

N:o 4.

Ank. till Riksd. kansli den 17 maj 1906, kl. 4 e. m.

Utlåtande angående regleringen af utgifterna under riksstatens tredje hufvudtitel, innefattande anslagen till utrikesdepartementet.

(1:a U. A.)

Ordinarie anslag.

1:o) Sedan Kungl. Maj:t uti den till Riksdagen den 13 januari innevarande år aflåtna propositionen angående statsverkets tillstånd och behof under tredje hufvudtiteln punkten 1 upptagit till bestridande af kabinetts- och konsulskassornas utgifter år 1907 ett förslagsvis beräknadt belopp af 1,500,000 kronor, har Kungl. Maj:t uti en den 30 nästlidna april till Riksdagen aflåten proposition (n:o 143), under åberopande af propositionen bifogadt utdrag af statsrådsprotokollet öfver utrikesdepartementsärenden för sistnämnda dag, föreslagit Riksdagen att, med godkännande af de i statsrådsprotokollet intagna förslag till aflöningsstat för utrikesdepartementet och dess tjänstemän, för beskickningar och konsulat samt till villkor för löneförmånernas åtnjutande, bevilja följande ordinarie anslag, nämligen

dels till departementschefen, ministern för utrikes ärendena 30,000 kronor; dock att anslaget skulle till tiden för nuvarande departementschefens frånträde från ämbetet utgå med hittills varande belopp, 24,000 kronor, samt återstoden till statsverket inbesparas;

dels till utrikesdepartementet 95,100 kronor;

dels till beskickningar och konsulat 831,600 kronor;

dels till ålderstillägg ett förslagsanslag å 5,000 kronor;

dels ock till bidrag till vissa vicekonsulers aflönande ett förslagsanslag å 5,000 kronor.

Ang. anslag till departementschefen, till utrikesdepartementet, till beskickningar och konsulat, till ålderstillägg samt till bidrag till vissa vicekonsulers aflönande.

[1—5.]

Till åberopade statsrådsprotokollet har hans excellens herr ministern för utrikes ärendena beträffande omförmälda framställning anfört följande:

*Tillsättande
af diplomat-
och konsulat-
kommittén.*

»Till följd af unionens upplösning måste frågan om en ny organisation af diplomat- och konsulatväsendet tagas under öfvervägande. Den 17 sistlidne november tillsatte äfven Kungl. Maj:t för ändamålet en särskild kommitté. I afbidan på fullgörandet af det kommittén förelagda arbetet kunde icke vid statsverkspropositionens uppgörande något fullständigt förslag till reglering af utgifterna under tredje hufvudtiteln framläggas, utan måste jag åtnöja mig med att låta uppgöra en approximativ beräkning af de anslag för utrikesdepartementet, diplomaten och konsulatväsendet, hvilka, såvidt det kunde förutses, komme att krävas för de nya organisationerna. Denna beräkning utvisade en slutsumma af 1,500,000 kronor, och i enlighet härmed upptogs äfven för ifrågavarande ändamål under utgifterna å tredje hufvudtiteln ett till nämnda belopp beräknadt anslag.

Kommittén, hvilken omedelbart efter dess tillsättande påbörjade sitt arbete, har numera afslutat detsamma. Den 2 innevarande april öfverlämnade nämligen kommittén till Kungl. Maj:t ett betänkande i ämnet; och anhåller jag nu att inför Kungl. Maj:t få anmäla detsamma äfvensom att i sammanhang härmed framlägga fullständigt förslag till reglering af utgifterna under tredje hufvudtiteln.

*Utlåtanden
öfver
kommitténs
betänkande.*

Såväl kommerskollegium som statskontoret hafva erhållit föreläggande att afgifva underdånigt utlåtande öfver kommitténs betänkande; och med hänsyn till önskvärdheten att kunna redan för innevarande Riksdag framlägga den nya organisationsplanen fingo nämnda båda ämbetsverk förstärkning att senast den 14 i denna månad inkomma med det underdåniga utlåtandet; kommerskollegium likväl obetaget att, därest så lämpligt befundes, från utlåtandet undantaga sådana frågor, som icke stode i omedelbart sammanhang med de af kommittén afgifna organisations- och löneförslag, hvilka vore af beskaffenhet att skola för Riksdagen föreläggas; och skulle i sådant fall kollegium senare afgifva särskildt underdånigt yttrande öfver dessa frågor.

De infortrade utlåtandena hafva äfven nämnda dag till Kungl. Maj:t inkommit, och torde desamma jämte därvid fogade reservationer få biläggas detta protokoll. Jag anser mig i följd häraf icke behöfva ingå i någon redogörelse för innehållet af dessa utlåtanden utan kan inskränka mig till att vid förekommande fall hänvisa till desamma.

Vidare har jag omedelbart efter kommittébetänkandets ingifvande låtit tillställa detsamma Kungl. Maj:ts beskickningar äfvensom samtliga lönade och äfven en del andra konsullattjänstemän, hvarjämte samtliga beskickningschefer och lönade generalkonsuler i Europa erhöllo telegrafisk under-

rättelse att, därest de hade några erinringar att framställa mot förslaget, de härmed borde snarast möjligt inkomma till utrikesdepartementet. Sådana uttalanden hafva äfven från flertalet af nu nämnda ämbetsmän inkommit.

Såsom af det sagda framgår, har tiden för kommittéarbetets granskning varit knappt tillmätt. Uppenbarligen hade det såväl för den ena som den andra af statsmakterna varit önskvärdt, om vid behandlingen af det viktiga och genomgripande förslag, som af kommittén framlagts, tillfälle till längre rådrom förefunnits. Vid sådant förhållande kunde ifrågasättas att till en kommande Riksdag uppskjuta frågans behandling. Om jag det oaktadt icke anser detta tillrådligt, är anledningen den, att förhållandena med nödvändighet kräfva, det utrikesdepartementet så snart som möjligt erhåller ny organisation och nya verksamhetsformer. Då nämligen den nuvarande organisationen i väsentlig mån uppgjorts med hänsyn därtill, att utrikesdepartementet och dess diplomatiska och konsulära tjänstemän ägde att företräda såväl Sveriges som Norges intressen, är efter unionens upplösning behovet af en omorganisation trängande, och hänsyn bland annat till de många nu lediga tjänsternas besättande samt till verkets lämpliga rekrytering gör det äfven önskvärdt, att öfvergångstiden icke förlänges mer än hvad som är oundgängligen nödvändigt. Vid sådant förhållande har jag ansett mig böra åsidosätta de kraf, jag eljest kunnat äga på ett rikligen utmätt rådrom för frågans behandling. Det behöfver väl knappast sägas, att skulden till frågans brådskande behandling icke kan läggas kommittén till last, då denna tvärtom med erkännansvärd raskhet fullgjort sitt arbete. Omständigheter, hvaröfver ingen varit herre, hafva vållat arbetets forcerande.

Önskvärdheten af frågans behandling vid innevarande riksdag.

Innan jag går vidare, torde det tillåtas mig att i korthet redogöra för kommitténs förslag.

Redogörelse för kommitténs förslag.

Enligt detsamma skall arbetet inom utrikesdepartementet vara fördeladt mellan fyra afdelningar. Af dessa utgöres dock en hufvudsakligen af förvaltningen af departementets arkiv, hvaremot med få undantag behandlingen af de löpande ärendena tillkommer de tre andra afdelningarna, rättsafdelningen, handelsafdelningen och personalafdelningen. För närvarande är som bekant handläggningen af de löpande ärendena inom utrikesdepartementet likaledes fördelad mellan tre afdelningar, men fränsedt denna yttre likhet företer kommitténs förslag ganska väsentliga afvikelser från den nuvarande ordningen. Redan rättsafdelningens upprättande innebär en nyhet, då för närvarande hit hörande mål och ärenden ingå som en underordnad grupp under den s. k. legationsafdelningen. Öfriga till denna hörande ärenden skulle däremot liksom äfven de räkenskapsärenden, som nu behandlas af katedralafdelningen, hänföras till personalafdelningen. Katedralafdelningen skulle fullständigt för-

Utrikesdepartementets organisation enligt kommitténs förslag.

svinna, och anföres som motiv härtill den väsentliga förenkling i räkenskapsväsendet, som är en följd af unionens upplösning. Hvad åter angår den tredje af de föreslagna byråerna eller handelsafdelningen motsvaras denna delvis af den nuvarande konsulatafdelningen, men genom den djupt ingripande organisation af konsulativäsendet, som af kommittén föreslås, och hvartill jag senare återkommer, samt andra i sammanhang därmed stående reformförslag, skulle denna afdelning få en väsentligt större betydelse för vårt näringslif än nu är fallet. Slutligen skulle den nuvarande platsen såsom introduktör för främmande sändebud, hvarmed i viss mån är förenad en afdelningschefs ställning och befogenhet, bortfalla samt dennes rent departementala göromål i stället öfvertagas af personal- och arkivafdelningarna.

Å hvarje afdelning skulle tjänstgöra såsom afdelningschefens närmaste man en förste sekreterare. Vidare skulle i departementet sex andre sekreterare vara anställda.

Å arkivafdelningen skulle anställas utom afdelningschefen en förste och en andre arkivarie.

*Sveriges
diplomatiska
representation
enligt
kommitténs
förslag.*

Beträffande Sveriges diplomatiska representation utomlands märkes först och främst kommitténs förslag om indragning af beskickningen i Bryssel och Haag samt om ersättande af de fyra ministerposterna i Konstantinopel, Madrid, Rom och Wien med beskickningschefer af lägre rang och lön eller s. k. chargés d'affaires. Beträffande beskickningen i Bryssel och Haag skulle dennas göromål öfvertagas, hvad Belgien angår, af beskickningen i Paris samt beträffande Holland af beskickningen i London. Om således kommittén föreslår ganska betydande indragningar inom diplomatväsendet, hemställer kommittén å andra sidan om upprättande af beskickningar i Japan, Mexiko och Argentina, i de båda sistnämnda länderna dock under ledning af allenast chargés d'affaires. Vid de fyra största beskickningarna, nämligen i Berlin, London, Paris och S:t Petersburg, föreslås anställandet af legationsråd samt vid beskickningarna i Kristiania, Köpenhamn och Washington af legationssekreterare.

*Sveriges
konsulära
representation
enligt
kommitté-
förslaget.*

I fråga om konsulativäsendet framlägger kommittén, såsom redan nämnt, vidtomfattande förslag till förändrad organisation. Dessa förslag äsyfta framför allt åvägbringande af enhet i fråga om förhållandet emellan centralförvaltningen och konsulativäsendet samt detsamma ställande i närmare förbindelse med diplomatväsendet. I det förra hänseendet har kommittén hemställt om upphörande af den nuvarande ordningen, enligt hvilken konsulativäsendet lyder under såväl utrikesdepartementet som kommerskollegium. En stor del af de frågor, hvilka nu falla under kommerskollegii afgörande, skulle således öfverflyttas till utrikesdepartementet, och beträffande öfriga märkes, att

för framtiden skriftväxlingen mellan konsulaten och kommerskollegium skulle förmedlas genom utrikesdepartementet å enahanda sätt som i allmänhet är fallet, då fråga är om skriftväxling mellan våra beskickningar eller konsulat utomlands samt inländska ämbetsverk. Vinnande af enhet i ledningen af samtliga utrikes ärenden har härmed åsyftats.

För åstadkommande af samverkan mellan diplomati och konsulatväsende har föreslagits, att beskickningschefen skulle i det land, där han är anställd, äfven utöfva ledningen af de konsulära ärendena. Då likväl genomförandet häraf i vissa land, där de diplomatiska göromålen äro af mera maktpåliggande beskaffenhet, medför sina svårigheter, har såsom rådgifvare vid beskickningschefens sida ställts en s. k. handelsattaché. Denna institution är för vårt land ny, och afses därmed att för en tid af tre eller högst fem år vid vissa beskickningar eller konsulat anställa, såsom kommittén utlåter sig, »yngre men erfarna köpmän», hvilka således, jämte det de äga tillfälle själfva till vidare kommersiell utbildning, skola vara beskickningschefens eller generalkonsulns rådgifvare i kommersiella ärenden. Den sålunda ifrågasatta närmare samverkan mellan diplomati och konsulatväsende har i förening med den betydande minskning i konsulära ärenden, som inträdt i följd af unionens upplösning, medfört, att en hel del lönade generalkonsulat kunnat af kommittén föreslås till indragning. Sålunda är fallet med generalkonsulaten i Archangel, Köpenhamn, Lybeck, Hamburg, Havre, London, Barcelona, Genua, Quebec, Rio de Janeiro och Kobe. Åtskilliga af dessa hafva dock ersatts af lönade konsulat eller vicekonsulat. Å andra sidan föreslås nya lönade generalkonsulat i Rotterdam och Kapstaden, hvarjämte äfven upprättandet af de nya beskickningarna i Japan, Mexiko och Argentina medför skapandet af generalkonsulat i nämnda länder. Äfven i fråga om de lönade konsulaten och vicekonsulaten hafva ganska betydande ändringar vidtagits, i det somliga af de nu befintliga, såsom Bilbao, Cardiff, Liverpool, Newcastle on Tyne, föreslagits till indragning samt å andra sidan upprättande af nya konsulat föreslagits å åtskilliga orter, såsom Glasgow, Moskwa och Sydney. I öfrigt är i fråga om konsulatväsendet att märka, att kommittén å vissa platser föreslår anställandet af lönade vicekonsuler såsom biträden åt å platsen bosatta olönade konsuler. Vidare har vid bestämmandet af platserna för konsulats upprättande kommittén hufvudsakligen låtit leda sig af kommersiella hänsyn och särskildt af önskan att kunna i möjligaste mån befordra landets export, medan åter konsulernas verksamhet i afseende å sjöfarten tillmätts mindre betydelse.

Sådana äro i korthet hufvuddragen af det organisationsförslag kommittén framlagt. För min del kan jag ej finna annat än att det erbjuder i mer än ett afseende beaktansvärda uppslag. Särskildt skänker jag allt erkännande åt den varma sträfvan, som genomgår detsamma att såvidt som möjligt är söka

*Allmänt
uttalande om
kommitté-
förslaget.*

ställa vår utländska representation i handeln och näringarnas tjänst. Det är uppenbart att, i samma mån som den s. k. storpolitiken upphört att sysselsätta de smärre staterna, föremålet för deras diplomati i väsentlig grad måste blifva ett fruktbringande stödjande af inhemsk näring och handel. Vid sådant förhållande synes mig kommitténs önskan att åstadkomma en närmare samverkan mellan diplomati och konsulatväsende vara förtjänt af varmt understöd. Denna min åsikt framgår för öfrigt redan af mitt uttalande till statsrådsprotokollet vid tillfället för kommitténs tillsättande.

Ehuruväl jag således i väsentliga delar ansluter mig till de grundsatser, som varit bestämmande för kommitténs förslag, kan jag dock ej vara fullt ense med kommittén i fråga om det resultat, hvartill den i åtskilliga afseenden kommit. Den skiljaktiga ståndpunkt, jag i ett och annat afseende intager från kommitténs, har sin grund framför allt däri, att jag finner kommittén med en från rent principiell synpunkt erkännansvärd konsekvens icke hafva nog beaktat de förhandenvarande förhållandena, hvilka icke alltid medgifva en sträng tillämpning af de af kommittén omfattade grundsatser. Vid en organisation af diplomati och konsulatväsendet måste man taga hänsyn till en mångfald af företeelser, växlande efter de olika staternas maktställning, läge, ekonomiska utveckling och graden af deras förbindelser med vårt land. Ett fullt konsekvent genomförande af något visst system kan därför i verkligheten blifva ett fel i stället för en förtjänst. Kommittén synes icke heller fullt hafva beaktat svårigheten att finna lämpliga personer till de omfattande och olikartade uppgifter, som skulle ställas å innehafvarne af vissa poster.

Den ifrågasatta indragningen eller nedsättningen af vissa diplomatiska ämbeten.

Jag öfvergår nu till att något närmare redogöra för de punkter, med afseende å hvilka jag intager en afvikande ståndpunkt från kommittén.

Kommittén har, såsom jag redan nämnt, föreslagit, att beskickningarna i Konstantinopel, Madrid, Rom och Wien för framtiden endast skulle förestås af chargés d'affaires. Denna förändring skulle betingas af tillämpningen af vissa af kommittén omfattade grunder, i förevarande fall närmast den, att i de länder, där de politiska intressena äro af ringare vikt men de ekonomiska afsevärda, samt i sådana länder, där särskilda förhållanden betinga anställandet af representanter med diplomatisk befogenhet, böra anställas beskickningar, vid hvilka chefen benämnes chargé d'affaires. Det är dock tydligt, att kommittén därjämte ledts af en i öfrigt berömvärd sparsamhetstendens. De besparingar, som i sådant hänseende ävägabragts, uppgå — fränsedt att vissa beskickningshus delvis blefve öfverflödiga — till sammanlagdt 37,760 kronor årligen.

Det återstår emellertid att tillse, huruvida den sålunda vunna besparingen står i något förhållande till de olägenheter, som följa af kommitté-

förslaget, och särskildt till den förminskning i anseende, som Sverige däraf tvifvelsutän komme att lida. Att detta är att befara synes mig nämligen i hög grad påtagligt. Det är visserligen sant, som kommittén anmärker, att det ytterst öfverallt är personligheten, som gör sig gällande, men denna måste, icke minst när det gäller representerandet af ett land med begränsade makt-tillgångar, uppbäras och understöddas af en viss yttre ställning, jämförlig med den som intages af likställda makters representanter.

Jag har nyss antydtt, att enligt kommitténs förslag vissa af våra beskickningar icke skulle komma att intaga en ställning, motsvarande den, som tillkommer med oss likställda makters diplomatiska representanter. Till närmare utveckling häraf ber jag att få meddela följande: Det är bekant, att stormakterna ömsesidigt hos hvarandra låta sig representeras af sändebud med vissa särskilda företrädesrättigheter (ambassadörer). Närmast i ordningen efter dessa komma envoyéerna, vanligen representerande hvad man kallar makter af andra eller tredje ordningen. Endast undantagsvis förekomma beskickningar af lägre rang, företrädade af chargés d'affaires. Det är i allmänhet endast de syd- och mellanamerikanska republikerna, hvilka på detta sätt låta företräda sig. Af de europeiska länderna är det i Italien endast Grekland och Montenegro och i Österrike endast Montenegro, som icke äro representerade genom beskickningschef med ministers värdighet. Visserligen har Danmark sedan några år tillbaka i Rom endast en chargé d'affaires, men denna anordning har alltid betecknats såsom provisorisk. Hvad Norge angår, är dess minister i Berlin äfven ackrediterad i Rom och Wien.

Likaledes förekomma i Kontantinopel och Madrid endast undantagsvis beskickningar, företrädade af chargés d'affaires. Detta är i Konstantinopel fallet allenast med Montenegro samt i Madrid med några mindre syd- eller mellanamerikanska republiker.

Jag vill såsom bevis för den ställning chargés d'affaires intaga ytterligare nämna, att å flera platser svårigheter beredas dem att direkt förhandla med utrikesministern, utan hänvisas de till lägre tjänstemän inom vederbörande departement. Det är tydligt, att detta måste i hög grad menligt inverka på deras förmåga att tillvarataga sitt lands intressen.

Jag kan icke föreställa mig, att den allmänna meningen skulle känna sig tillfreds att veta vårt fosterland vara i ett flertal europeiska hufvudstäder och däribland hos två stormakter representeradt på ett sätt, som sålunda liksom ställde det på en lägre plats än så godt som alla Europas öfriga stater. Särskildt synes mig tidpunkten för en sådan anordning synnerligen olämpligt vald. Skulle kommitténs förslag i denna del genomföras, torde det svårigen kunna undvikas, att i utlandet framkallades den föreställningen, att unionens nyligen timade upplösning haft en vida större återverkan på vårt fosterlands ställning och betydelse än förhållandet verkligen är. Till

skapandet af en dylik ogrundad föreställning kan jag för min del ej medverka.

I bestämd strid mot kommitténs uttalande (sid. 121) anser jag således de föreslagna förändringarna i vissa beskickningars ställning verka ned sättande på vårt lands anseende. Icke heller komma dessa förändringar att väl upptagas å de platser, där desamma skulle komma till tillämpning. Och jag skulle icke i nu berörda afseende hafva uttalat mig med sådan bestämdhet, därest jag icke haft direkt och grundad anledning därtill.

Äfven af praktiska grunder finner jag ett skapande af chargé d'affairesposter icke vara ändamålsenligt. Jag måste således i hvarje fall motsätta mig detta förslag.

Till bedömande föreligger äfven en af två reservanter mot kommitténs förslag (grefve von Rosen och herr Fallenius) gjord hemställan om en sammanslagning af ministerposterna i Rom och Wien. Det kan naturligtvis äfven ifrågasättas, huruvida icke möjligen någon af de andra poster, hvarom i detta sammanhang är fråga, kunde förenas med någon annan ministerpost, såsom exempelvis den i Madrid med den i Paris. En sådan förening af flere ministerposter äger rum i ganska stor utsträckning; jag behöfver ju blott erinra därom, att vi själfva i fråga om två ministerposter tillämpa detta system. Huruvida det med fördel kan utsträckas, skall jag taga under skärskådan vid granskning af representationen i hvart och ett land. Jag återkommer således längre fram till denna fråga.

*Upprättande
af nya be-
skickningar.*

Jag skall vidare i detta sammanhang yttra mig rörande de af kommittén föreslagna nya beskickningarna i Argentina, Mexiko och Japan. Det är förträdesvis, åtminstone hvad de båda förstnämnda länderna angår, af kommersiella skäl, upprättandet af dessa beskickningar föreslås och särskildt har därvid hänsyn tagits till vår export, som kommittén anser på denna väg mäktigt kunna främjas.

Jag har emellertid icke af hvad härom i kommittébetänkandet förekommit funnit mig öfvertygad, att vår export på Mexiko vare sig nått eller med säkerhet kan antagas i framtiden nå den utveckling, att staten verkligen bör offra den afsevärda summa, som upprättande af en beskickning därstädes skulle kosta.

Kommittén har emellertid för ifrågavarande förslag äfven anfört andra synpunkter, hvarför det vore önskvärdt att hafva en beskickning i Mexiko. Enligt kommitténs förslag borde den chargé d'affaires, som skulle i Mexiko anställas, ackrediteras jämväl i åtskilliga af de centralamerikanska eller i norra Sydamerika belägna republikerna, enär det visat sig, att i dessa stater reklamationer af rätt allvarlig art förekommit, hvilkas fullföljande endast kunnat ske på diplomatisk väg. Flertalet af dessa tvistigheter hafva dock

föränledts af den norska sjöfarten. Utvägar lära ej heller saknas att, därest dylika tvister skulle uppkomma, på ett mindre kostbart sätt sörja för deras lösande.

icke heller ett annat af kommittén åberopadt skäl för en beskickning i Mexiko eller att beskickningschefen skulle verka som inspektör öfver samtliga konsulat i Centralamerika, Västindien och Norra Sydamerika synes mig böra tillmätas någon afgörande betydelse. Att märka är äfven, att kommittén i fråga om upprättande af en beskickning i Mexiko icke varit enig, i det att två af dess ledamöter reserverat sig mot kommitténs beslut. Äfven i kommerskollegium har detta förslag rönt gensagor.

Hvad åter Japan och Argentina angår, synas mig viktiga skäl tala för upprättande af en beskickning i dessa land. Härigenom skulle man hafva utsikt att bibehålla och ytterligare utvidga den redan vunna afsättningsmarknaden för våra produkter. Med Argentina underhålla vi redan direkt ångbåtsförbindelse, och utsikterna för lifligare handelsförbindelser med Ost-Asien synas på senare tid betydligt hafva vuxit. I fråga om Japan, hvilket land såsom bekant numera ryckt in i stormakternas led och kan förväntas taga en verksam del i kommande politiska händelser, bör det äfven ur denna synpunkt vara af vikt att vi äro därstädes representerade genom en särskild beskickning. Något dylikt skäl kan naturligtvis icke anföras i fråga om Argentina, men då numera ett icke obetydligt antal svenskar bosatt sig där, kan en beskicknings bistånd ur denna synpunkt mången gång komma att visa sig af nöden. Jag får på dessa och de i öfrigt af kommittén anförda skäl tillstyrka upprättande af fasta beskickningar i Japan och Argentina.

Jag öfvergår nu till en annan del af kommitténs förslag, där jag äfven i viss mån företräder en skiljaktig ståndpunkt från den af kommittén omfattade.

Kommittén har föreslagit, att i de länder, där beskickningar jämväl anställas, ledningen af konsulatärendena borde tillkomma beskickningschefen. I och för sig själf har jag intet däremot att anmärka; denna organisation har förut på åtskilliga håll med framgång tillämpats, och att den nu af kommittén så starkt framhäfts, är endast ett uttryck för kommitténs förut berörda, af mig äfven delade önskan om åstadkommande af en intim samverkan mellan diplomati och konsulatväsende. Lika med kommittén tror jag äfven att denna organisation i flertalet af de länder, där vi underhålla beskickningar, med framgång låter sig genomföra. Men däremot tviflar jag på att denna grundsats, åtminstone i den form, kommittén föreslagit, öfverallt är genomförbar. Det sagda gäller särskildt Frankrike, Ryssland, Storbritannien och Tyskland, i hvilka länder vi på en gång hafva viktiga

*Anmärkingar
mot kommit-
téns förslag
i fråga om
konsulat-
väsendets
organisation.*

politiska intressen och därjämte vidsträckta handels- och sjöfartsförbindelser. Enligt min fulla öfvertygelse skulle icke ministern nöjaktigt därstädes kunna, enligt den af kommittén föreslagna anordningen, företräda både våra diplomatiska och kommersiella intressen, utan skulle följden häraf blifva enderas tillbakasättande.

*Handels-
attachéer.*

Innan jag går vidare, önskar jag yttra några ord rörande de föreslagna handelsattachéerna. Lika med kommittén tror jag anställandet af dylika attachéer vara ett synnerligen lämpligt medel för befordran af vår handel och industri. I hvarje fall bör det icke lämnas oförsökt. Men däremot synes mig, då institutionen ännu är opröfvad, densamma icke böra tillmätas den betydelse, kommittén tillagt densamma. I själfva verket hvilat genomförbarheten af kommitténs förslag om beskicksningschefens öfvertagande af ledningen af jämväl de konsulära ärendena i väsentlig mån just på dessa handelsattachéer. Kommittén har nämligen föreslagit, att i de fyra nyssnämnda länder, där beskicksningschefen öfvervägande tages i anspråk af politiska eller administrativa göromål, böra anställas handelsattachéer med uppgift att biträda vid de kommersiella intressenas bevakande. Det har icke undgått kommitténs uppmärksamhet, att i dessa länder ministern icke kan hafva så mycken tid öfrig för konsulatärenden. Men det synes mig väl kunna dragas i tvifvelsmål, om ministern kan påräkna så synnerligt mycket stöd af denne i administrativa göromål fullkomligt opröfvade man, hvilken därjämte komme att ombytas hvart tredje eller hvart femte år. Ätminstone innan erfarenheten gifvit sitt utslag till förmån för handelsattachéernas verksamhet, synes försiktigheten bjuda att icke alltför mycket bygga på dem. Vidare kan jag icke finna annat än att det fasta anställandet af handelsattachéer vid vissa på förhand bestämda beskickningar och konsulat icke lämpligen motsvarar det syfte, som man genom dessa attachéer företrädesvis vill vinna eller vägledande af vår inhemska industri och handel. Denna uppgift synes mig i stället bäst tillgodogöras genom att möjlighet finnes att anknyta handelsattachéernas verksamhet vid sådana länder, hvarest för tillfället behof af närmare kommersiella förbindelser gör sig gällande eller hvarifrån särskildt lifgifvande impulser kunna hämtas. Det är tydligt, att dessa länder efter handelskonjunkturernas beskaffenhet eller andra omständigheter kunna växla ganska betydligt, likasom äfven att man genom kommitténs förslag mången gång afskär sig möjlighet att tillgodogöra sig någon genom för viss ort särskildt lämpliga egenskaper utmärkt man. Den största möjliga frihet i val icke blott af personer utan äfven af verksamhetsfält måste vara hufvudbetingelsen, för att handelsattachéerna skola kunna realisera de förhoppningar, som ställas på dem. Jag ansluter mig därför till kommerskollegii uttalande därom, att ett visst anslag bör ställas till Kungl. Maj:ts förfogande, att an-

vändas till aflönande af handelsattachéer men med frihet för Kungl. Maj:t att närmare bestämma dessas tjänstgöring. Om storleken af detta belopp skall jag i annat sammanhang yttra mig.

Jag återgår här efter till ett bedömande af frågan, huru konsulatväsendet lämpligast bör ordnas i fyra nyssnämnda länder. Om dem alla gäller, att såväl de rent diplomatiska som kommersiella ärenden, hvilka vi därstädes hafva att bevaka, äro af den vikt, att ministern icke utan annat stöd än den sedvanliga legationspersonalen kan förvalta dem båda. Endera eller båda dessa slag af ärenden skulle däraf lida.

*Konsulat-
väsendets ord-
nande i Frank-
rike, Ryss-
land, Storbri-
tannien och
Tyskland.*

Vid afgörandet af den lämpligaste formen för organisationen kan man åter icke behandla dessa länder likförmigt. Ur vissa nedan närmare angifna synpunkter kunna de indelas i två olika grupper, å ena sidan Ryssland och Storbritannien, å andra sidan Frankrike och Tyskland.

Hvad nu först Storbritannien angår, synes mig detta vara det land, som i fråga om valet af organisationsformer erbjuder minsta svårigheter. Här äro såväl de rent diplomatiska som de konsulära ärendena af den vikt, att de hvar för sig kräfvat helt sin man. Nära till hands ligger således att fortfarande bibehålla såväl en minister som en generalkonsul i London. Och hertill är så mycket mer skäl, som ingen tvekan kan gifvas, att äfven den konsulära ledningens säte är i London. Någon bättre plats för »den kommersiella informationens» bedrivande kan icke tänkas än här i världshandelns midtpunkt; och äfven hänsyn till vår högst betydliga sjöfart på London kräver en särskild vårdare af våra redares och sjömäns intressen. Genom bibehållande af den nuvarande organisationen komma således alla intressen vederbörligen att tillvaratagas. Det undantag, som härmed göres från kommitténs förslag om beskickningschefens öfvertagande af äfven de konsulära ärendena, är betingadt allenast af förhållandenas makt. Jag hänvisar för öf-
rigt till de mångahanda uttalanden, som under ärendets behandling framkommit till stöd för bibehållandet af detta generalkonsulat.

*Konsulat-
väsendets ord-
nande i Stor-
britannien.*

I viss mån är förhållandet med Ryssland likartadt. Den man, som är satt att i vårt mäktiga grannrike företräda våra politiska intressen, måste häri se sin hufvuduppgift. Äfven är hufvudstaden liksom London en sjöstad, hvarför jämväl i sjöfartens intresse påkallas i S:t Petersburg en konsulär representant. Dock är S:t Petersburg icke i samma betydelse som London landets kommersiella medelpunkt, likasom äfven vår sjöfart på Ryssland icke är så betydlig som den å England och icke heller bestämdt har S:t Petersburg till hufvudmål. Således förefinnas vissa skiljaktigheter, värda att vid organisa-

*Konsulat-
väsendets ord-
nande i Ryss-
land.*

tionsplanens uppgörande taga i betraktande. Men innan jag går vidare, torde jag först böra något närmare beröra kommitténs förslag rörande vår konsulära representation i Ryssland.

Kommittén har lifligt behjärtat önskvärdheten af en lifligare handelsförbindelse med Ryssland och har därför ganska rikligt sört för de konsulära intressenas tillvaratagande därstädes. Jämte det kommittén hemställer om bibehållandet af det nuvarande lönade konsulatet i Riga, föreslår kommittén således upprättande af ett likaledes lönad konsulat i Moskva. Hvad S:t Petersburg angår skulle därstädes, såsom jag redan nämnt, enligt kommitténs förslag anställas en handelsattaché; och i anledning häraf har kommittén icke ansett sig böra tillmötesgå de från handels och industriens målsmän framkomna önskingarna om upprättande af ett lönad generalkonsulat i S:t Petersburg.

Med kommittén delar jag lifligt önskan, att vårt land må träda i närmare handelsförbindelser med Ryssland, likasom äfven tron på att landet i flere afseenden däraf kan draga betydande gagn. Kommitténs förslag om stärkande af vår konsulära representation i Ryssland synes mig därför värdt allt understöd. Men då jag af skäl, som jag redan anfört, icke anser en fast handelsattaché böra anställas i S:t Petersburg, måste denne på något sätt ersättas; och därvid träder ånyo i förgrunden frågan om upprättandet af ett lönad generalkonsulat därstädes. För en dylik plan — eller i hvarje fall för anställande af en lönad konsul i S:t Petersburg — hafva bland andra så betydande korporationer som Sveriges exportförening, Sveriges allmänna handelsförening, Stockholms handels- och sjöfartsnämnd, Stockholms handelskammare, Börssällskapet i Göteborg m. fl. uttalat sig, hvarjämte flera af de enskilda personer, som hörts inför kommittén, yttrat sig i enahanda syfte. Äfven jag delar denna uppfattning. Jag tror således, att i Ryssland liksom i England är den naturliga lösningen: de diplomatiska och de konsulära ärendenas skiljande samt upprättande af ett generalkonsulat i hufvudstaden, som på en gång kan utöfva den högsta konsulära och den kommersiella ledningen — hvilket gifvetvis sker bäst i de administrativa och politiska myndigheternas hufvudcentrum — samt äfven tillgodose vår sjöfarts intressen. I detta sammanhang vill jag påpeka, att vår sjöfart å de tre förnämsta ryska hamnarna — S:t Petersburg, Riga och Libau — ställer sig ungefär lika, dock med öfvervikt för sistnämnda ort.

S:t Petersburg är emellertid icke i samma mån som London rikets midtpunkt i kommersiellt hänseende. Det väldiga tsarriket äger i själfva verket flera sådana. Häraf följer, att medan vi i Storbritannien — jag frånser här de utomeuropeiska brittiska besittningarna — endast i obetydlig grad behöfva lönade konsul, det motsatta förhållandet råder i Ryssland. Helsingfors kräfver sin själfständiga konsulära representant. I Moskva

anser jag i öfverensstämmelse med kommitténs uttalade åsikt ett löndt konsulat böra upprättas. Och slutligen torde äfven i Riga nu som tillföre en utsänd konsulattjänsteman böra finnas.

Delvis af budgethänsyn anser jag emellertid vid sistnämnda konsulat allenast böra anställas en lönad vicekonsul. Vår sjöfart i Riga är icke så betydlig, att inkom för denna ett löndt konsulat nödvändigt behöfver bibehållas. Dessutom gäller det här som annorstädes, att en konsul i hufvudstaden har mer förmåga att gagna än en i en provinsstad anställd. (Jfr kommittébetänkandet B, sid. 34.) Förstärkandet af den konsulära representationen i hufvudstaden är således en fråga af sådan vikt, att andra intressen därför måste vika.

Jag öfvergår nu till frågan om konsulatväsendets ordnande i Frankrike. Då Paris icke är någon sjöstad, bör icke vara fråga om upprättande därstädes af ett löndt generalkonsulat. Fråga uppkommer då, huruvida den högsta konsulära ledningen bör utöfvas från någon af Frankrikes sjöstäder. I sådant hänseende har herr Fallenius uttalat sig för Havre, hvarest, såsom bekant, vi hitintills haft en lönad generalkonsul. Kungl. Maj:ts minister i Paris synes åter föredraga Rouen, och äfven andra röster hafva höjts till förmån för denna stad. Nu är emellertid att märka, att ingen af dessa städer liksom ej heller någon annan af Frankrikes sjöstäder kan anses bestämdt vara medelpunkten i dess kommersiella lif. Man kan således icke såsom skäl för förläggande af ett generalkonsulat till *någon* fransk hamnstad åberopa hänsyn till den kommersiella informationen. Det återstår att se, huruvida man i sjöfartens intresse kan göra det.

*Konsulat-
väsendets ord-
nande i Frank-
rike.*

Vid en dylik undersökning visar det sig emellertid, att vår sjöfart på Frankrike, i sig själf icke särdeles betydlig, därjämte fördelar sig tämligen lika på ett flertal af hamnar. Havre, Rouen, Dunkerque och Bordeaux täfla i detta afseende med hvarandra. Icke heller ur denna synpunkt kan således förordas upprättandet af ett löndt generalkonsulat i någon af dessa städer. Betecknande är också, att då två ledamöter af kommerskollegium ansett sig böra uttala en afvikande mening från kommittéförslaget i hvad det afser konsulatväsendets ordnande i Frankrike, de likväl icke med hänsyn till nyssberörda förhållande ansett sig kunna förorda upprättandet af ett generalkonsulat i någon af de franska sjöstäderna utan fastmer stannat vid en hemställan om två lönade konsulat, ett i Havre samt ett i södra Frankrike, vare sig i Bordeaux eller Marseille.

Den föregående undersökningen har ledt mig därhän, att det synes mig bäst att, hvad Frankrike angår, fasthålla kommittéförslagets grundtanke om förening af ledningen af de diplomatiska och konsulära ärendena men på

samma gång för möjliggörandet häraf förstärka beskickningspersonalen. Vid sidan af ministern synes mig böra ställas en konsulärt utbildad eller eljest särskildt lämpad man med uppgift att biträda ministern vid utöfvande af den högsta konsulära ledningen. Honom skulle det således tillkomma att öfvervaka konsulernas ämbetskötsel och inspektera konsulatet. Rätt utöfvad synes mig hans verksamhet särskildt i rent kommersiellt hänseende kunna blifva synnerligen värdefull, då han nämligen i kraft af sin ställning skulle kunna erhålla vida bättre öfverblick öfver det kommersiella lifvet i Frankrike och således i detta hänseende blifva till vida mer gagn än en generalkonsul vare sig i Havre, Rouen eller någon annan sjöstad. Vid eventuella underhandlingar med Frankrike om afslutande af en ny handelstraktat vore säkerligen hans bistånd ovärderligt.

Denne ämbetsman, hvars titel lämpligen synes böra blifva konsulatråd, bör hafva enahanda ställning och lön som ett legationsråd. Då vi af skäl, som jag ofvan nämnt, i Frankrike icke torde behöfva någon lönad konsul, är den af mig föreslagna organisationen billigare än herr Fallenius' eller de båda reservanternas i kommerskollegium. Den kräfver samma kostnad som kommittéförslaget men är enligt min mening effektivare än detta. Den saknar icke heller motsvarighet i det samtida konsulatväsendet.

*Konsulat-
väsendets ord-
nande i Tysk-
land.*

En likartad organisation synes mig äfven lämpligen kunna komma till tillämpning i Tyskland. Af samma skäl, som anförts i fråga om Paris, kan svårigen tänkas ifrågakomma upprättandet af ett särskildt lönadt generalkonsulat i Berlin. Däremot finnes en skilnad från Frankrike däruti, att det gifves åtminstone två tyska sjöstäder, nämligen Lybeck och Hamburg, med hvilka vi underhålla så lifliga sjöfartsförbindelser, att konsulär representant i dessa svårigen kan undvaras. Af dessa har Hamburg sedan gammalt varit säte för ett lönadt generalkonsulat. Kommittén har nu, under framhållande af att våra sjöfartsintressen snarare äro större i Lybeck än i Hamburg, icke velat tillerkänna sistnämnda stad i konsulärt hänseende något särskildt företräde. Till denna mening kan jag dock icke sluta mig, utan synes mig Hamburgs betydelse såsom centralpunkten för Tysklands utrikes handel vara så stor, att i hvarje fall, icke minst ur den kommersiella informationens synpunkt, ett lönadt konsulat därstädes bör upprätthållas. Däremot finner jag det icke vara af nöden att bibehålla det nu befintliga lönade generalkonsulatet. Såsom kommittén framhållit (sid. 15), pekar den moderna utvecklingen allt mer i den riktningen, att de kommersiella intressena bäst tillgodoses genom deras förläggande till hufvudstaden i hvarje land. Särskildt gäller detta Tyskland, där hufvudstaden i samband med den storartade tillväxt, den på senare tider vunnit, i allt högre grad blifvit medelpunkten för det tyska

rikets handel och industri. Jag tror således, att i Tyskland liksom i Frankrike våra kommersiella intressen bäst främjas genom att beskickningschefen med hjälp af ett konsulatråd öfvertager ledningen af de konsulära ärendena. Men med denna organisationsplan stämmer det icke väl öfverens att dessutom hafva ett själfständigt generalkonsulat i Hamburg, utan synes ett löndat konsulat, på sätt äfven två reservanter inom kommerskollegium förordad, vara till fyllest. Skulle man fästa sig vid, att därigenom vår representant i Hamburg icke komme att intaga en ställning motsvarande åtskilliga andra länders, är detta lätt afhjälpt genom förlänandet af en personlig generalkonsulstitel. I Lybeck anser jag anställandet af en lönad vicekonsul vara tillfyllest.

Med sammanfattande af det föregående finner jag mig således böra förorda, att i Ryssland och Storbritannien de diplomatiska och de konsulära ärendena förblifva åtskilda samt att ledningen af de senare anförtros åt en i hvardera landets hufvudstad anställd lönad generalkonsul, men att däremot i Frankrike och Tyskland ledningen af jämväl konsulatärendena anförtros åt beskickningschefen, vid hvars sida anställles utom den öfriga legationspersonalen ett konsulatråd med uppgift att särskildt biträda vid de konsulära ärendenas handhavande.

Sammanfattning.

Jag öfvergår nu till en annan fråga, däri meningarna äfven varit tämligen delade. Kommitténs flertal har, såsom jag ofvan nämnt, föreslagit, att å åtskilliga platser, där ärendenas omfattning eller beskaffenhet kan beräknas kräfva ständigt biträde af en med hemlandets förhållanden väl förtrogen person, måtte upprättas olönade konsulat men till biträde åt den olönade konsuln anställas en affönad vicekonsul. I detta fall åligger det konsuln att hålla kanslilokal, i ersättning hvarför han åter äger att uppbära vissa expeditonsafgifter. Häremot har likväl generalkonsul Fallenius starkt opponerat sig, bland annat när det borde befaras, att samarbetet mellan två personer, som äro i så olika ställning och af hvilka oftast den underordnade måste utföra allt arbete, icke kan förväntas blifva godt. Herr Fallenius föreslår därför, att på ifrågavarande platser anställas antingen lönade konsul eller vicekonsuler. Häri har han äfven erhållit understöd af kommerskollegii samtliga ledamöter med undantag af generaldirektören herr Lagerheim, hvilken fortfarande vidhållit sin i kommittén uttalade mening. I fråga om de närmare skäl, som på ömse sidor anförts, hänvisar jag till kommittébetänkandet (sid. 23 och 235 ff.) samt kommerskollegii utlåtande och därvid fogad reservation.

Anställande af lönade vicekonsuler vid vissa olönade konsulat.

Den af kommitténs flertal föreslagna anordningen kan i vissa afseenden hafva sina företräden. Särskildt gäller detta, om man ser frågan från rent ekonomisk synpunkt, ehuruval företrädesvis endast i de fall, då en lönad

konsul skulle ersättas med en olönad sådan. I det fall åter att valet står mellan upprättandet af ett lönadt vicekonsulat och ett olönadt konsulat med biträde af lönad vicekonsul, kan väl den senare anordningen så till vida vara billigare som vicekonsuln i detta fallet icke behöfver fullt så hög aflöning, då han ju icke själf håller sig med kanslilokal samt intager en mera underordnad ställning. Denna besparing uppväges likväl oftast däraf, att den olönade konsuln äger rätt att uppbära expeditonsafgifter, hvilka eljest inflyta till statsverket. Men äfven ur andra synpunkter än den rent ekonomiska kan den i kommittén föreslagna anordningen äga sina fördelar. På detta sätt möjliggöres nämligen att å åtskilliga orter för våra intressen förvärfva stödet och erfarenheten hos någon å platsen boende affärsman. Till ett obetingadt förkastande af denna anordning kan jag således icke sluta mig. Det är mig ock bekant, att densamma på åtskilliga ställen i utlandet med fördel tillämpats.

Å andra sidan synas likväl de erfarenheter, den nederländska regeringen gjort om samma system — att döma efter ett den norska konsulatkommittén af år 1904 tillställdt uttalande af den nederländske utrikesministern — åtminstone icke obetingadt vara gynnsamma. Och likaledes synes mig den föreslagna anordningen kunna hafva sina svagheter, liksom svårigen de betänkligheter, generalkonsul Fallenius uttalat, helt och hållet böra underkännas. Det kan tydligen mången gång vara svårt att åstadkomma ett godt samarbete mellan tjänstemän af så olika ställning. Härvidlag beror mycket för att icke säga allt på de båda tjänstemännen själfva. Således kan den af kommittén förordade anordningen å en plats, där en duglig, intresserad och äfven å karaktärens vägnar framstående man vill åtaga sig det olönade konsulsämbetet, slå synnerligen väl ut, medan den samtidigt å annan plats, där dessa förutsättningar icke äro för handen, lämnar ogynnsamma resultat. Min åsikt i frågan är således den, att, därest en *fullt* lämplig kandidat till den olönade konsulsposten kan erhållas, den af kommittén föreslagna anordningen har företräde, men att däremot, där detta icke är fallet, densamma icke bör komma till tillämpning.

Att på förhand åter bestämma, på hvilken plats den ena eller andra anordningen har företräde, är uppenbarligen icke möjligt; och äfven om så vore, växla förhållandena så snabbt, att ingen gifven regel kan uppställas utan olägenheter. Dessa skäl leda mig därhän att förorda, att å ifrågavarande platser Kungl. Maj:t må äga rätt att efter pröfning af förhandenvarande omständigheter bestämma, huruvida ett olönadt konsulat med biträde af en lönad vicekonsul eller ett lönadt vicekonsulat bör upprättas. Då, såsom jag antydt, vicekonsulerna böra åtnjuta olika löneförmåner, allteftersom det ena eller det andra alternativet tillämpas, torde det vara nödvändigt att fastställa lönerna för bådadera fallen.

Då ifrågavarande anordning likväl icke bör alltför mycket anlitas, har jag ansett den böra komma till tillämpning endast å sådana platser, där jämförelsevis mindre intressen äro att bevaka eller där den högste ledaren af landets konsulatväsen har tillfälle att verksamt utöfva sin kontrollerande uppsikt. Till ett närmare angifvande af dessa platser återkommer jag vid framställningen af konsulatväsendets organisation i de olika länderna.

Jag öfvergår nu till ett detaljeradt skärskådande af kommitténs förslag, i sammanhang hvarmed jag äfven ber att få framlägga det af mig på grundvalen af kommitténs betänkande utarbetade förslag till ny organisations- och lönestat för utrikesdepartementet och därunder lydande tjänstemän.

*Detaljerad
granskning af
kommitténs
betänkande.*

Beträffande utrikesdepartementets organisation finner jag densamma sådan den af kommittén föreslagits synnerligen tillfredsställande; och avsluter jag mig i alla delar till hvad som i detta hänseende yttras å sid. 60—66 i kommittébetänkandet. Mot den nuvarande organisationen kan anmärkas, dels att ärendenas fördelning å byråer sker efter föräldrade grunder, dels ock att denna byråindelning icke är fullt genomförd. Den föreslagna byråindelningen tager tillbörlig hänsyn till den stora betydelse såväl internationella rättsfrågor som kommersiella ärenden å senare tider vunnit. Synnerligt lämpligt är äfven, att å hvarje afdelning skall tjänstgöra en förste sekreterare, hvilken således blir fullt förtrogen med afdelningens göromål, äfvensom vissa andre sekreterare. Härmed blir byråindelningen, i öfverensstämmelse med hvad som redan gäller inom andra departement, fullständigt genomförd, hvarigenom de öfverordnade blifva i tillfälle att verksamt öfvervaka och leda de underordnade tjänstemännens arbete.

*Utrikesdepar-
tementets or-
ganisation.*

Hvad chefen för rättsafdelningen angår, tillåter jag mig särskildt påpeka önskvärdheten däraf, att till denna befattning utses en person, som icke blott kan besörja de löpande ärendena utan äfven i fall af behof kan erhålla uppdrag att bereda och för högsta domstolen föredraga lagstiftningsfrågor inom den internationella rättens område. En välbehöflig minskning i den arbetsbörda, som hvilar å byråchefen för lagärenden, skulle härigenom beredas denne; och vidare vunnas, att vi på detta område af rättsvetenskapen, hvarest mer än vanligt svårlösta problem möta, kunde påräkna att äga en fullt erfaren och hemmastadd man. Lämpligen kunde äfven åt chefen för rättsafdelningen uppdragas att representera Sverige vid de internationella konferenser, där dylika spörsmål pläga behandlas. Visserligen skulle i följd häraf en icke oväsentlig tillökning i denne tjänstemans åligganden uppkomma,

men fördelen af denna koncentration af arbetet inom den internationella rätten synes mig så öfvervägande, att man bör bortse därifrån. Skulle det visa sig, att arbetsbördan blefve för stor, kan detta lätt hjälpas genom ökande af de arbetskrafter, som skola tjänstgöra å utrikesdepartementets rättsafdelning. Då en icke ringa del af afdelningens uppgifter äro af mera enkel beskaffenhet, skulle icke någon olägenhet härigenom uppkomma. I betraktande af det jämförelsevis stora antal andre sekreterare, som af kommittén föreslagits, finner jag mig dock icke härom böra göra någon hemställan.

Beträffande den öfverflyttning af en del ärenden från kommerskollegium till utrikesdepartementet, hvarom, på sätt jag ofvan omnämmt, kommittén hemställt, har jag intet att erinra. Kommitténs förslag härutinnan synes mig synnerligen välbetäckt och ägnadt att åstadkomma en nödig centralisation i dessa ärendens behandling. De betänkligheter statskontoret, ehuru endast i förbigående, förklarar sig härvid hysa, kan jag för mitt vidkommande icke dela. Kommittén har själf påpekat, att till den föreslagna anordningen redan nu finnas vissa motstycken inom statsförvaltningen.

Löneförmåner
till utrikes-
departemen-
tets ämbets-
och tjänste-
män.

Beträffande de löneförmåner, som af kommittén föreslagits till utrikesdepartementets ämbets- och tjänstemän, har jag intet af större vikt att erinra. Till utrikesministern har föreslagits en lön af 30,000 kronor, hvartill skulle komma fri belysning och uppvärmning af ministerbostaden. Den nuvarande lönen, hvilken år 1858 fastställdes till 24,000 kronor, är tvifvelsutan otillräcklig. Såväl den starka prisstegring, som sedan år 1858 inträdt, som äfven den oundgängliga representation, utrikesministern måste vidkännas, kräfvat ökade löneförmåner. Den föreslagna lönen synes mig, under förutsättning att ministern äfven erhåller rätt till kostnadsfri uppvärmning och belysning af ministerhotellet, vara ganska väl afvägd efter behovet. Om jag således är ense med kommittén i nu ifrågavarande punkt, finner jag mig dock böra föreslå, att den ifrågasatta löneförbättringen bör tillämpas först vid närmaste ombyte af ämbetets innehafvare.

Innan jag går vidare, torde jag böra påpeka, att löneförmånerna enligt kommitténs förslag för tjänstemännen såväl inom departementet som vid beskickningarna och konsulaten fastställts efter ett bestämdt system, därvid den egentliga lönen bestämts till lika belopp för hvarje tjänsteinnehafvare i samma grad. Sålunda äro kabinettssekreterare, chargés d'affaires och generalkonsuler upptagna i en och samma lönegrad; afdelningschefer, legationsråd och konsuler i en annan samt förste sekreterare (arkivarier), legationssekreterare och vicekonsuler i en tredje. Denna anordning har onekligen stora fördelar; enkelhet och öfverskådlighet vinnes och äfven på beföringssystemet inverkar densamma fördelaktigt. De förändringar, jag här och hvar ansett mig böra föreslå i lönestaten, hafva äfven skett under hänsyn till önskvärdheten af att

icke lönesystemet rubbas och hafva därför endast gått ut på en minskning eller i enstaka fall en ökning af de särskilda slag af löneförmåner, som utöfver den egentliga lönen tillagts tjänstemännen.

Till kabinetssekreteraren har föreslagits en aflöning i ett för allt af 10,200 kronor, däraf 6,600 kronor i lön och 3,600 i tjänstgöringspenningar. Kabinetssekreterarens lön, hvilken nu utgår med 7,500 kronor, synes mig onekligen vara i behof af ökning, icke minst af det skäl, att då till denna plats ofta torde komma att tagas personer ur beskickningspersonalen, det blefve för dem förenadt med kännbar ekonomisk uppoffring att mottaga kallelsen till denna plats. Äfven måste lönen ordnas sålunda, att man kan äga förhoppning att någon tid få behålla en duglig kabinetssekreterare i ämbetet. Jag vill i detta afseende erinra om det allbekanta gagn, som ett af våra närmaste grannländer haft genom att under en lång följd af år på denna plats äga en man af stadgad erfarenhet och auktoritet. Jag anser mig dock icke böra föreslå den ökning af lönen, som af kommittén ifrågasatts; utan finner jag denna lämpligen kunna bestämmas till 6,600 kronor i egentlig lön och 3,000 kronor i tjänstgöringspenningar eller således tillhoppa till 9,600 kronor, samt kabinetssekreteraren därjämte berättigas tillgodonjuta ett ålderstillägg å 600 kronor att åtnjutas efter fem års tjänstgöring.

I fråga om de föreslagna lönerna till afdelningscheferna samt förste och andre sekreterarne äfvensom tjänstemännen å arkivafdelningen finner jag mig böra helt instämma i hvad kommittén föreslagit. Likaledes synas mig de föreslagna lönerna till departementets vaktmästare vara lämpligen afvägda; och anser jag mig äfven på de af kommittén anförda skäl (sid. 60) böra uppföra anslag till aflönande af en portvakt vid utrikesministerhotellet.

Statskontoret har hemställt, att lönerna till utrikesdepartementets tjänstemän måtte uppdelas, icke såsom kommittén föreslagit, i lön och tjänstgöringspenningar, utan i lön, hyresbidrag och tjänstgöringspenningar. Detta för vinnande af större öfverensstämmelse med hvad som föreslagits i fråga om lönerna till de i utlandet anställda tjänstemännen. Detta skäl synes mig dock vara af mindre vikt; och då hitintills icke en liknande uppdelning af lönen gjorts beträffande inländska tjänstemän, saknar jag anledning att härutinnan afvika från hvad kommittén föreslagit. Då alla tjänstemännen inom utrikesdepartementet äro anställda å en och samma ort, har frågan för öfrigt icke någon egentlig praktisk betydelse.

Däremot anser jag mig böra följa statskontorets anvisningar i en del andra frågor. Kommittén har icke uppfört något ålderstillägg åt förste eller andre sekreterarne, enär dessa befattningar antagas i regel blifva genomgångsposter. Detta skäl äger tvifvelsutan sin riktighet, men däremot torde det, på sätt statskontoret anmärkt, knappast kunna göras gällande beträffande de å arkivet anställda tjänstemännen, hvilka skulle åtnjuta enahanda löneförmåner som

förste och andre sekreterarne. Jag anser därför, att ett ålderstillägg å 600 kronor bör uppföras åt såväl förste som andre arkivarien att utgå efter fem års tjänstgöring.

Vidare har statskontoret anmärkt, att då icke inom andra verk lönerna till kvinnliga renskrifvare äro uppförda å ordinarie stat, detsamma icke heller lämpligen bör äga rum inom utrikesdepartementet, helst detta inverkar på frågan om dessa biträdens pensionering. Denna fråga är utan tvifvel af beskaffenhet att böra lika afgöras för alla ämbetsverk, och finner jag mig därför böra ur lönestaten för utrikesdepartementet utesluta de till ifrågasvarande ändamål uppförda belopp.

Slutligen synes med anledning af ännu en statskontorets anmärkning en mindre rättelse böra vidtagas. I fråga om ålderstilläggen har kommittén föreslagit (sid. 63), att dessa skola fogas till tjänstgöringspenningarna; och är skälet härtill det, att enligt kommitténs åsikt öfverensstämmelse bör äga rum i afseende å grunderna för pensionering af såväl departementets tjänstemän som diplomatiska och konsulära ämbetsmän. Till dessa senare skulle nämligen enligt kommitténs förslag intet ålderstillägg utgå. Lades ålderstillägget till lönen, skulle, då pensionens storlek bestämmes efter lönen, tjänstemännen i hemlandet åtnjuta fördelaktigare pensionsvilkor än i samma lönegrad anställda tjänstemän i utlandet. Förslaget leder emellertid till den af statskontoret påpekade oegentligheten, att på storleken af de tjänstgöringspenningar, som uppbäras af någon tillförordnad tjänsteman, komme att inverka den omständigheten, huruvida tjänstens ordinarie innehafvare åtnjöte ålderstillägg eller icke. Till förekommande häraf synes i lönevillkoren för tjänstemännen inom utrikesdepartementet böra intagas, att när tjänstemannen inom departementet bestrider befattning i högre lönegrad och han till följd häraf äger uppbära de för denna befattning anslagna tjänstgöringspenningar, han likväl icke äger anspråk på ålderstillägg, intjänadt af den, hvars befattning han bestrider.

I öfrigt finner jag mig i allmänhet böra tillstyrka hvad kommittén föreslagit beträffande villkoren för ifrågasvarande tjänstemäns åtnjutande af de föreslagna lönerna.

Löner åt i
utlandet an-
ställda
tjänstemän.

I detta sammanhang torde jag böra lämna en kort redogörelse för det aflöningsystem, kommittén följt beträffande i utlandet anställda tjänstemän. Kommittén har föreslagit lönernas uppdelande i lön, hyresbidrag och ortstillägg. Lönen för hvarje befattning har bestämts till samma belopp som den lön, hvilken utgår för tjänstemän i motsvarande befattningar i hemlandet. »Ett särskildt hyresbidrag finner» — yttrar kommittén (sid. 34) — »sitt berättigande däruti, att då under tjänstledighet utöfver semester eller under långvarig sjukdom eller liknande förhållanden en tjänsteman bör afstå ortstillägget, det skulle vara obilligt, om han måste afstå äfven hvad som mot-

svarar kostnaden för bostad, hvilken han under sådana omständigheter icke lärer kunna undgå att betala. Ortstillägget slutligen bör omfatta icke blott tjänstgöringspenningar i egentlig mening utan ock, såsom namnet angifver, ett särskildt i förhållande till de högre lefnadskostnaderna å hvarje ort beräknadt tillägg i aflöningen.»

Statskontoret har anmärkt häremot, att det skulle medföra större reda, om fördelningen af aflöningen i lön och tjänstgöringspenningar blefve mera konsekvent genomförd och förty ortstillägget för de vid beskickningar och konsulat anställda tjänstemän komme enbart att blifva uttryck för de växlande lefnadskostnaderna å hvarje ort. Jag vill visserligen icke förneka, att hvad statskontoret anfört kan hafva skäl för sig, men å andra sidan synes mig önskvärdt, att icke lönebeloppet uppdelas i ett flertal olika underafdelningar, hvarigenom öfverskådligheten förminskas. Utan tvingande nödvändighet synes man mig icke böra frångå den af kommittén antagna uppdelningen; och någon sådan torde icke föreligga.

På sätt kommittén (sid. 32 f.) närmare omnämmt, uppbär för närvarande legationssekreterare, förutom lönen, s. k. indemnitet, hvilken utgår af ministerns traktamente. Då legationssekreteraren förordnas att under ministerns frånvaro i egenskap af chargé d'affaires förestå beskickningen, erhåller han i stället för indemniteten ett särskildt arfvode, som likaledes afdrages å ministerns traktamente. Undantag från regeln att legationssekreterare uppbär indemnitet äger rum endast med afseende å legationssekreteraren i Washington, hvars hela aflöning utgår från ministerstaten såsom lön och tjänstgöringspenningar.

Kommittén har föreslagit, att de gällande bestämmelserna rörande indemnitet och särskildt arfvode såsom chargé d'affaires skola upphävas. Med full kännedom om de olägenheter, som medfölja det nuvarande systemet med legationssekreterarnes aflönande till en del genom afdrag å ministrarnes traktamenten, biträder jag obetingadt kommitténs förslag härutinnan.

Hvad kommittén hemställt rörande villkoren för de vid beskickningarna och konsulaten anställda tjänstemännens rätt att åtnjuta de föreslagna lönerna torde i allmänhet vara förtjänt af tillstyrkan. Det bör beaktas, att kommittén föreslagit, att ortstillägget, hvilket i allmänhet utgör den ojämförligt största andelen af ifrågavarande tjänstemäns löneförmåner, skall af dem afstås, ifall de åtnjuta annan tjänstledighet än den stadgade semestertiden. Bestämmelsen härom förefaller mig riktig. Beträffande den årliga semestern märkes, att kommittén, som i allmänhet bestämt denna till en och en half månad, föreslagit densamma utsträckande för tjänstemän i utlandet till två månader, under villkor dock att minst en half månad däraf tillbringas i hemlandet. Jag finner väl, lika med kommittén, det vara i hög grad önskligt, att de i utlandet anställda tjänstemännen under sin ledighetstid ställa sig i personlig förbindelse med utrikesministern samt genom besök i hemlandet bereda sig tillfälle att noggrant följa utvecklingen därstädes. Men det kan å andra sidan

icke förnekas, att den föreslagna bestämmelsen i enstaka fall kan verka onödigt betungande. Jag finner således densamma böra utgå, och detta så mycket hellre som jag är öfvertygad, att sådant i allt fall kommer att iakttagas, där icke särskilda skäl ställa sig i vägen.

*Särskilda
löneförmåner.
Beskattning
m. m.*

Hvad lönerna angår, hafva de i allmänhet föreslagits till samma belopp, hvarmed de nu faktiskt utgå. En bestämd löneförbättring skulle dock inträda så till vida som kommittén hemställt, att kansliafgifter samt telefon och prenumeration af tidningar m. m. skulle bestridas af staten. I hufvudsak anser jag dessa bestämmelser riktiga; dock synas mig tillräckliga skäl, hvarför staten skulle bekosta telefon åt ifrågavarande tjänstemän, icke föreligga.

Det har af kommittén påpekats (sid. 40) att genom den progressiva inkomstbeskattningen icke obetydliga delar af ministrarnes löner återgå till statsverket. I hufvudsaklig öfverensstämmelse med kommittén finner äfven jag förändrade grunder böra vidtagas beträffande samtliga nu ifrågavarande tjänstemäns beskattning, så att, på sätt kommittén föreslagit, åtminstone en del af hyresbidraget blir skattefritt. Jag anser det äfven böra tagas under öfvervägande, huruvida icke skattefrihet jämväl bör åtnjutas för en del af ortstillägget, hvilket ju närmast är att anse såsom representationspenningar. Dock lärer tiden icke medgifva framläggande för innevarande Riksdag af förslag i detta hänseende.

I fråga om aflöningen till konsulerna må det tillåtas mig att påpeka, att kommittén föreslagit upphäfvande af nu gällande bestämmelser, enligt hvilka en viss andel af de s. k. expeditionsavgifterna tillfaller de lönade konsulat-tjänstemännen; enligt kommitténs förslag skulle dessa i sin helhet redovisas till statsverket. Jag är fullt enig med kommittén härutinnan, men har ansett mig böra fästa uppmärksamheten på denna omständighet, som vid bedömandet af de föreslagna löneförmånerna icke bör alldeles lämnas å sido.

*Pensionering
af tjänste-
männen.*

Beträffande pensionering af den i utrikesdepartementet samt vid beskickningarna och konsulaten anställda personalen anser jag mig, fränsedt en punkt, hvartill jag genast återkommer, kunna i allt väsentligt förorda kommitténs förslag. Onekligen är det en oegentlighet, som numera icke i någon mån kan försvaras, att utrikesdepartementets tjänstemän icke i likhet med öfriga statstjänare bidra till sin pensionering, likasom äfven att icke några som helst bestämmelser meddelats rörande pensionering af den vid konsulaten anställda personalen. Dessa båda oegentligheter afhjälpas genom kommittéförslaget.

Kommittén har föreslagit, att under vissa närmare angifna förutsättningar tjänsteman, som icke innehade de såsom villkor för pension i allmänhet stadgade lefnads- och tjänsteåren, skulle äga rätt till afkortad pension. Vål synes mig denna kommitténs hemställan mycket beaktansvärd,

men, då icke liknande bestämmelser hitintills meddelats rörande pensionering af någon annan klass af tjänstemän, har jag icke för närvarande i denna punkt ansett mig kunna följa kommitténs förslag. I öfrigt stå de föreslagna villkoren för pensionering likasom äfven pensionsafgifternas storlek i nära öfverensstämmelse med hvad i detta afseende bestämts vid antagandet af de under de senare åren fastställda lönestater.

Gentemot kommittén, som föreslagit likställighet såväl i löner som i pensionshänseende mellan legationsråd, konsulter och afdelningschefer, har statskontoret anmärkt, att sådan likställighet snarare borde eftersträfvast mellan å olika stater uppförda, ungefärligen likställda tjänstemän, hvilka tjänstgöra i hemorten. Jag anser dock, att den af kommittén föreslagna indelningen af de under utrikesdepartementet hörande tjänstemän i vissa lönegrupper, innefattande såväl tjänstemän vid departementet som i utlandet, medför så väsentliga fördelar, att någon afgörande betydelse icke bör tilläggas statskontorets nyssberörda anmärkning.

I detta sammanhang torde böra påpekas, hurusom kommittén föreslagit, att, ifall Kungl. Maj:t finner skäl återkalla någon vid beskickning eller konsulat anställd tjänsteman, utan att annan tjänst vare sig inom eller utom landet tills vidare kan anvisas honom, Kungl. Maj:t bör äga rätt att tilldela honom ett årligt expektansarfvode. I likhet med kommittén anser jag, att en sådan rätt för Kungl. Maj:t är nödvändig, äfvensom att expektansarfvodet lämpligen bör kunna fastställas till samma belopp som hel pension. Då för närvarande inga sådana arfvoden utgå och väl få antagas mera sällan skola förekomma, lär icke, såsom statskontoret anmärkt, något särskildt anslag för ändamålet erfordras eller böra i staten uppföras. I likhet med statskontorets hemställan föreslår jag sålunda, att i afseende å dessa expektansarfvoden må ordnas så, att desamma vid förekommande behof få afföras såsom förskott att i vanlig ordning anmälas till ersättande.

*Expektans-
arfvoden.*

Jag öfvergår härefter till en granskning för hvart och ett land särskildt af den diplomatiska och konsulära representation, som därstädes bör anställas.

Belgien och Nederländerna.

Kommitténs flertal (herrar Lagerheim, Söderberg och Broström) har föreslagit indragning af den hittillsvarande beskickningen i Bryssel och Haag, hvaremot ett mindretal (herrar von Rosen och Fallenius) påyrkat dess bibehållande. För min del ansluter jag mig till sistnämnda mening. Den framskjutna ställning, dessa länder intaga såväl hvad industri och handel angår som inom den internationella rättsvetenskapens område, gör det enligt min

åsiikt synnerligen önskvärdt, att vi därstädes äro företrädde af en beskickningschef bosatt inom något af dessa länder. Med hänsyn både till vikten af de göromål, som tillkomma beskickningscheferna i Paris och London, samt till afståndet särskildt mellan London och Haag är det föga troligt, att de i Frankrike och Storbritannien ackrediterade ministrarne skulle med tillbörlig omsorg eller framgång kunna handhafva äfven våra intressen i Belgien och Nederländerna. Det är visserligen sant, såsom kommittén anmärker, att vi i allmänhet vid de internationella konferenser, som pläga sammanträda tid efter annan i Haag, äro representerade genom särskilda ombud, men det är af icke mindre vikt, att vi äfven under tiden mellan dessa konferenser äga en person, som noggrant kan aktgifva å de mellanfolkliga sträfvanden af skilda slag, för hvilka Haag allt mer och mer synes blifva en medelpunkt. Äfven Bryssel har på senare tider blifvit säte för flera viktiga internationella konferenser, bland hvilka särskildt märkas de ofta återkommande sjörettskonferenserna, vid hvilka Sverige alltid varit representeradt såväl af särskild sakkunnig som af ministern på platsen. Vidare önskar jag särskildt framhålla ett af herr Fallenius till stöd för hans åsiikt om beskickningens bibehållande angifvet skäl (sid. 248), eller vikten för Kungl. Maj:ts regering att genom en permanent representant uti ifrågavarande med Sverige jämbördiga länder erfara, hvilken ställning de intaga till större eller mindre internationella frågor af hvarje-handa art, som stå på dagordningen. För min del är jag äfven benägen antaga, att det för närvarande icke finnes många stater af andra rangen i Europa, med hvilka det för oss är angelägnare att underhålla liffiga förbindelser än just Belgien och Nederländerna. Jag kan i detta hänseende äfven åberopa mig på innehållet af de af vår nuvarande och en vår förutvarande minister i Bryssel och Haag afgifna utlåtanden, som äro bilagda kommitténs betänkande.

Slutligen vill jag nämna, att den omständigheten att i Riksdagen år 1891 framkommit motioner om ifrågavarande ministerposts indragning numera synes mig hafva förlorat sin betydelse. Under de 15 år, som sedan dess förflutit, hafva Belgiens och Nederländernas internationella och kommersiella betydelse varit i ständigt stigande; och någon önskan från Riksdagens sida om platsens indragning har ej heller vidare försports. Äfven har under denna tid beskickningens arbete ständigt ökats; och anhåller jag att i sådant hänseende få åberopa en i utrikesdepartementet upprättad arbetsstatistik, som jag torde få bilägga protokollet.

Kommittén har särskildt anfört, att det för våra kommersiella intressen vore fördelaktigare att i hvartdera af ifrågavarande länder hafva en lönad generalkonsul än endast en för båda länderna gemensam minister. Om jag delade kommitténs åsiikt härutinnan, skulle jag känna mig tveksam i frågan, men icke heller härutinnan är jag ense med kommittén och vill till stöd för

en motsatt mening åberopa hvad t. f. generalkonsuln i Antwerpen Berencreutz anfört och hvilket yttrande finnes bilagdt kommitténs betänkande. Herr Berencreutz utgår från den uppfattningen, att det för värden af ett lands allmänna konsulära intressen i allmänhet är fördelaktigare, att den högste konsuläre representanten är bosatt i landets hufvudstad än i någon om än aldrig så betydande hamnstad. Kommittén har själf (sid. 15) gjort ett af mig ofvan anfördt uttalande af ungefärligen samma innehåll; och äfven jag delar, såsom af det föregående framgår, denna åsikt. Hvad nu Belgien angår, ägna sig förhållandena därstädes synnerligen väl för den af kommittén förordade sammanslagningen af minister- och generalkonsulsbefattningen. Det korta afståndet mellan hufvudstaden och landets viktigaste sjöhamn Antwerpen möjliggör, att ministern-generalkonsuln kan utöfva högsta ledningen öfver förvaltningen af därvarande lokala konsulära intressen.

Det synes mig således af nu anförda skäl, som om ministerposten i Bryssel och Haag borde bibehållas med skyldighet för ministern att samtidigt vara generalkonsul i Belgien och Nederländerna samt att vara företrädesvis bosatt i Bryssel. Värden af de konsulära intressena i Nederländerna lära äfven tillfredsställande kunna tillvaratagas på detta sätt. Att på ett fullt ändamålsenligt och likväl billigt vis ordna vår konsulära representation i detta land har för öfrigt sina svårigheter, i det att handels- och sjöfartsintressena fördela sig på två hamnstäder — Amsterdam och Rotterdam — af hvilka ingendera är sätet för landets regering eller förvaltande myndigheter.

Lönen till ministern i Bryssel och Haag utgår för närvarande med 20,000 kronor. Det har allmänt vitsordats, att denna lön är väl knappt tillmätt, och framgår detta äfven af en jämförelse med hvad öfriga i Bryssel anställda ministrar åtnjuta. Jag anser mig därför böra föreslå följande löneförmåner: lön 9,000 kronor, hyresbidrag 4,800 kronor samt ortstillägg 10,200 kronor eller i ett för allt 24,000 kronor. Vidare torde vid beskickningen särskildt med hänsyn till att ministern måste tidtals uppehålla sig i Haag erfordras en kanslist med arfvode af 3,000 kronor jämte fyra ålders-tillägg, hvarterda å 300 kronor.

Genom ifrågavarande anordning blifva de föreslagna generalkonsulaten i Antwerpen och Rotterdam öfverflödiga. Beträffande sättet för konsulatväsendets ordnande i Belgien föreligga flera olika förslag. Först möter det af kommitténs ledamot grefve von Rosen framställda, enligt hvilket ett olönadt konsulat upprättas i Antwerpen, hvarjämte vid konsulatet anställes en vicekonsul med lön af 6,000 kronor. I hufvudsak härmed öfverensstämmer det af vår nuvarande minister i Bryssel och Haag i ärendet afgifna yttrande. Herr Fallenius, hvilken, såsom ofvan framhållits, såsom en grundprincip motsatt sig nyssberörda anordning, föreslår i stället upprättandet af ett lönadt konsulat med lön för innehafvaren af 9,600 kronor. Slutligen har herr Be-

rencreutz hemställt, att vården af de lokala konsulatärendena i Antwerpen uppdrages åt en under ministern-generalkonsuln i Bryssel direkt lydande konsulattjänsteman med lön af 5,000 kronor. Att märka är dock, att han tillika till kanslihjälp, bud och andra byråkostnader i Bryssel och Antwerpen uppför ett särskildt anslag å 5,000 kronor, ehuruval han icke närmare yttrat sig om fördelningen af detta belopp.

Jag har redan påpekat, att, hvad Nederländerna angår, handels- och sjöfartsintressena fördela sig mellan de båda betydande städerna Amsterdam och Rotterdam. Visserligen hafva röster höjts för att tyngdpunkten af vår konsulära representation borde förläggas till förstnämnda stad; och bland andra har Kungl. Maj:ts minister i Bryssel och Haag gjort sig till tolk för denna mening. Kommittén har dock enhälligt föredragit Rotterdam; och särskildt i betraktande af vår synnerligen lifliga sjöfart på denna stad synes mig kommitténs förslag böra förordas. I fråga om beskaffenheten af denna representation förefinnes, hvad kommittén och de båda ofvannämnda reservanterna angår, samma olika förslag som i fråga om Antwerpen.

Under förutsättning att ministern uti ifrågavarande länder äfven upprätthåller generalkonsulsbefattningen, anser jag, att i Antwerpen och Rotterdam icke behöfva upprättas lönade konsulat utan antingen ett olönadt konsulat med biträde af lönad vicekonsul eller ock enbart ett lönad vicekonsulat. Huruvida företräde bör skänkas den ena eller den andra organisationsformen skulle, efter hvad jag ofvan föreslagit, bero på för handen varande omständigheter och icke afgöras en gång för alla. Lönen för vicekonsulerna i Antwerpen och Rotterdam torde böra upptagas för vicekonsuln i Antwerpen till 3,600 kronor i lön, 1,200 kronor i hyresbidrag samt 1,200 kronor i ortstillägg eller tillhoppa till 6,000 kronor samt för samma befattningsinnehafvare i Rotterdam till enahanda lön, men med hänsyn till de dyrare lefnadskostnaderna i Nederländerna till 1,500 kronor i hyresbidrag och 2,100 kronor i ortstillägg eller således tillhoppa till 7,200 kronor. Därjämte bör en hvar af dem, därest icke ett olönadt konsulat å platsen upprättas, tillerkännas ytterligare 1,200 kronor, däri inbegripet kostnad för kanslilokal.

Enligt nu framställda förslag skulle kostnaderna för vår representation uti ifrågavarande båda länder blifva följande:

Ministern i Bryssel och Haag	24,000:—
Kanslist	3,000:—
Vicekonsul i Antwerpen	6,000:—
Vicekonsul i Rotterdam	7,200:—
	<hr/>
	Kronor 40,200:—

Kanslisten skall därjämte uppbära fyra ålderstillägg, hvarterdera å 300 kronor, hvarförutom lönerna till vicekonsulerna i Antwerpen och Rotterdam kunna, på sätt ofvan nämnts, ytterligare ökas med 2,400 kronor. Totalkostnaden utgör således lägst 40,200 kronor och, fränsedt ålderstilläggen, högst 42,600 kronor.

Enligt kommitténs förslag uppgår totalkostnaden till 33,000 kronor; och utgör således skillnaden mellan mitt och kommitténs förslag föga mer än i ena fallet 7,000 och i andra fallet 9,000 kronor. Det är emellertid, såsom jag redan framhållit, min fulla öfvertygelse, att det af mig förordade förslaget i alla hänseenden, äfven i kommersiellt, lämnar ett bättre resultat.

Danmark.

I fråga om ordnandet af den diplomatiska representationen i Danmark är jag fullt ense med kommittén. Beträffande indragningen af det lönade generalkonsulatet i Köpenhamn delar jag också kommitténs härutinnan enhälliga mening.

Olika åsikter hafva framställts rörande organisationen af det lönade vicekonsulat, som bör upprättas i Danmark. Äfven här återfinnes den flere gånger berörda meningsskiljaktigheten mellan anhängarne af upprättandet af olönadt konsulat med biträde af lönad vicekonsul och dem, som förfäktat denna anordnings olämplighet.

Jag finner för min del förhållandena i Köpenhamn icke kräfva upprättandet af något lönad konsulat. Ett lönad vicekonsulat eller ett olönadt konsulat med biträde af lönad vicekonsul är allt, som torde erfordras.

I fråga om de af kommittén föreslagna lönebeloppen för ministern och legationssekreteraren (för ministern lön: 9,000 kronor, hyresbidrag 6,600 kronor, ortstillägg 16,800 kronor eller i ett för allt 32,400 kronor samt för legationssekreteraren lön: 3,600 kronor, hyresbidrag 1,500 kronor samt ortstillägg 2,100 kronor eller tillhoppa 7,200 kronor) har jag intet att erinra. För närvarande utgör ministerns lön 36,000 kronor, men då härifrån bör frånräknas den till legationssekreteraren utgående indemniteten (9 kronor om dagen) samt chargé d'affaires-arfvode, hvilket allt det tillkommer ministern att utgifva, torde hans behållna löneförmåner kunna beräknas uppgå till ungefär det af kommittén föreslagna beloppet.

Legationssekreteraren åtnjuter för närvarande enligt staten lön af 5,000 kronor, hvartill kommer den till honom utgående indemnitet äfvensom chargé d'affaires-arfvode, hvilka sistnämnda båda förmåner sammanlagdt kunna uppskattas till något öfver 3,000 kronor för år. Kommitténs förslag innebär således en minskning uti legationssekreterarens löneförmåner. Detta står emellertid i samband därmed att enligt förslaget i stället för den nuva-

rande legationssekreteraregraden skola träda tvenne skilda lönegrader, hvilkas innehafvare komma att benämnas legationsråd och legationssekreterare, och att till sistnämnda grad enligt regel yngre tjänstemän från utrikesdepartementet komme att tagas.

Vicekonsulns lön har af kommittén föreslagits till 3,600 kronor samt 1,200 kronor i ortstillägg, hvaremot hyresbidrag på anförda skäl (se sid. 34) icke tillerkänts honom. Äfven detta förslag torde böra vinna bifall; dock att, därest ett olönadt konsulat icke skulle å platsen upprättas, ytterligare 1,200 kronor tillerkännes vicekonsuln.

Frankrike.

Jag har redan förut (sid. 13) redogjort för den organisationsform för vår diplomatiska och konsulära representation i Frankrike, som synes mig den lämpligaste. Vid sådant förhållande har jag icke mycket att i detta sammanhang tillägga.

Frankrike är ett af de fyra länder, där kommittén på anförda skäl (sid. 49 i betänkandet) föreslagit anställandet af ett legationsråd. Jag begagnar tillfället att i detta sammanhang uttala min fulla anslutning till detta förslag i dess helhet.

Hvad lönerna beträffar utgår ministerns för närvarande med 60,000 kr., från hvilket belopp dock afgå *dels* 10,000 kr. i hyra för beskickningshotellet, *dels* omkring 4,500 kronor i indemnitet och chargé d'affaires-arfvode till legationssekreteraren, hvadan ministerns kontanta löneförmåner kunna i rundt tal beräknas till 45,500 kronor. Kommittén, mot hvars förslag i förevarande afseende jag icke har något att erinra, har fastställt lönen till ungefär samma belopp eller till 45,600 kronor. Därjämte skulle ministern äfven erhålla fri uppvärmning och belysning af beskickningshuset. Då år 1900 beslut fattades om inköp af beskickningshuset i Paris, ingick såsom en förutsättning, att boställsinnehafvaren skulle erhålla ved och ljus fritt. Liknande är förhållandet med beskickningshuset i Madrid. Skälet härtill är naturligtvis det, att för belysning och uppvärmning af ett ministerhotell kräfvades vida större kostnad än enahanda utgift för en vanlig bostadsvåning. Jag anser, att hvad beslutits i fråga om beskickningshuset i Paris och Madrid, är rätt och billigt, så till vida att ministern bör för nämnda ändamål erhålla bidrag af staten, och bör detta tillämpas äfven på öfriga beskickningshus. Dock böra tydligen för iakttagande af nödig sparsamhet vissa belopp bestämmas, utöfver hvilka kostnaderna för ifrågavarande ändamål icke må gå; och torde i sådant hänseende böra bestämmas för beskickningshuset i Paris 2,000 kronor.

Legationssekreteraren uppbär enligt nuvarande stat i lön 8,000 kronor, hvartill kommer ofvannämnda belopp af omkring 4,500 kr. i indemnitet och chargé d'affaires-arfvode, sålunda i rundt tal 12,500 kronor. Kommittén har för legationsrådet föreslagit en lön af 13,200 kronor, och har jag mot denna förhöjning af lönen, som måste anses väl betingad af förhållandena, intet att anmärka.

Jag har redan förut omnämnt, att den nye tjänsteman, som enligt mitt förslag under titel »konsulatråd» skulle anställas vid beskickningen, bör åtnjuta samma löneförmåner som legationsrådet. Slutligen skulle vid beskickningen finnas en kanslist med arfvode af 3,600 kronor jämte ålderstillägg.

Kostnaderna för vår diplomatiska och konsulära representation i Frankrike skulle belöpa sig, med godkännande af de af mig nu tillstyrkta löner, till 75,600 kronor.

Italien.

Jag har redan uttalat mig mot anställandet af en chargé d'affaires i Rom.

Till bedömande föreligger utom kommitténs förslag äfven en af två reservanter (grefve v. Rosen och generalkonsul Fallenius) gjord hemställan om en sammanslagning af ministerposterna i Rom och Wien. Icke heller detta förslag kan jag biträda. Jag finner nämligen, att våra politiska intressen samt hänsyn till vårt lands mellanfolkliga anseende kräfva, att Sverige är representeradt i enhvar af de europeiska stormakternas hufvudstäder. Till en del, ehuru i mindre grad, drabbas detta förslag af samma anmärkningar, som jag framställt mot majoritetens. Mig veterligen, är det af de europeiska länderna endast Norge, som icke i en hvar af nu ifrågavarande stater är representeradt genom en i hvardera landets hufvudstad boende beskickningschef.

Särskildt vill jag mot reservanternas förslag anmärka, att därigenom våra intressen i Wien, hvarest ministern endast tillfälligtvis skulle uppehålla sig, knappast blefve vederbörligen bevakade. Äfven blefve, på sätt jag nedan skall visa, den uppkomna besparingen icke så synnerligen stor.

Lönen till ministern utgår för närvarande med 29,000 kronor, och anser jag detta belopp allenast böra undergå den modifikation, som för tillämpningen af de i öfrigt vidtagna löneprinciperna erfordras. Sålunda torde lönen i dess helhet böra bestämmas till 28,800 kronor (däraf egentlig lön 9,000 kronor, hyresbidrag 6,600 kronor samt ortstillägg 13,200 kronor).

Kommittén har hemställt om anställandet vid beskickningen af en i italienska språket kunnig kanslist. Ministern har emellertid förklarat sig anse någon dylik befattning icke vara af nöden, och torde densamma därför böra ur förslaget utgå.

Mot hvad kommittén anført rörande indragning af det lönade general-konsulatet i Genua har jag intet att erinra.

Kostnaden i ett för allt för vår representation i Italien skulle således uppgå till 28,800 kronor eller till 7,200 kronor mer än enligt kommitténs förslag. Beskickningen i Österrike-Ungern torde, på sätt jag närmare framdeles kommer att utveckla, kräva en kostnad af 31,800 kronor. Sammanlagdt skulle således utgifterna för dessa båda beskickningar uppgå till 60,600 kronor. Enligt herrar von Rosens och Fallenius förslag, innefattande gemensam minister för båda länderna med legationssekreterare i Wien, skulle kostnaden belöpa sig till 49,800 kronor. Skillnaden är således i ett för allt 10,800 kronor.

Besparingen uppgår sålunda icke till något afsevärdt belopp och uppväger säkerligen icke de väsentliga olägenheter, som på sätt jag förut omnämndt skulle uppkomma genom ministerposternas sammanslagning.

Norge.

Kommittén har föreslagit anställandet af en minister med lön af 32,400 kronor, däraf 6,600 kronor i hyresbidrag, samt en legationssekreterare med lön af 7,200 kronor. Häremot har jag ingen annan erinring att göra än att, då det vid kommittébetänkandets affattning ännu icke afslutade inköpet af beskickningshus i Kristiania numera gått i fullbordan, ministerns hyresbidrag bör bortfalla och lönen sålunda bestämmas till allenast 25,800 kronor, samt att ministern af skäl, som ofvan under Frankrike anförts, bör hafva fri uppvärmning och belysning af beskickningshuset intill visst belopp. Detta torde lämpligen böra bestämmas till 1,200 kronor.

Lika med kommittén anser jag icke något löndt konsulat eller vice-konsulat erfordras i Norge.

Ryssland.

Jag har förut yttrat mig rörande ordnandet af vår diplomatiska och konsulära representation i Ryssland. Något härutöfver har jag icke att tillägga utom i fråga om storleken af de löner, som föreslagits för våra i Ryssland anställda ämbetsmän.

Lönen för ministern i S:t Petersburg utgår nu med 60,000 kronor och torde, sedan hittills utgående indemnitet och chargé d'affaires-arfvode från dragits, den behållna inkomsten böra beräknas till omkring 55,500 kronor. Således innebär kommitténs förslag en mindre löneförbättring. Jag anser med hänsyn till de särskildt dyra lefnadskostnaderna i S:t Petersburg denna till-

ökning i lönen vara af behovet väl påkallad och till och med endast motsvarande de minsta fordringar, som i detta afseende böra uppställas.

I fråga om lönen till legationsrådet gäller hvad jag ofvan yttrat angående motsvarande befattning i Frankrike.

Lönen till generalkonsuln i S:t Petersburg torde med hänsyn till de dyra lefnadskostnaderna i denna stad icke kunna sättas lägre än till 18,000 kronor (6,600 kronor i lön, 3,600 kronor i hyresbidrag, däri inberäknadt kostnaden för kanslilokal, samt 7,800 kronor i ortstillägg). Vidare torde å generalkonsulatet erfordras en kanslist med arfvode af 3,600 kronor och ålderstillägg enligt vanliga bestämmelser för dylika tjänsteinnehafvare.

Hvad konsuln i Moskva angår, har lönen till denne föreslagits till 13,200 kronor. Såväl Kungl. Maj:ts nuvarande minister i S:t Petersburg som äfven dennes närmaste företrädare hafva med hänsyn till de höga lefnadskostnaderna i Moskva förordat lörens fastställande till 20,000 kronor. Det är mig äfven bekant, att lefnadsomkostnaderna i Moskva äro särskildt höga. Enligt hvad jag inhämtat åtnjuter en med oss ungefärlig jämförlig makts konsul i Moskva för närvarande omkring 14,400 kronor i lön, och lär denne, efter hvad för mig uppgifvits, upprepade gånger för sin regering framhållit lörens otillräcklighet. De större makternas konsulära representanter i Moskva hafva i allmänhet vida större löner. Med hänsyn härtill äfvensom till önskvärdheten att å denna viktiga plats alltid erhålla dugliga personer anser jag lönen icke kunna bestämmas lägre än till 15,000 kronor (5,400 kronor i egentlig lön, 3,600 i hyresbidrag samt 6,000 kronor i ortstillägg).

I Riga skulle såsom förut nämndt antingen upprättas ett olönadt konsulat med biträde af lönad vicekonsul eller ett lönad vicekonsulat. Vicekonsuln anser jag, om han anställes hos en olönadt konsul, böra uppbära i lön 7,200 kronor (3,600 kronor i lön, 1,500 kronor i hyresbidrag och 2,100 kronor i ortstillägg). Om olönadt konsulat ej upprättas, bör vicekonsuln erhålla ytterligare 1,200 kronor, däri inbegripet äfven kostnaden för kanslilokal.

I likhet med kommittén anser jag Finlands särställning inom det ryska riket fortfarande betingad bibehållande af ett lönad generalkonsulat i Helsingfors. Generalkonsuln åtnjuter för närvarande 15,000 kronor i lön jämte kontorskostnader mot redovisningsskyldighet intill belopp af 4,000 kronor. Kommittén har nu förordat, att lönen i ett för allt måtte bestämmas till 15,000 kronor; och finner jag mig häri böra instämma. Vid konsulatet torde äfven en kanslist med ett arfvode af 2,400 kronor och vanligt ålderstillägg böra anställas.

Sammanlagdt uppgår kostnaden för diplomat- och konsulatväsendet i Ryssland enligt nu föreliggande stat till 135,000 kronor, hvartill kommer ytterligare 1,200 kronor till vicekonsuln i Riga, därest icke olönadt konsulat upprättas å platsen. Kommitténs förslag med inberäkning af lön till en handelsattaché i S:t Petersburg (13,200 kronor) slutar på 130,000 kronor. Men

för den ökade utgift, som enligt mitt förslag skulle uppstå, anser jag staten hafva erhållit en fullgod ersättning genom den fasta organisation af såväl diplomat- som konsulatväsendet, hvilken vunnits och som utgör en borgen för ett omsorgsfullt vårdande af våra förbindelser med vårt stora grannrike.

Spanien och Portugal.

Sveriges intressen på den pyreneiska halfön kräfva enligt kommitténs uppfattning icke längre bibehållandet af ministerposten i Madrid och Lissabon, utan har kommittén föreslagit, att beskickningen skulle i stället förestås af en chargé d'affaires. Jag har redan i det föregående uttalat mig mot denna anordning såsom olämplig. Å andra sidan anser jag lika väl som kommittén, att vi icke utan allvarsamma olägenheter kunna undvara hvarje diplomatisk förbindelse med den pyreneiska halföns båda länder. Jag vill i detta hänseende utom hvad kommittén anfört erinra därom, att vi för närvarande befinna oss i underhandlingar med Portugal angående en ny handelstraktat, och att det med sannolikhet kan väntas, att liknande underhandlingar förestå med Spanien, hvilket land nyligen antagit en ny tulltariff. Det återstår således intet annat än att antingen bibehålla vår representation väsentligen oförändrad eller att hopslå beskickningen med den i Paris.

Sistnämnda alternativ har dock väsentliga olägenheter i betraktande däraf att ministern i Paris, hvilken bör vara på sin post större delen af året, skulle för att kunna uträtta något i Madrid eller Lissabon nödgas vara borta en afsevärd del af året. Detta skulle vara till så mycket större olägenhet, som ministern enligt det framlagda förslaget tillika skulle vara generalkonsul i Frankrike och således få sin ämbetsverksamhet betydligt utvidgad. Det långa afståndet till Madrid och Lissabon utgör äfven ett väsentligt hinder.

Jag vill i detta sammanhang påpeka, att man väl i Norge i år beslutat sig för en sammanslagning af ifrågavarande tre poster sålunda, att Norges minister i Paris äfven är ackrediterad i Madrid och Lissabon, men undgick denna anordning icke att framkalla ganska stora betänkligheter. Af hvad som framgår af referatet öfver stortingets förhandlingar, synes den omständigheten, att till minister i Paris var designerad en person, som genom sin föregående verksamhet förvärfvat noggrann kännedom om förhållandena i Spanien och Portugal, icke obetydligt hafva inverkat på beslutet i fråga.

På nu anförda skäl anser jag mig böra för närvarande tillstyrka ministerpostens bibehållande under väsentligen oförändrade villkor.

Lönen utgör nu 32,000 kronor, hvaraf likväl 3 procent å inköpssumman för beskickningshuset eller 6,840 kronor innehålls såsom hyresbidrag. Denna lön torde, med hänsyn till postens minskade betydelse för vårt land, icke oväsentligt böra nedsättas. Jag hemställer om lörens bestämmande i ett för

allt till 20,400 kronor. Den skulle således utgöra endast 2,400 kronor mera, än hvad af kommittén förordats för den chargé d'affaires, som enligt dess förslag skulle anställas i Madrid.

Vidare synes mig ministern böra erhålla fri belysning och uppeldning af beskickningshuset intill 500 kronor.

Med hänsyn därtill, att ministern ofta nödgas uppehålla sig i Lissabon, torde en kanslist i Madrid erfordras. Kommittén har till denne uppfört ett arfvode af 3,600 kronor med sedvanligt ålderstillägg. Då bostad kan beredas kanslisten i beskickningshuset, synes det ursprungliga arfvodet ej böra sättas högre än till 3,000 kronor.

I fråga om indragningen af generalkonsulatet i Barcelona och konsulatet i Bilbao har jag intet att erinra.

Storbritannien och Irland.

Jag har redan uttalat mig emot föreningen af diplomatiska och konsulara göromål, hvad Storbritannien angår, samt för bibehållandet af det lönade generalkonsulatet i London.

I fråga om lönen till beskickningschefen anser jag mig böra förordas en mindre förhöjning utöfver hvad kommittén föreslagit. Denna förhöjning är betingad af de dyra lefnadskostnaderna i London samt af önskvärdheten att vid val af minister till denna viktiga post icke behöfva taga hänsyn till kandidatens förmögenhetsvillkor. Det torde vara bekant, att postens beklädande vid ett föregående tillfälle mött svårigheter, just när de personer, som utsetts, ansett sig icke kunna mottaga posten, då de saknade tillräcklig egen förmögenhet. Jag anser därför lönen böra bestämmas till jämt 60,000 kronor. Då lönen för närvarande nominellt uppgår till detta belopp, motsvarar ökningen den nu till legationssekreteraren utgående indemniteten äfvensom särskildt chargé d'affaires-arfvode under ministrernas frånvaro, hvilka belopp sammanlagdt torde i allmänhet uppgått till omkring 4,500 kronor.

Af det föreslagna beloppet 60,000 kr. torde 9,000 kr. böra utgöra lön, 12,000 kr. hyresbidrag samt 39,000 kr. ortstillägg.

I fråga om lönen till det legationsråd, som jag anser vid beskickningen böra anställas, gäller hvad jag ofvan yttrat angående motsvarande befattning i Frankrike.

Beträffande de löneförmåner, som böra tillkomma generalkonsuln i London, anser jag sammanlagda beloppet häraf böra på de af herr Fallenius (sid. 253) åberopade skäl bestämmas till 21,000 kronor (6,600 kr. i lön, 4,200 kr. i hyresbidrag och 10,200 kr. i ortstillägg). Jämväl de två reservanterna inom kommerskollegium, hvilka yttrat sig för generalkonsulatets bibehållande, hafva tillstyrkt enahanda belopp. Personalen å konsulatet, hvilken förut ut-

gjorts af en vicekonsul, en kanslist och tre kontorister, torde böra undergå betydande minskning. Nuvarande generalkonsuln i London har föreslagit uppförande af löner till en vicekonsul samt en förste och en andre sekreterare. Herr Fallenius, hvilken själf en längre tid tjänstgjort å konsulatet och sålunda måste anses äga erfarenhet om behovet af arbetskrafter därstädes, har med hänsyn till den minskning i arbetsbördan, som betecknas af de norska ärendenas bortfallande, ansett en vicekonsul och en kanslist vara för arbetet tillräckliga, detta dock under förutsättning att en attaché alltid skall finnas anställd å konsulatet. Samma åsikt har jämväl omfattats af nyssnämnda ledamöter af kommerskollegium. Jag saknar för min del anledning att frångå hvad sålunda föreslagits; och jämväl de af herr Fallenius ifrågasatta löner till nyssnämnda tjänstemän finner jag mig böra tillstyrka eller till vicekonsuln 7,200 kronor samt till kanslisten 3,600 kronor.

I öfrigt hafva hitintills i Storbritannien funnits lönadt konsulat i Leith samt lönade vicekonsulat i Cardiff, Liverpool och Newcastle on Tyne, förutom en lönad kontoristbefattning i South Shields. Kommittén är enig om indragande af alla dessa befattningar, hvilka väsentligen tillkommit i den norska sjöfartens intresse. Äfven jag delar härutinnan kommitténs åsikt.

Vidare är kommittén enig om upprättande af en lönad konsulär befattning i Glasgow, ehuruval så till vida en skiljaktighet äger rum, att herr Fallenius med hänsyn till sin uppfattning om nödvändigheten af bibehållandet af generalkonsulatet i London föreslår allenast upprättandet af ett lönadt vicekonsulat, hvaremot kommitténs flertal hemställer om upprättandet af ett lönadt konsulat. Nuvarande generalkonsuln i London har äfven varmt förordat upprättande af ett vicekonsulat i nyssnämnda stad. Af hvad i ärendet framkommit rörande Glasgows betydelse för vår sjöfart samt särskildt de utvecklingsmöjligheter, Skottland torde kunna erbjuda vår handel, finner jag mig i hufvudsak böra biträda kommitterades mening. Dock synes tillräckligt, att i Glasgow upprättas antingen ett lönadt vicekonsulat eller ett olönadt konsulat med biträde af en lönad vicekonsul, hvilkens lön bestämmes till 7,200 kronor (3,600 kr. i lön, 1,500 kr. i hyresbidrag, samt 2,100 kr. i ortstillägg). Om olönadt konsulat ej upprättas, äger vicekonsuln att ytterligare uppbära 1,200 kronor, däri inbegripet kostnader för kanslilokal.

Af nuvarande generalkonsuln i London likasom äfven af herr Fallenius har ifrågasatts upprättandet af ett lönadt vicekonsulat i Hull. Denna åsikt har dock icke i öfrigt vunnit understöd af i ärendet hörda myndigheter. Jag anser äfven, att de till stöd för detta förslag framkomna skäl icke äro fullt öfvertygande. Visserligen är vår sjöfart å Hull att döma efter de i kommittébetänkandet inryckta statistiska uppgifter å svensk ångbåtstrafik å vissa utländska hamnar under år 1904 ganska betydlig, men det höga tontal, som för Hull angifves, beror dock uppenbarligen till stor del på den regel-

bundna ångbåtstrafiken mellan Hull och Sverige, och torde sjöfarten å denna trade icke kräfva något nämnvärdt konsulärt biträde. Att åter upprätta ett särskildt konsulat i de här förbipasserande svenska emigranternas intresse torde icke låta försvara sig. Jag finner således icke något skäl att i denna punkt frångå kommitténs förslag.

Turkiska riket.

Med anledning af kommitténs förslag om nedsättning af vår nuvarande ministers i Konstantinopel ställning till chargé d'affaires har jag ansett mig böra taga i noggrant öfvervägande, huruvida någon väsentligare minskning af de nu till denna ministerpost utgående belopp eller postens fullständiga indragning lämpligen kan äga rum.

De politiska förbindelser vi underhålla med Turkiet kunna ehuru af gammalt datum icke numera anses vara af den betydelse, att någon särskild beskickning enkom för deras vårdande erfordras. Möjligen skulle t. ex. ministern i Wien äfven kunna representera oss i Konstantinopel. Men från flere håll har med styrka framhållits — och kommittén har äfven gjort sig till målsman för samma uppfattning, då den föreslår anställandet af en fast handelsattaché i Konstantinopel — att de kommersiella förbindelser, som förena oss med Turkiet, äro väl värda att bibehållas och äfven vidare utvecklas. Men skall en beskickning i Turkiet kunna uträtta något till fromma för svensk handel och industri, är det min lifliga på personlig erfarenhet grundade öfvertygelse, både att beskickningschefen måste vara ständigt bosatt i Konstantinopel och därstädes åtminstone icke intaga en väsentligt underlägsen ställning mot öfriga beskickningschefer. Jag kan således icke förena mig med kommittén i dess förslag; de belopp, som densamma anslår till beskickning och generalkonsulat i Konstantinopel, skulle enligt min åsikt vara till stor del bortkastade penningar, och jag skulle hellre förorda ministerpostens sammanslagning med den i Wien.

Därtill kommer äfven en annan synpunkt. Den svenska staten är för närvarande i besittning af en synnerligen värdefull tomt i Konstantinopel. Värdet af densamma beror förnämligast därpå, att ena sidan af tomten vetter utåt den s. k. Grande Rue de Pera — den förnämsta och lifligaste gatan i det europeiska kvarteret i Konstantinopel och upptagen, utom af åtskilliga ambassad- och beskickningshus, förnämligast af större bodar och handelslägenheter. Tomten utgöres af en ganska stor trädgård, begränsad på ena sidan af en smal gränd. Ungefär midt i trädgården ligger beskickningshuset, vid sidan af detta utmed nyssnämnda gränd men med ingång från trädgårds-sidan ett mindre hus, upplåtet som bostad åt beskickningens dragoman, samt slutligen längre in ett mindre kapell, hvarest luthersk gudstjänst äger rum.

Kommittén har nu, då tydligen denna stort anlagda bostad icke lämpar sig för den chargé d'affaires, som enligt kommitténs förslag skulle förestå beskickningen, hemställt om tomtens försäljning; dock att »en mindre del med ett därå redan befintligt hus af passande storlek» — hvarmed tydligen afses ofvanberörda åt dragomanen upplåtna bostad — skulle bibehållas. Alldeles frånsedt att denna försäljningsplan förefaller mig föga tilltalande med hänsyn därtill, att tomten i Konstantinopel inköpts för uppförande af en luthersk kyrka och detta delvis genom medel, som hopsamlats genom äfven utanför Sverige upptagna kollektor (jfr sid. 150 i kommitténs betänkande), anser jag ganska stora betänkligheter möta för denna plans realiserande. Det mindre af kommittén åsyftade huset saknar ingång annat än från trädgårdssidan, och med hänsyn därtill att den gränd, hvarvid huset är beläget, är synnerligen smal, erbjuder det bestämda svårigheter att förskaffa huset någon annan ingång. Afskildt från den öfriga tomten är huset på grund af dess läge vid denna gränd knappast ägnadt till bostad äfven åt en under aldrig så blygsamma förhållanden lefvande beskickningschef. Vidare återstår svårigheten, huru med kapellet skall förfaras. Endast åt en protestantisk makt, som förbunde sig att fortfarande bibehålla kapellet för det därmed afsedda ändamålet, torde tomten kunna försäljas, utan att den svenska statens anseende skulle lida skada, men en sådan köpare är icke så lätt att finna.

Därtill kommer äfven en annan omständighet. Tomtens större värde beror som jag nämnde förnämligast på dess läge vid Grande Rue de Pera. Utmed denna gata äro nu uppförda två envåningshus skilda genom en gallerport, hvarigenom inträdet sker till ministerträdgården. I dessa hus äro inrymda bodar, hvaraf hyran redan nu ganska betydande ingår till den s. k. Perafonden. Utan att nämnvärdt minska ministerbostadens utseende torde sistberörda hus kunna påbyggas med två å tre våningar. Plan och kostnadsförslag härtill hafva redan 1892 uppgjorts af sakkunnig arkitekt, och beräknas enligt detta kostnaden för påbyggnaden till 187,500 kronor samt nettobehållningen af hyresinkomsterna till inemot 40,000 kronor.

Det är min afsikt att söka så snart som möjligt framlägga förslag om tomtens bebyggande, på sätt jag nu utvecklat. I sammanhang därmed torde äfven den förändring böra vidtagas, att de s. k. Peramedlen böra direkt inflyta till statsverket. Sedan väl kostnaderna för husets tillbyggnad amorterats, skulle härigenom en inkomst beredas statsverket, tillräckligt stor för underhåll af hela beskickningen i Konstantinopel. Denna utväg synes mig lämpligare och värdigare än den af kommittén ifrågasatta.

På dessa skäl kan jag icke annat än tillstyrka den nuvarande beskickningens bibehållande under oförändrade villkor.

Till beskickningschefen utgår för närvarande en lön af 20,000 kronor. Beloppet måste för att bringas i öfverensstämmelse med kommitténs, af mig äfven

följda löneprinciper något jämkas; och torde lönen, då densamma är ganska knappt tillmätt och därför icke tål någon minskning, lämpligen böra bestämmas till 20,400 kronor (däraf 9,000 kronor i lön och 11,400 kronor i ortstillägg). Därtill bör komma fri uppvärmning och belysning af ministerbostaden intill visst belopp, hvilket, i likhet med hvad i fråga om Madrid föreslagits, lämpligen bör bestämmas till 500 kronor.

Vid beskickningen torde en dragoman böra anställas. Kommittén har visserligen ansett, att förbindelserna med de turkiska myndigheterna skulle kunna förmedlas genom en på platsen bosatt person. Jag finner dock lämpligare bibehålla den nuvarande anordningen, hvaraf väsentliga fördelar tillskyndats. Dragomanen, som åtnjuter fri bostad, torde böra uppbära samma lön som en legationssekreterare (3,600 kronor) äfvensom ett ortstillägg af 3,000 kronor.

Tyskland.

Lönen till beskickningschefen utgår nu med 48,000 kronor, hvarifrån dock afgår indemniteten och arfvode till chargé d'affaires till ungefärligt belopp af omkring 3,500 kronor. Kommitténs förslag om lörens bestämmande till 48,000 kronor utgör således, då nyssnämnda afdrag bortfalla, en afsevärd löneförbättring. Jag anser denna, med hänsyn till den prisstegring, som framkallats i sammanhang med den snabba utveckling, Berlin i våra dagar vunnit, vara väl af behovet påkallad.

Legationssekreterarens lön är nu 6,000 kronor, hvartill kommer nyss omnämnda särskilda tillägg. I ett för allt utgöres således hans lön af omkring 9,000 kronor. Kommittén har nu föreslagit, att i Berlin skall anställas ett legationsråd med lön af 10,800 kronor. Den föreslagna förändringen i såväl ifrågakvarande tjänstemans ställning som lönevillkor synes mig af kommittén väl motiverad.

Såsom jag redan omnämnt, skulle enligt mitt förslag ett konsulatråd tillika anställas vid beskickningen med enahanda ställning och lönevillkor som legationsrådet.

Lönen för konsuln i Hamburg torde icke behöfva sättas högre än till 12,000 kronor (5,400 kr. i egentlig lön, 3,300 kr., innefattande kostnad för kanslilokal, hyresbidrag samt 3,300 kr. i ortstillägg). Vid lörens bestämmande har jag närmast följt hvad för legationsrådet i Berlin föreslagits, ehuru väl konsuln med hänsyn till kostnaderna för kanslilokals hållande bör tillerkännas högre hyresbidrag.

Hvad Lübeck angår, anser jag härstädes lämpligen böra upprättas antingen ett olönadt konsulat med biträde af lönad vicekonsul eller ett lönad vice-konsulat med samma lönevillkor för vicekonsuln, som jag ofvan föreslagit rörande vicekonsuln i Antwerpen.

Österrike-Ungern.

Jag har redan förut uttalat mig emot den föreslagna förändringen i beskickningschefens ställning. Den lön, som för närvarande utgår till denne, belöper sig till 32,000 kronor. Med i hufvudsak bibehållna bestämmelser härom föreslår jag lönen till 31,800 kronor (9,000 kronor i lön, 6,600 kronor i hyresbidrag samt 16,200 kronor i ortstillägg).

Något arfvode till kanslibitråde anser jag ej erfordras.

Amerikas Förenta Stater.

För närvarande uppbär Kungl. Maj:ts minister i Washington, hvilken tillika är generalkonsul, en sammanlagd lön af 40,000 kronor, samt legationssekreteraren 10,000 kronor. Lönen för ministern måste, med hänsyn till lefnadskostnaderna i Washington anses otillräcklig; och i enlighet med kommitténs förslag föreslår jag lörens bestämmande för ministern till 45,000 kronor. Legationssekreteraren torde, på sätt kommittén förordar, bära åtnjuta 10,200 kronor.

Mot hvad kommittén i öfrigt föreslagit har jag ingen annan erinran att göra än att de af mig ofvan uttalade grunder rörande anordnande af lönade vicekonsulat tydligen bära komma till tillämpning äfven i fråga om det föreslagna vice-konsulatet i NewYork. Herr Fallenius har visserligen ansett, att den stora vikten af de svenska intressen, som i NewYork måste bevakas, betinga bibehållandet af en själfständig lönad konsulsbefattning i denna stad. Med hänsyn till obetydligheten af den svenska sjöfarten på Nordamerika har jag dock icke kunnat härom öfvertyga mig. Vicekonsuln torde, på sätt kommittén föreslagit, bära åtnjuta i lön 3,600 kronor, i hyresbidrag 1,800 kronor samt i ortstillägg 3,600 kronor, eller tillhoppa 9,000 kronor samt, därest olöndadt konsulat icke å platsen upprättas, ytterligare 2,100 kronor, däri inbegripet kostnad för kanslilokal. På grund af de särskilda höga lefnadskostnaderna i denna stad torde lönen icke kunna sättas lägre.

Argentina.

Jag har redan nämnt, att jag lika med kommittén anser ett löndadt generalkonsulat bära upprättas i Buenos Aires, äfvensom att generalkonsuln tillika bör hafva diplomatisk ställning och befogenhet. Hans titel synes mig bära blifva ministerresident; och torde lönen bära, på sätt kommittén föreslagit, bestämmas till 21,000 kronor.

Kapkolonien.

I fråga om Kapkolonien har kommittén med hänsyn till den afsättning af svenska produkter, som redan därstädes vunnits, samt den ytterligare ökning häraf, som på grund af den direkta ångbåtsförbindelsen från Sverige kan väntas blifva en följd, föreslagit upprättandet af ett lönadt general-konsulat i Kapstaden. Tanken härom har, att döma af de inför kommittén afgifna uttalanden, vunnit liflig anslutning inom affärskretsar; och äfven jag ber att få förorda densamma.

Lönen har af kommittén föreslagits till 21,000 kronor. Det synes mig dock som om densamma lämpligen borde bestämmas till samma belopp som lönen till generalkonsuln i S:t Petersburg, hvilken af mig föreslagits till 18,000 kronor. Några särskilda förhållanden, som skulle betinga en högre lön, synas mig icke föreligga.

Kina.

Beträffande Kina har kommittén på närmare anförda skäl föreslagit, att en främmande makt borde anmodas att representera oss härstädes. Jag finner denna tanke vara förtjänt af bifall, och skall jag beträffande kostnaden härom yttra mig i annat sammanhang.

Lika med kommittén anser jag generalkonsulatet i Shanghai böra bibehållas. Lönen utgår nu med 24,000 kronor men har af kommittén föreslagits till 21,000 kronor. Jag anser mig icke kunna ifrågasätta någon ytterligare sänkning, då lefnadskostnaderna å orten lära vara höga, samt dessutom generalkonsuln i denna stad på grund af sin befattning med domstolsvärf intager en viss särställning. Af de upplysningar jag inhämtat rörande aflöningen till andra maktens konsulära representanter i Shanghai framgår, att dessa genomgående äro icke oväsentligt högre än exempelvis lönerna till motsvarande befattningsinnehafvare i Kapstaden.

Japan.

Jag har redan förut uttalat mig för upprättande af en beskickning i Japan. Att denna i enlighet med kommitténs hemställan bör förestås af en minister, därom synes ingen tvekan kunna förefinnas. Till lön för ministern föreslår jag i enlighet med kommitténs hemställan 39,000 kronor.

Vidare har kommittén till ministrernas medhjälpare föreslagit icke en legationssekreterare utan en vicekonsul — ett förslag, hvilket äfven af mig biträdades. Därjämte skulle vid beskickningen anställas en japansk tolk.

För vicekonsuln uppföres en lön af 9,000 kronor. Så snart vicekonsuln styrker sig behärska det japanska språket och behovet af särskild tolk sålunda upphör, skulle dennes arfvode, 1,200 kronor, tillkomma vicekonsuln såsom tillägg till lönen. Vidare har kommittén med hänsyn till önskvärdheten, att denne tjänsteman må under en längre tid kvarblifva på platsen, föreslagit den bestämmelsen, att i fall sådan vicekonsul i öfrigt har den kompetens och visar de egenskaper, att han bör befordras till konsul, sådan befordran må ske på platsen och att hans egentliga lön då höjes från 3,600 kronor till 5,400 kronor. En dylik konsul skulle sålunda, om han fortfarande uppbure det arfvode, han såsom vicekonsul erhållit på grund af sin kändedom om det japanska språket, småningom kunna uppnå en sammanlagd löneinkomst af 12,000 kr.

Hvad kommittén härutinnan föreslagit synes mig välbetänkt.

Australien.

För att främja och underlätta Sveriges handelsförbindelser med Australien har kommittén ansett att ett lönadtt konsulat bör upprättas i detta land, där vi hittills endast varit representerade af olönade konsulter. Till stöd för sitt förslag framhåller kommittén de svårigheter i afseende på sjöfarten, med hvilka främmande makter hafva att kämpa på grund af lagstiftningen i Australien, som på senare tiden visat stark benägenhet att kringskära utlänningars rätt. Kommittén föreslår därför upprättandet af ett lönadtt konsulat i Sydney med en aflöning af 13,200 kronor jämte särskildt anslag för renskrift. Vid detta kommitténs förslag har jag intet att erinra.

Aflöningsstat
för utrikes-
departemen-
tet.

Sedan jag nu genomgått kommitténs betänkande i hvad detsamma rör ny organisations- och lönestat för utrikesdepartementet och dess underlydande tjänstemän, anhåller jag att få framlägga följande förslag till

Aflöningsstat för utrikesdepartementet.

	Lön.	Tjänstgöringspenningar.	Summa kronor.	
1 kabinetssekreterare	6,600	3,000	9,600	} tjänstgöringspenningarna kunna efter 5 år höjas med 600 kr.
1 afdelningschef . .	5,400	2,400	7,800	
3 d:o . .	16,200	7,200	23,400	
1 förste sekreterare .	3,600	1,800	5,400	
2 d:o .	7,200	3,600	10,800	
Transport	—	—	57,000	

	Lön.	Tjänstgöringspenningar.	Summa kronor.	
Transport			57,000	
1 förste arkivarie . .	3,600	1,800	5,400	tjänstgöringspenningarna kunna efter 5 år höjas med 600 kronor.
1 andre sekreterare .	2,400	1,200	3,600	
5 d:o	12,000	6,000	18,000	
1 andre arkivarie . .	2,400	1,200	3,600	tjänstgöringspenningarna kunna efter 5 år höjas med 600 kronor.
1 förste vaktmästare .	900	600	1,500	
1 vaktmästare	600	600	1,200	lönen kan efter fem år höjas med 150 kr. och efter ytterligare fem år likaledes med 150 kr.
3 d:o	1,800	1,800	3,600	
1 portvakt	600	600	1,200	jämte fri bostad.
Summa kronor			95,100	

Följande villkor och förbehåll torde böra meddelas för aflöningarnas åtnjutande:

1:o) tjänsteman skall vara underkastad den vidsträcktare tjänstgörings-skyldighet eller de jämkningar i åligganden, som vid en möjligen inträdande förändrad organisation af utrikesdepartementet eller eljest kunna varda stadgade;

2:o) tjänstgöringspenningar få uppbäras endast för den tid, tjänstens innehafvare verkligen tjänstgjort eller åtnjutit semester, men skola för den tid, han eljest varit från tjänstgöring befriad, utgå till den som tjänsten förrättat;

3:o) den, som af sjukdom hindras att sin tjänst förrätta, äger uppbära hela lönen; men den, som eljest undfår ledighet för svag hälsas vårdande, enskilda angelägenheter eller särskilda uppdrag, kan förpliktas att under ledigheten utöfver sina tjänstgöringspenningar afstå så mycket af lönen, som för tjänstens förrättande erfordras eller eljest pröfvas skäligt;

4:o) tjänsteman skall vid sjukdomsfall, eller när det erfordras för beredande af semester, vara skyldig, dock ej under längre tid än tre månader af ett kalenderår, att bestrida befattning i högre lönegrad i departementet, samt i likställd eller högre lönegrad vid beskickning eller konsulat, mot åtnjutande i stället för egna tjänstgöringspenningar af de för befattningen anslagna tjänstgöringspenningar, ålderstillägg däri dock icke inberäknadt, eller af ortstillägg eller af däremot svarande belopp;

5:o) där förhöjning af lönen eller tjänstgöringspenningarna efter viss tids fortsatt innehafvande af samma tjänst är enligt stat medgifven, inträder tidpunkten för förhöjningen efter det i staten bestämda antal år, under villkor att innehafvaren under minst fyra femtedelar af denna tid själf med godt vitsord bestridt egen eller på grund af förordnande annan statens tjänst, dock att härvid icke må föras honom till last den tid, han åtnjutit semester, samt att förhöjningen ej får inträda förrän vid början af kalenderåret näst efter det, då den stadgade tjänsteåldern blifvit uppnädd; börande tjänsteinnehafvare

därvid tillgodoräknas ej mindre den tid, han före den nya statens utfärdande bestridt innehafvande tjänst å den gamla staten, än äfven den tid, han inom samma eller motsvarande lönegrad tjänstgjort inom utrikesdepartementet eller annat departement eller i annat statens ämbetsverk eller ock varit anställd i motsvarande befattning vid beskickning eller konsulat;

6:o) tjänsteman skall hafva rättighet och skyldighet att med pension från allmänna indragningsstaten afgå från tjänsten vid uppnådda 65 lefnadsår och 35 tjänsteår, Kungl. Maj:t dock obetaget att låta med afskedet anstå, därest och så länge den pensionsberättigade pröfvas i tjänsten kunna på ett tillfredsställande sätt gagna det allmänna; likväl skall tjänsteman, som varit anställd vid beskickning eller konsulat i Ostasien minst tio år, äga rätt till pension redan vid uppnådda 60 lefnadsår och 30 tjänsteår;

7:o) pension skall utgöra oafkortad lön med den begränsning, att den icke i något fall må öfverstiga 6,000 kronor;

8:o) tjänsteman skall vara skyldig att vid inträde på den nya lönestaten underkasta sig de förändrade bestämmelser rörande pensionering, som kunna vara stadgade;

9:o) intill dess ny allmän författning angående civila tjänsteinnehafvares rätt till pension trädt i kraft, skall å löneförmånerna för enhvar tjänsteman afgå och åt statsverket besparas följande belopp för år räknadt, nämligen:

för kabinetssekreterare	360 kronor.
» afdelningschef	290 »
» förste sekreterare	125 »
» förste arkivarie	125 »
» andre sekreterare	70 »
» andre arkivarie	70 »
» förste vaktmästare	25 »
» vaktmästare i första lönegraden	15 »
» » » andra »	20 »
» » » tredje »	25 »
» portvakt	20 »

10:o) med befattning inom departementet må ej förenas annan tjänst å rikets, riksdagens eller kommunens stat, ej heller annan tjänstbefattning, med mindre den finnes icke vara hinderlig för fullgörande af tjänstgöringen inom departementet, dock att tjänsteman, som vid den nya löne regleringens inträdande redan innehar tjänst utom departementet, må densamma bibehålla, så länge den icke är för tjänstgöring i departementet hinderlig; samt

11:o) i fråga om lönegrad skola mot hvarandra svara: ministerresident och generalkonsul mot kabinetssekreterare, legationsråd och konsul mot afdelningschef, samt legationssekreterare och vice konsul mot förste sekreterare.

Vidare får jag under återopande af hvad jag förut anfört framlägga följande förslag till

Aflöningsstat för beskickningar och konsulat.

*Aflöningsstat
för beskickningar
och
konsulat.*

	Lön.	Hysesbidrag.	Orts-tillägg.	Summa kronor.	
Europa.					
Belgien (och Nederländerna).					
<i>Bryssel.</i>					
Minister och generalkonsul	9,000	4,800*	10,200	24,000	* innefattar kostnaden för kansli-lokal. kan hvar tredje år höjas med 300 kronor, intill 4,200 kronor.
Kanslist, arfvode	—	—	—	3,000	
<i>Antwerpen.</i>					
Olönad konsul.					
Vice konsul	3,600	1,200*	1,200	6,000	* om olönadt konsulat ej å platsen upprättas, äger vice konsuln uppbära ytterligare 1,200 kronor, däri inberäknadt äfven kostnad för kansli-lokal.
Summa kronor	—	—	—	33,000	
Danmark.					
<i>Köpenhamn.</i>					
Minister och generalkonsul	9,000	6,600*	16,800	32,400	* innefattar kostnaden för kansli-lokal.
Legationssekreterare	3,600	1,500	2,100	7,200	
Olönad konsul.					
Vice konsul	3,600	—*	1,200	4,800	* om olönadt konsulat ej å platsen upprättas, äger vicekonsuln uppbära ytterligare 1,200 kronor, däri inberäknadt äfven kostnad för kansli-lokal.
Summa kronor	—	—	—	44,400	
Frankrike.					
<i>Paris.</i>					
Minister och generalkonsul	9,000	fri bostad	36,600	45,600	} ministern åtnjuter därjämte fri uppvärmning och belysning af beskickningshuset intill 2,000 kronor.
Legationsråd	5,400	2,700	5,100	13,200	
Konsulatråd	5,400	2,700	5,100	13,200	
Kanslist, arfvode	—	—	—	3,600	
Summa kronor	—	—	—	75,600	kan hvar tredje år höjas med 300 kronor, intill 4,800 kronor.
Italien.					
<i>Rom.</i>					
Minister och generalkonsul	9,000	6,600	13,200	28,800	
Summa kronor	—	—	—	28,800	

	Lön.	Hyses- bidrag.	Orts- tillägg.	Summa kronor.	
Nederländerna (se Belgien).					
<i>Rotterdam.</i>					
Olönad konsul.					
Lönad vicekonsul	3,600	1,500	2,100	7,200	om olönadt konsulat ej å platsen upprättas, äger vicekonsuln uppbära ytterligare 1,200 kronor, däri inberäknadt äfven kostnad för kansliokal.
Summa kronor	—	—	—	7,200	
Norge.					
<i>Kristiania.</i>					
Minister och generalkonsul	9,000	fri bostad	16,800	25,800	} ministern åtnjuter därjämte fri uppvärmning och belysning af beskickningshuset intill 1,200 kronor.
Legationssekreterare	3,600	1,500	2,100	7,200	
Summa kronor	—	—	—	33,000	
Ryssland.					
<i>S:t Petersburg.</i>					
Minister	9,000	11,400*	36,600	57,000	* innefattar kostnaden för kansliokal.
Legationsråd	5,400	2,700	5,100	13,200	
Kanslist, arfvode	—	—	—	3,600	kan hvar tredje år höjas med 300 kr., intill 4,800 kr.
Generalkonsul	6,600	3,600*	7,800	18,000	* innefattar kostnaden för kansliokal.
Kanslist	—	—	—	3,600	kan hvar tredje år höjas med 300 kr., intill 4,800 kr.
<i>Helsingfors.</i>					
Generalkonsul	6,600	3,000*	5,400	15,000	* innefattar kostnaden för kansliokal.
Kanslist, arfvode	—	—	—	2,400	kan hvar tredje år höjas med 300 kr., intill 3,600 kr.
<i>Moskva.</i>					
Konsul	5,400	3,600*	6,000	15,000	* innefattar kostnaden för kansliokal.
<i>Riga.</i>					
Olönad konsul.					
Vice konsul	3,600	1,500*	2,100	7,200	* om olönadt konsulat ej å platsen upprättas, äger vicekonsuln ytterligare uppbära 1,200 kronor, däri inberäknadt äfven kostnad för kansliokal.
Summa kronor	—	—	—	135,000	
Spanien och Portugal.					
<i>Madrid.</i>					
Minister och generalkonsul	9,000	fri bostad	11,400	20,400	} ministern åtnjuter därjämte fri uppvärmning och belysning af beskickningshuset intill 500 kronor.
Kanslist, arfvode	—	—	—	3,000	
Summa kronor	—	—	—	23,400	kan hvar tredje år höjas med 300 kr., intill 4,200 kr.

	Lön.	Hyses- bidrag.	Orts- tillägg.	Summa kronor.	
Storbritannien och Irland.					
<i>London.</i>					
Minister	9,000	12,000*	39,400	60,000	* innefattar kostnaden för kansliokal.
Legationsråd	5,400	2,700	5,100	13,200	
Kanslist, arfvode	—	—	—	3,600	kan hvar tredje år höjas med 300 kr., intill 4,800 kr.
Generalkonsul	6,600	4,200	10,200	21,000	
Vicekonsul	3,600	1,500	2,100	7,200	
Kanslist, arfvode	—	—	—	3,600	kan hvar tredje år höjas med 300 kr., intill 4,800 kr.
<i>Glasgow.</i>					
Olönad konsul.					
Vice konsul	3,600	1,500*	2,100	7,200	* om olönadt konsulat ej å platsen upprättas, äger vicekonsuln ytterligare uppbära 1,200 kronor, däri inberäknadt äfven kostnad för kansliokal.
Summa kronor	—	—	—	115,800	
Turkiet.					
<i>Konstantinopel.</i>					
Minister och generalkonsul	9,000	fri bostad	11,400	20,400	} ministern åtnjuter därjämte fri uppvärmning och belysning af beskickningshuset intill 500 kronor.
Dragoman	3,600	> >	3,000	6,600	
Summa kronor	—	—	—	27,000	
Tyska riket.					
<i>Berlin.</i>					
Minister och generalkonsul	9,000	9,600*	29,400	48,000	* innefattar kostnaden för kansliokal.
Legationsråd	5,400	2,100	3,300	10,800	
Konsulatråd	5,400	2,100	3,300	10,800	
Kanslist, arfvode	—	—	—	3,600	kan hvar tredje år höjas med 300 kr., intill 4,800 kr.
<i>Hamburg.</i>					
Konsul	5,400	3,300*	3,300	12,000	* innefattar kostnaden för kansliokal.
<i>Lybeck.</i>					
Olönad konsul,					
Vice konsul	3,600	1,200*	1,200	6,000	* om olönadt konsulat ej å platsen upprättas, äger vicekonsuln ytterligare uppbära 1,200 kronor, däri inberäknadt äfven kostnad för kansliokal.
Summa kronor	—	—	—	91,200	
Österrike-Ungern.					
<i>Wien.</i>					
Minister och generalkonsul	9,000	6,600	16,200	31,800	
Summa kronor	—	—	—	31,800	

	Lön.	Hyses- bidrag.	Orts- tillägg.	Summa kronor.	
Afrika.					
Brittiska Sydafrika.					
<i>Kapstaden.</i>					
Generalkonsul	6,600	3,600*	7,800	18,000	* innefattar kostnaden för kansli- lokal.
Summa kronor	—	—	—	18,000	
Amerika.					
Nordamerikas förenade stater.					
<i>Washington.</i>					
Minister och generalkonsul	9,000	9,000*	27,000	45,000	* innefattar kostnaden för kansli- lokal.
Legationssekreterare	3,600	2,100	4,500	10,200	
<i>Newyork.</i>					
Olönad konsul.					
Vicekonsul	3,600	1,800*	3,600	9,000	* om olönadt konsulat ej å platsen upprättas, äger vicekonsuln ytterligare uppbära 2,100 kronor i hyresbidrag, däri inber- räknadt äfven kostnad för kansli- lokal.
Summa kronor	—	—	—	64,200	
Argentinska republiken.					
<i>Buenos Ayres.</i>					
Ministerresident och generalkonsul . .	6,600	4,200*	10,200	21,000	* innefattar kostnaden för kansli- lokal.
Summa kronor	—	—	—	21,000	
Asien.					
Kina.					
<i>Shanghai.</i>					
Generalkonsul	6,600	4,200*	10,200	21,000	* innefattar kostnaden för kansli- lokal.
Summa kronor	—	—	—	21,000	
Japan.					
<i>Tokio.</i>					
Minister och generalkonsul	9,000	7,800*	22,200	39,000	* innefattar kostnaden för kansli- lokal.
Vicekonsul	3,600	1,800	3,600	9,000	därest vicekonsuln behär- skar japanska språket, uppbär han ett arvode af 1,200 kronor. Sådan vicekonsul kan befordras till konsul på platsen, i hvilket fall lönen höjes till 5,400 kronor.
Summa kronor	—	—	—	48,000	* innefattar kostnaden för kansli- lokal.
Australien.					
<i>Sydney.</i>					
Konsul	5,400	2,700*	5,100	13,200	
Summa kronor	—	—	—	13,200	

Följande villkor och förbehåll torde böra meddelas för aflöningarnas åtnjutande:

1:o) tjänsteman skall vara underkastad den vidsträcktare tjänstgörings-skyldighet eller de jämkningar i åligganden, som vid möjligen inträdande förändrad organisation af rikets representation i utlandet eller eljest kunna vara stadgade;

2:o) ortstillägg får uppbäras endast för den tid, tjänstens innehafvare verkligen tjänstgjort eller åtnjutit semester, men skall för den tid, han eljest varit från tjänstgöring befriad, utgå till den, som tjänsten förrättat, med det undantag, att af ministers ortstillägg endast $\frac{1}{3}$ får uppbäras af den honom företrädande chargé d'affaires men återstående $\frac{2}{3}$ besparas åt statsverket;

3:o) den, som af sjukdom hindras att sin tjänst förrätta, äger uppbära hela lönen, men den, som eljest undfår ledighet för svag hälsas vårdande, enskilda angelägenheter eller särskilda uppdrag, kan förpliktas att under ledigheten, utöfver sitt ortstillägg, afstå så mycket af lönen, som pröfvas skäligt;

4:o) tjänsteman skall, när det erfordras för beredande af semester, vara skyldig att bestrida befattning i likställd eller högre lönegrad i departementet, vid beskickning eller konsulat: därest han är anställd vid samma beskickning eller konsulat, utan särskild godtgörelse; i annat fall mot åtnjutande af ett mot de för befattningen anslagna tjänstgöringspenningar eller ortstillägg svarande belopp, med afstående af eget ortstillägg, dock att den, som under ministers semester, förordnas att som chargé d'affaires förestå beskickning, icke må åtnjuta högre belopp än som motsvarar $\frac{1}{3}$ af ministers ortstillägg;

5:o) tjänsteman skall vid sjukdomsfall vara skyldig att bestrida befattning i likställd eller högre grad i departementet, vid beskickning eller konsulat, mot åtnjutande af de för befattningen anslagna tjänstgöringspenningar eller ortstillägg i stället för eget ortstillägg, dock att den, som under ministers sjukdom förordnas att såsom chargé d'affaires förestå beskickning, icke må åtnjuta högre belopp än som motsvarar $\frac{1}{3}$ af ministers ortstillägg;

6:o) den, som af sjukdom hindras att sin tjänst förrätta, äger uppbära det tjänsten tillagda hyresbidrag; den, som för svag hälsas vårdande, enskilda angelägenheter eller särskilda uppdrag undfår ledighet, äger likaledes under ledigheten åtnjuta hyresbidraget i högst 6 månader, semester inräknad, men kan, därest ledigheten vidare utsträcker, förpliktas att afstå hela hyresbidraget eller så stor del därpå, som pröfvas skäligt;

7:o) tjänsteman, som förordnas att bestrida befattning vid beskickning eller konsulat på annan ort, än där han är anställd, äger att, mot afstående af det till egen tjänst anslagna hyresbidrag, därest sådant utgår, åtnjuta det befattningen tillagda hyresbidrag eller ett däremot svarande belopp;

8:o) tjänsteman skall hafva rättighet och skyldighet att med pension från allmänna indragningsstaten afgå från tjänsten vid uppnådda 65

lefnadsår och 35 tjänsteår, Kungl. Maj:t dock obetaget att låta med afskedet anstå, därest och så länge den pensionsberättigade pröfvas i tjänsten kunna på ett tillfredsställande sätt gagna det allmänna; likväl skall tjänsteman, som varit anställd vid beskickning eller konsulat i Ostasien minst tio år, äga rätt till pension redan vid uppnådda 60 lefnadsår och 30 tjänsteår;

9:o) pension skall utgöra oafkortad lön, dock med den begränsning, att den icke i något fall må öfverstiga 6,000 kronor;

10:o) tjänsteman skall vara skyldig att vid inträde på den nya lönestaten underkasta sig de förändrade bestämmelser rörande pensionering, som kunna vardas stadgade;

11:o) intill dess ny allmän författning angående civila tjänsteinnehafvares rätt till pension trädt i kraft, skall å löneförmånerna till enhvar tjänsteman afgå och åt statsverket besparas följande belopp för år räknadt, nämligen:

för minister och ministerresident	360 kronor
» generalkonsul	360 »
» legationsråd	290 »
» konsul	290 »
» legationssekreterare	125 »
» vice konsul	125 »

12:o) med befattning vid beskickning eller konsulat må ej förenas annan tjänst; icke heller må tjänsteman drifva handel eller annat näringsyrke;

13:o) ifråga om lönegrad skola mot hvarandra svara: ministerresident och generalkonsul mot kabinetssekreterare, legationsråd och konsul mot afdelningschef, samt legationssekreterare och vice konsul mot förste sekreterare.

*Behöfligheten
af ett för-
slagsanslag
för bestri-
dande af
ålderstillägg.*

På sätt statskontoret anmärkt har kommittén i sitt »förslag till tredje hufvudtiteln» icke inberäknat ålderstilläggen vare sig i anslaget till utrikesdepartementet eller i anslaget till »beskickningar och konsulat» och ej heller för ändamålet upptagit särskilda anslag utan endast i noter anmärkt, att, därest samtliga beräknade ålderstillägg komme att utgå, anslaget till utrikesdepartementet ökades med 5,400 kronor och anslaget till beskickningar och konsulat med 8,400 kronor. Då det emellertid vore nödvändigt att uppföra ålderstilläggen inom hufvudtitelns ram, har statskontoret hemställt, att för desamma måtte uppföras ett särskildt förslagsanslag å 10,000 kronor.

Denna statskontorets anmärkning är tydligen riktig. Efter de ändringar, jag föreslagit i afseende å ålderstilläggen, skulle, om samtliga dylika komme att utgå, årliga utgiften uppgå för utrikesdepartementet till 5,400 kronor och för beskickningarna till 10,800 kronor. I betraktande af att under de närmaste åren endast mycket få ålderstillägg skulle komma att utgå, anser

jag, att för närvarande ett anslag af 5,000 kronor för ändamålet bör vara tillräckligt.

Såsom af det föregående framgår, skulle den föreslagna anordningen af alternativt olönadt konsulat med biträde af lönad vicekonsul eller lönad vicekonsulat tillämpas på sju olika ställen, nämligen i Köpenhamn, Lübeck, Riga, Antwerpen, Rotterdam, Glasgow och New York. Därest beträffande alla dessa platser Kungl. Maj:t bestämde sig för sistnämnda alternativ, skulle utöfver de å stat uppförda lönerna erfordras ett belopp af 9,300 kronor. Sannolikt är väl icke, att hela detta belopp kommer att tagas i anspråk. Jag anser det till fyllest, om för ändamålet ett förslagsanslag å 5,000 kronor ställes till Kungl. Maj:ts förfogande. Ur samma anslag synas mig äfven böra utgå de båda särskilda lönetillökningar, som på sätt jag ofvan nämnt skulle kunna tilldelas vicekonsuln i Tokio. Då emellertid dessa belopp icke under den närmaste tiden torde komma att tagas i anspråk, behöfver ifrågavarande anslag ej för detta ändamål höjas.

Behöfligheten af ett förslagsanslag för bestridande af tilllägg till vissa vicekonsulers aflönande.

Den nu föreslagna organisationen synes mig, såvidt det är möjligt att bedöma, väl kunna uppfylla de kraf, som på vår utrikes representation böra kunna ställas. Vården om våra förbindelser med utrikes makter anser jag härigenom varda tillgodosedda och intet intresse, hvarken diplomatiskt eller merkantilt, röna fara att eftersättas eller försummas. En själfklar sak är emellertid, att, hvilken organisationsform än väljes, det ytterst kommer an på tjänstemännen själfva, huruvida denna nya verksamhetsform för utrikesdepartementet kommer att motsvara de kraf och förhoppningar, som landet anser sig därå kunna ställa.

Slutanmärkning.

Kommittén har närmare utvecklat de grunder, som efter dess förmenande böra tillämpas vid antagande af tjänstemän inom utrikesdepartementet. Ehuru denna fråga egentligen faller utanför ramen af de förslag, som jag nu står i begrepp att införa Kungl. Maj:t framlägga, önskar jag dock med hänsyn till det nära samband, som denna fråga äger med departementets organisation, äfven därom yttra några ord. Kommittén har framlagt åtskilliga synpunkter, väl förtjänta att uppmärksammas. Dock kan jag ej undertrycka den meningen, att kommittén något väl starkt lagt hufvudvikten på en merkantil utbildning af de blifvande konsulerna och diplomaterna. Det är dock påtagligt, att dessa tjänstemän för att rätt kunna fylla sin uppgift måste äga förutsättningar äfven för andra sidor af deras verksamhet än den, som sammanhänger med handelslifvet.

Jag kan icke nu närmare ingå på de fordringar, som böra uppställas för inträde i utrikesdepartementets tjänst, men vill dock framhålla, att det synes förtjänt att allvarligt tagas under ompröfning, huruvida det icke vid

våra universitet kunde inrättas en statsvetenskaplig examen, omfattande pröfning i språk, historia, geografi, handels- och nationalekonomi samt de grenar af rättsvetenskapen, som närmast falla inom diplomatens eller konsulns verksamhetsfält, såsom stats- och folkrätt, internationell privaträtt och sjö rätt äfvensom en öfverblick af allmänna grunder å vissa öfriga af rättsvetenskapens områden. Hittills har för inträde i departementets tjänst i allmänhet fordrats afläggande af juridisk examen. Å viktiga områden af de ämnen, som häri ingå, har diplomaten eller konsuln dock i allmänhet icke behof af någon djupare, mera detaljerad insikt och får ej heller tillfälle att i det praktiska lifvet pröfva dessa sina kunskaper. Men kunskaper, som icke användas, blifva lätt döda och värdelösa.

Hvad de unga aspiranternas vidare utbildning angår, anser jag det i likhet med kommittén vara nödvändigt äfven för dem, som skola företrädesvis ägna sig åt den diplomatiska banan, att under någon ej för kort tid tjänstgöra å konsulat. En efterpröfning, sådan som af kommittén (sid. 111) och äfven från annat sakkunnigt håll föreslagits (betänkandet B sid. 209 f.), torde äfven böra ifrågasättas.

Då jag nu berör frågan rörande personalens rekrytering, vill jag ej underlåta att påpeka, hurusom genom den större möjlighet, som genom det framlagda förslaget öppnas för konsulattjänstemän att öfvergå till den rent diplomatiska banan, utsikterna för ett lämpligt besättande af de högre diplomatiska posterna måste, därigenom att urvalet blir större, så småningom ökas.»

Motioner.

I sammanhang med behandlingen af Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag har utskottet förehaft till pröfning *dels* en af herr *D. Broström* inom Andra Kammaren väckt motion (n:o 164), däruti motionären hemställt, att Riksdagen ville besluta följande ändringar uti Kungl. Maj:ts förslag till aflöningsstat för beskickningar och konsulat.

Ryssland.

S:t Petersburg.

Summa kronor.

Minister	57,000
Legationsråd	13,200
Konsulatråd, arfvode	13,200
Kanslist, arfvode	3,600

Helsingfors.

Generalkonsul	15,000
Kanslist, arfvode	2,400

<i>Moskva.</i>	Summa kronor.
Konsul	15,000

<i>Riga.</i>	
Vice konsul	7,200

Storbritannien och Irland.

<i>London.</i>	
Minister	57,000
Legationsråd	13,200
Konsulatråd, arfvode	13,200
Kanslist, arfvode	3,600
Konsul	13,200
Vice konsul	7,200

<i>Glasgow.</i>	
Olönad konsul	—
Vice konsul	7,200

Japan.

<i>Tokio.</i>	
Anslag till kanslikostnader	2,500

äfvensom att det föreslagna reservationsanslaget för handelsattachéer måtte minskas till 24,000 kronor,

dels ock en af herr *J. H. E. Dieden* inom Första Kammaren väckt motion (n:o 44), däruti föreslagits att Riksdagen måtte besluta, att ett med den svenska legationen i Berlin samarbetande svenskt generalkonsulat upprättas i Hamburg med en aflöningsstat, öfverensstämmande med den som i Kungl. Maj:ts proposition angifvits för Helsingfors.

I afseende å de skäl, som i hvardera motionen anförts till stöd för däri framställt förslag, tillåter sig utskottet hänvisa till själfva motionerna.

Ehuru tiden varit alltför knappt tillmätt för att kunna fullständigt och i detalj pröfva det af Kungl. Maj:t nu för Riksdagen framlagda, omfattande förslaget till ny organisation af vårt lands diplomat- och konsulatväsende, har utskottet, som lika med departementschefen anser, att det nuvarande provisoriet i Sveriges utrikes representation icke bör få fortfara längre än som af förhållandena med nödvändighet påkallas, funnit sig böra tillstyrka

*Utskottets
yttrande.*

Riksdagen att, med afslag af de i ämnet väckta motionerna, antaga, i hufvudsak oförändradt, Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag, som synes vara ägnadt såväl att häfda Sveriges anseende bland öfriga makter som att blifva till verkligt gagn för vårt lands ekonomiska lif. Det förefaller som om den af Kungl. Maj:t med stöd af kommitténs uttalanden föreslagna koncentreringen till utrikesdepartementet af behandlingen utaf konsulatärenden och det i förslaget afsedda intima sambandet mellan diplomati och konsulatväsen kan komma att lämna vår utrikes handel verksamt stöd. Att, såsom kommittén ifrågasatt, indraga åtskilliga beskickningar samt ersätta flera af de nuvarande ministersposterna med beskickningschefer af lägre rang och i följd däraf mindre betydelse i det officiella uppträdandet, synes däremot icke, åtminstone under nuvarande förhållanden, stå väl tillsammans med ett rätt tillvaratagande af Sveriges sanna intressen.

Hvad den nya organisations- och lönestaten för utrikesdepartementet beträffar, har utskottet väl icke något att erinra i fråga om de föreslagna förändringarna med afseende å departementets personal och ärendenas fördelning å de olika afdelningarna inom departementet, men finner däremot, att en höjning, såsom i förslaget ifrågasatts, af personalens löner icke bör verkställas annat än i samband med en pröfning af de grunder för bestämmande af ämbets- och tjänstemäns aflöning, som af 1902 års lönerogleringskommitté redan föreslagits, och hvilka torde kunna väntas blifva för nästa års Riksdag framlagda.

Utskottet får af denna anledning föreslå, att den omorganiserade departementspersonalens löner för år 1907 må bestämmas till enahanda belopp, som för motsvarande befattningar inom departementet nu utgå, därvid dock det för introduktören för fränämnde sändebud nu upptagna arfvodet af 2,600 kronor bör, såsom saknande motsvarighet i den föreslagna nya staten, bortfalla, hvadan summan af departementets stat för år 1907 skulle komma att sluta å 73,050 kronor i stället för af Kungl. Maj:t föreslagna 95,100 kronor. Då sålunda någon löneroglering för utrikesdepartementets ämbets- och tjänstemän samt betjänte nu icke synes böra ifrågakomma, anser utskottet samtliga i Kungl. Maj:ts förslag upptagna villkor och förbehåll för aflöningarnas inom departementet åtnjutande böra utslutas och nuvarande villkor för lönernas åtnjutande fortfarande gälla.

Jämväl departementschefens lön har utskottet af enahanda anledning ansett böra nu upptagas till dess förutvarande belopp, 24,000 kronor.

Mot den af Kungl. Maj:ts föreslagna nya aflöningsstaten för beskickningar och konsulat med däri intagna villkor och förbehåll för aflöningarnas åtnjutande har utskottet icke något annat att erinra, än att det under 13:o) upptagna villkoret om motsvarighet i lönegraden mellan staten för beskickningar och konsulat å ena sidan samt staten för utrikesdepartementet å den

andra bör med anledning af hvad ofvan föreslagits i fråga om sistnämnda stat bortfalla.

Kungl. Maj:ts förslag beträffande anslag till ålderstillägg samt bidrag till aflönande af vissa konsulter hafva icke gifvit anledning till erinran.

På grund af hvad sålunda anförts får utskottet hemställa,

I. att Riksdagen må, med afslag å Kungl. Maj:ts framställning om höjning af ministerns för utrikes ärendena lön, i riksstaten för år 1907 under tredje hufvudtiteln å ordinarie stat uppföra anslaget till »departementschefen, ministern för utrikes ärendena» med dess nuvarande belopp, 24,000 kronor;

II. att Riksdagen må, i anledning af Kungl. Maj:ts förevarande proposition och med afslag å herrar Broströms och Diedens i ämnet väckta motioner,

a) godkänna

dels följande aflöningsstat för utrikesdepartementet:

Aflöning.	Lön.	Tjänstgöringspenningar.	Summa.	
1 kabinetssekreterare, expeditiöschef, arfvode	—	—	7,500	} Af detta arfvode anses 2,500 kronor motsvara tjänstgöringspenningar.
1 afdelningschef	4,400	2,000	6,400	
3 d:o	13,200	6,000	19,200	} Lönen kan efter 5 års tjänstgöring höjas med 600 kronor.
1 förste sekreterare	2,500	1,500	4,000	
2 d:o	5,000	3,000	8,000	} Lönen kan efter 5 års tjänstgöring höjas med 500 kronor och efter 10 års tjänstgöring med ytterligare 500 kronor.
1 förste arkivarie	2,500	1,500	4,000	
1 andre »	1,800	1,200	3,000	
1 andre sekreterare	1,800	1,200	3,000	
3 d:o	5,400	3,600	9,000	
1 andre sekreterare	1,200	800	2,000	
1 d:o	1,200	800	2,000	
1 förste vaktmästare	650	300	950	Därjämte fri bostad.
1 vaktmästare	500	300	800	} Lönen kan efter 5 års tjänstgöring höjas med 100 kronor.
3 d:o	1,500	900	2,400	
1 portvakt	500	300	800	Därjämte fri bostad.
Summa	—	—	73,050	

dels följande aflöningsstat för beskickningar och konsulat:

	Lön.	Hyses- bidrag.	Orts- tillägg.	Summa kronor.	
Europa.					
Belgien (och Nederländerna).					
<i>Bryssel.</i>					
Minister och generalkonsul	9,000	4,800*	10,200	24,000	* innefattar kostnaden för kanslilokal. kan hvar tredje år höjas med 300 kronor, intill 4,200 kronor.
Kanslist, arfvode	—	—	—	3,000	
<i>Antwerpen.</i>					
Olönad konsul.					
Vicekonsul	3,600	1,200*	1,200	6,000	* om olönadt konsulat ej å platsen upprättas, äger vicekonsuln uppbära ytterligare 1,200 kronor, däri inberäknadt äfven kostnad för kanslilokal.
Summa kronor	—	—	—	33,000	
Danmark.					
<i>Köpenhamn.</i>					
Minister och generalkonsul	9,000	6,600*	16,800	32,400	* innefattar kostnaden för kanslilokal.
Legationssekreterare	3,600	1,500	2,100	7,200	
Olönad konsul.					
Vicekonsul	3,600	—*	1,200	4,800	* om olönadt konsulat ej å platsen upprättas, äger vicekonsuln uppbära ytterligare 1,200 kronor, däri inberäknadt äfven kostnad för kanslilokal.
Summa kronor	—	—	—	44,400	
Frankrike.					
<i>Paris.</i>					
Minister och generalkonsul	9,000	fri bostad	36,600	45,600	} ministern åtnjuter därjämte fri uppvärmning och belysning af beskickningshuset intill 2,000 kronor.
Legationsråd	5,400	2,700	5,100	13,200	
Konsulatråd	5,400	2,700	5,100	13,200	
Kanslist, arfvode	—	—	—	3,600	kan hvar tredje år höjas med 300 kronor, intill 4,800 kronor.
Summa kronor	—	—	—	75,600	
Italien.					
<i>Rom.</i>					
Minister och generalkonsul	9,000	6,600	13,200	28,800	
Summa kronor	—	—	—	28,800	

	Lön.	Hyses- bidrag.	Orts- tillägg.	Summa kronor.	
Nederländerna (se Belgien).					
<i>Rotterdam.</i>					
Olönad konsul.					
Lönad vicekonsul	3,600	1,500*	2,100	7,200	* om olönadt konsulat ej å platsen upprättas, äger vicekonsuln uppbära ytterligare 1,200 kronor, däri inberäknadt äfven kostnad för kansliokal.
Summa kronor	—	—	—	7,200	
Norge.					
<i>Kristiania.</i>					
Minister och generalkonsul	9,000	fri bostad	16,800	25,800	{ ministern åtnjuter därjämte fri uppvärmning och be- lysning af beskicknings- huset intill 1,200 kronor.
Legationssekreterare	3,600	1,500	2,100	7,200	
Summa kronor	—	—	—	33,000	
Ryssland.					
<i>S:t Petersburg.</i>					
Minister	9,000	11,400*	36,600	57,000	* innefattar kostnaden för kansliokal.
Legationsråd	5,400	2,700	5,100	13,200	
Kanslist, arfvode	—	—	—	3,600	kan hvar tredje år höjas med 300 kr., intill 4,800 kronor.
Generalkonsul	6,600	3,600*	7,800	18,000	* innefattar kostnaden för kansliokal.
Kanslist	—	—	—	3,600	kan hvar tredje år höjas med 300 kr., intill 4,800 kronor.
<i>Helsingfors.</i>					
Generalkonsul	6,600	3,000*	5,400	15,000	* innefattar kostnaden för kansliokal.
Kanslist, arfvode	—	—	—	2,400	kan hvar tredje år höjas med 300 kr., intill 3,600 kronor.
<i>Moskva.</i>					
Konsul	5,400	3,600*	6,000	15,000	* innefattar kostnaden för kansliokal.
<i>Riga.</i>					
Olönad konsul.					
Vicekonsul	3,600	1,500*	2,100	7,200	* om olönadt konsulat ej å platsen upprättas, äger vicekonsuln ytterligare uppbära 1,200 kronor, däri inberäknadt äfven kostnad för kansliokal.
Summa kronor	—	—	—	135,000	
Spanien och Portugal.					
<i>Madrid.</i>					
Minister och generalkonsul	9,000	fri bostad	11,400	20,400	{ ministern åtnjuter därjämte fri uppvärmning och be- lysnings af beskicknings- huset intill 500 kronor.
Kanslist, arfvode	—	—	—	3,000	
Summa kronor	—	—	—	23,400	kan hvar tredje år höjas med 300 kr., intill 4,200 kr.

	Lön.	Hyses- bidrag.	Orts- tillägg.	Summa kronor.	
Storbritannien och Irland.					
<i>London.</i>					
Minister	9,000	12,000*	39,400	60,000	* innefattar kostnaden för kansli-lokal.
Legationsråd	5,400	2,700	5,100	13,200	
Kanslist, arfvode	—	—	—	3,600	kan hvar tredje år höjas med 300 kronor, intill 4,800 kronor.
Generalkonsul	6,600	4,200	10,200	21,000	
Vicekonsul	3,600	1,500	2,100	7,200	
Kanslist, arfvode	—	—	—	3,600	kan hvar tredje år höjas med 300 kronor, intill 4,800 kronor.
<i>Glasgow.</i>					
Olönad konsul.					
Vice konsul	3,600	1,500*	2,100	7,200	* om olönadt konsulat ej å platsen upprättas, äger vicekonsuln ytterligare uppbära 1,200 kronor, däri inberäknadt äfven kostnad för kansli-lokal.
Summa kronor	—	—	—	115,800	
Turkiet.					
<i>Konstantinopel.</i>					
Minister och generalkonsul	9,000	fri bostad	11,400	20,400	} ministern åtnjuter därjämte fri uppvärmning och belysning af beskickningshuset intill 500 kronor.
Dragoman	3,600	> >	3,000	6,600	
Summa kronor	—	—	—	27,000	
Tyska riket.					
<i>Berlin.</i>					
Minister och generalkonsul	9,000	9,600*	29,400	48,000	* innefattar kostnaden för kansli-lokal.
Legationsråd	5,400	2,100	3,300	10,800	
Konsulatråd	5,400	2,100	3,300	10,800	
Kanslist, arfvode	—	—	—	3,600	kan hvar tredje år höjas med 300 kronor, intill 4,800 kronor.
<i>Hamburg.</i>					
Konsul	5,400	3,300*	3,300	12,000	* innefattar kostnaden för kansli-lokal.
<i>Lybeck.</i>					
Olönad konsul.					
Vice konsul	3,600	1,200*	1,200	6,000	* om olönadt konsulat ej å platsen upprättas, äger vicekonsuln ytterligare uppbära 1,200 kronor, däri inberäknadt äfven kostnad för kansli-lokal.
Summa kronor	—	—	—	91,200	
Österrike-Ungern.					
<i>Wien.</i>					
Minister och generalkonsul	9,000	6,600	16,200	31,800	
Summa kronor	—	—	—	31,800	

Afrika.	Lön.	Hyres- bidrag.	Orts- tillägg.	Summa kronor.	
Brittiska Sydafrika.					
<i>Kapstaden.</i>					
Generalkonsul	6,600	3,600*	7,800	18,000	* innefattar kostnaden för kansli-lokal.
Summa kronor	—	—	—	18,000	
Amerika.					
Nordamerikas förenade stater.					
<i>Washington.</i>					
Minister och generalkonsul	9,000	9,000*	27,000	45,000	* innefattar kostnaden för kansli-lokal.
Legationssekreterare	3,600	2,100	4,500	10,200	
<i>Newyork.</i>					
Olönad konsul.					
Vicekonsul	3,600	1,800*	3,600	9,000	* om olönadt konsulat ej å platsen upprättas, äger vicekonsuln ytterligare uppbära 2,100 kronor i hyresbidrag, däri inberäknadt äfven kostnad för kansli-lokal.
Summa kronor	—	—	—	64,200	
Argentinska republiken.					
<i>Buenos Ayres.</i>					
Ministerresident och generalkonsul . .	6,600	4,200*	10,200	21,000	* innefattar kostnaden för kansli-lokal.
Summa kronor	—	—	—	21,000	
Asien.					
Kina.					
<i>Shanghai.</i>					
Generalkonsul	6,600	4,200*	10,200	21,000	* innefattar kostnaden för kansli-lokal.
Summa kronor	—	—	—	21,000	
Japan.					
<i>Tokio.</i>					
Minister och generalkonsul	9,000	7,800*	22,200	39,000	* innefattar kostnaden för kansli-lokal.
Vicekonsul	3,600	1,800	3,600	9,000	därest vicekonsuln behärskar japanska språket, uppbär han ett arfvode af 1,200 kronor. Sådan vicekonsul kan befordras till konsul på platsen, i hvilket fall lönen höjes till 5,400 kronor.
Summa kronor	—	—	—	48,000	* innefattar kostnaden för kansli-lokal.
Australien.					
<i>Sydney.</i>					
Konsul	5,400	2,700*	5,100	13,200	* innefattar kostnaden för kansli-lokal.
Summa kronor	—	—	—	13,200	

dels ock följande villkor och förbehåll för åtnjutande af de i staten för beskickningar och konsulat upptagna löneförmåner nämligen:

1:o) tjänsteman skall vara underkastad den vidsträcktare tjänstgörings-skyldighet eller de jämkningar i åligganden, som vid möjligen inträdande förändrad organisation af rikets representation i utlandet eller eljest kunna vara stadgade;

2:o) ortstillägg får uppbäras endast för den tid, tjänstens innehafvare verkligen tjänstgjort eller åtnjutit semester, men skall för den tid, han eljest varit från tjänstgöring befriad, utgå till den, som tjänsten förrättat, med det undantag, att af ministers ortstillägg endast $\frac{1}{3}$ får uppbäras af den honom företrädande chargé d'affaires men återstående $\frac{2}{3}$ besparas åt statsverket;

3:o) den, som af sjukdom hindras att sin tjänst förrätta, äger uppbära hela lönen, men den, som eljest undfår ledighet för svag hälsas vårdande, enskilda angelägenheter eller särskilda uppdrag, kan förpliktas att under ledigheten, utöfver sitt ortstillägg, afstå så mycket af lönen, som pröfvas skäligt;

4:o) tjänsteman skall, när det erfordras för beredande af semester, vara skyldig att bestrida befattning i likställd eller högre lönegrad i departementet, vid beskickning eller konsulat: därest han är anställd vid samma beskickning eller konsulat, utan särskild godtgörelse; i annat fall mot åtnjutande af ett mot de för befattningen anslagna tjänstgöringspenningar eller ortstillägg svarande belopp, med afstående af eget ortstillägg, dock att den, som under ministers semester förordnas att såsom chargé d'affaires förestå beskickning, icke må åtnjuta högre belopp än som motsvarar $\frac{1}{3}$ af ministers ortstillägg;

5:o) tjänsteman skall vid sjukdomsfall vara skyldig att bestrida befattning i likställd eller högre grad i departementet, vid beskickning eller konsulat, mot åtnjutande af de för befattningen anslagna tjänstgöringspenningar eller ortstillägg i stället för eget ortstillägg, dock att den, som under ministers sjukdom förordnas att såsom chargé d'affaires förestå beskickning, icke må åtnjuta högre belopp än som motsvarar $\frac{1}{3}$ af ministers ortstillägg;

6:o) den, som af sjukdom hindras att sin tjänst förrätta, äger uppbära det tjänsten tillagda hyresbidrag; den, som för svag hälsas vårdande, enskilda angelägenheter eller särskilda uppdrag undfår ledighet, äger likaledes under ledigheten åtnjuta hyresbidraget i högst 6 månader, semester inräknad, men kan, därest ledigheten vidare utsträcker, förpliktas att afstå hela hyresbidraget eller så stor del därpå, som pröfvas skäligt;

7:o) tjänsteman, som förordnas att bestrida befattning vid beskickning eller konsulat på annan ort, än där han är anställd, äger att, mot afstående af det till egen tjänst anslagna hyresbidrag, därest sådant utgår, åtnjuta det befattningen tillagda hyresbidrag eller ett däremot svarande belopp;

8:o) tjänsteman skall hafva rättighet och skyldighet att med pension från allmänna indragningsstaten afgå från tjänsten vid uppnådda 65 lefnadsår och 35 tjänsteår, Kungl. Maj:t dock obetaget att låta med afskedet anstå, därest och så länge den pensionsberättigade pröfvas i tjänsten kunna på ett tillfredsställande sätt gagna det allmänna; likväl skall tjänsteman, som varit anställd vid beskickning eller konsulat i Ostasien minst tio år, äga rätt till pension redan vid uppnådda 60 lefnadsår och 30 tjänsteår;

9:o) pension skall utgöra oafkortad lön, dock med den begränsning, att den icke i något fall må öfverstiga 6,000 kronor;

10:o) tjänsteman skall vara skyldig att vid inträde på den nya lönestaten underkasta sig de förändrade bestämmelser rörande pensionering, som kunna vara stadgade;

11:o) intill dess ny allmän författning angående civila tjänsteinnehafvares rätt till pension trädt i kraft, skall å löneförmånerna till enhvar tjänsteman afgå och åt statsverket besparas följande belopp för år räknadt, nämligen:

för minister och ministerresident	360 kronor
» generalkonsul	360 »
» legationsråd	290 »
» konsul	290 »
» legationssekreterare	125 »
» vice konsul	125 »

12:o) med befattning vid beskickning eller konsulat må ej förenas annan tjänst; icke heller må tjänsteman drifva handel eller annat näringsyrke

b) å ordinarie stat under tredje hufvudtiteln uppföra anslag till »utrikesdepartementet» med 73,050 kronor; samt

c) å ordinarie stat under tredje hufvudtiteln uppföra anslag till »beskickningar och konsulat» med 831,600 kronor;

III. att Riksdagen må å ordinarie stat under tredje hufvudtiteln uppföra ett förslagsanslag »ålderstillägg» å 5,000 kronor; samt

IV. att Riksdagen må å ordinarie stat under tredje hufvudtiteln uppföra ett förslagsanslag »bidrag till vissa vicekonsulers aflönande» å 5,000 kronor.

2:o) Kungl. Maj:t har uti förenämnda proposition den 30 april 1906 (punkt 6 i statsrådsprotokollet) föreslagit Riksdagen, att å ordinarie stat finge uppföras ett förslagsanslag *ersättningar till olönade konsuler och vicekonsuler* å 45,000 kronor.

*Angående
ersättningar
till olönade
konsuler och
vicekonsuler.*

Departementschefen har till statsrådsprotokollet i detta ärende anfört följande:

»Uti sitt förslag till tredje hufvudtiteln har kommittén för ersättningar till *olönade* konsuler och vicekonsuler uppfört ett förslagsanslag å 46,000 kronor. Af kommittébetänkandet framgår, att kommittén tänkt sig fördelningen af detta anslag på följande sätt:

till konsuln i Amsterdam 1,800 kronor, mot skyldighet för honom att hålla ett svensktalande biträde samt till de olönade vicekonsulerna i Belgien och Nederländerna 500 kronor;

till de olönade vicekonsulerna i Danmark 1,500 kronor;

till konsulerna i Marseille och Rouen hvardera 1,500 kronor, mot skyldighet för dem att hålla svensktalande biträden, samt till öfriga konsuler och vicekonsuler i Frankrike förslagsvis 2,000 kronor;

till konsuln i Genua 1,500 kronor, mot skyldighet att hålla ett svensktalande biträde, samt till öfriga konsuler i Italien förslagsvis 500 kronor;

till konsuler och vicekonsuler i Norge 2,000 kronor;

till konsuln i Archangel 1,000 kronor, till konsuln i S:t Petersburg 4,000 kronor och till vicekonsuln i Libau 1,500 kronor, mot skyldighet för de båda sistnämnda att hålla svensktalande biträden, samt till de olönade vicekonsulerna i Finland 1,000 kronor;

till konsuln i Lissabon 1,500 kronor, mot skyldighet att hålla ett svensktalande biträde, till konsuln i Barcelona 1,500 kronor mot enahanda skyldighet, samt till öfriga konsuler på den pyreneiska halfön 2,500 kronor;

till konsuln i Hull 1,800 kronor, mot skyldighet för honom att hålla ett svensktalande biträde, samt till öfriga olönade konsuler och vicekonsuler inom Storbritannien och Irland 7,000 kronor, däraf 600 kronor för vicekonsuln i Liverpool;

till de olönade konsulerna i Balkanstaterna och Turkiet förslagsvis 1,000 kronor, af hvilken summa jämväl eventuell ersättning till konsuln i Alexandria skall bestridas;

till konsuln i Stettin 1,500 kronor, mot skyldighet att hålla ett svensktalande biträde, samt till öfriga olönade konsuler och vicekonsuler i Tyska riket 2,500 kronor;

till konsuln i Tanger 800 kronor;

till de olönade konsulerna och vicekonsulerna i Sydafrika 1,000 kronor;

till konsulerna i Kanada 600 kronor;

till konsuln i San Francisco och vissa olönade vicekonsuler i Förenta staterna 1,000 kronor;

till konsuln i Rio de Janeiro 2,000 kronor med förpliktelse för honom att hålla ett svensktalande biträde, samt

till de olönade konsulerna i Ostasien 1,000 kronor.

Då jag icke funnit skäl föreslå upprättandet af själfständig diplomatisk och konsulär representation i Mexiko, måste ett särskildt belopp utgå såsom godtgörelse till den olönade konsuln i detta land. I likhet med reservanten herr Broström finner jag denna ersättning kunna förslagsvis beräknas till 2,500 kronor.

Å andra sidan är icke något anslag behöfligt för S:t Petersburg, då ett lönadtt generalkonsulat är föreslaget att där upprättas.

Huruvida de belopp, som af kommittén för de olika orterna beräknats, kunna vara tillräckliga eller ej, är svårt att afgöra. Beloppen torde måhända för åtskilliga platser vara ganska lågt beräknade, och anmärkningar i detta hänseende hafva redan framställts. Men i betraktande af att ifrågavarande anslag skall uppföras såsom förslagsanslag, anser jag mig dock kunna följa kommitténs förslag med de ändringar, jag ofvan påpekat, hvarigenom slutsumman skulle blifva 44,500 kronor eller efter beloppets afrundande jämmt 45,000 kronor.»

Då utskottet icke haft något att emot denna framställning erinra, får utskottet hemställa,

att Riksdagen må å ordinarie stat under tredje hufvudtiteln uppföra ett förslagsanslag »ersättningar till olönade konsuler och vicekonsuler» å 45,000 kronor.

3:o) Uti omförmälda proposition den 30 april 1906 (punkt 7 i statsrådsprotokollet) har Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen, att å ordinarie stat finge uppföras ett anslag *diplomat- och konsulsaspiranter* å 27,000 kronor.

Angående
anslag till
diplomat- och
konsulaspi-
ranter.

I fråga om denna framställning har departementschefen till statsrådsprotokollet haft följande yttrande:

»Kommittén har (sid. 106) hemställt om uppförande af ett anslag å 36,000 kronor till attachéarfvoden åt 5 diplomat- och 4 konsulsaspiranter. Storleken af dessa arfvoden skulle bestämmas af Kungl. Maj:t; dock att de icke finge understiga 3,000 kronor och ej heller öfverstiga 4,800 kronor. Genom dessa arfvoden skulle det möjliggöras äfven för obemedlade unge män att vinna inträde på den diplomatiska eller den konsulära banan, hvilket hitintills, åtminstone hvad den diplomatiska banan angår, knappast varit möjligt med hänsyn till de dryga utgifter, som de s. k. attachéären kräft. För konsulaspiranter hafva utgifterna i allmänhet varit mindre, och därtill kommer att under åren 1896—1905 till konsulstipendier inedel utgått från Sveriges andel i konsulskassans besparingar. För år 1906 har ett särskildt extra anslag å 11,000 kronor för ändamålet beviljats.

[7.]

Kommitténs ifrågavarande förslag finner jag synnerligen välbetänkt, då det verksamt måste bidraga till att dugliga krafter fästas vid utrikesdepartementets tjänst. Jag har mot detsamma endast några smärre erinringar att framställa. Kommittén synes mig hafva utsträckt attachétiden väl långt, då den förklarats skola i allmänhet omfatta fem år (sid. 111). Denna tid synes mig åtminstone med ett år kunna nedsättas; och bland annat med hänsyn härtill torde allenast fyra och icke, såsom kommittén föreslagit, fem stipendier till diplomataspiranter erfordras.

Vidare anser jag i likhet med en reservant, herr Broström, att kommittén beräknat dessa arfvoden något väl högt, då den föreslagit, att dessa skulle kunna utgå med ända till 4,800 kronor årligen. Såsom herr Broström påpekat, skulle således dessa aspiranter kunna uppbära högre arfvode än den lön, hvaraf de vid första befordran i departementets tjänst skulle komma i åtnjutande. Jag finner för min del, att då dessa unge män genast vid sitt inträde i statstjänst erhålla ett arfvode, som i hvarje fall i storlek motsvarar hvad andra först erhålla efter pröfvad duglighet under åtskilliga års tjänstgöring, samt de dessutom åtnjuta förmånen att på utländsk botten vidga sina kunskaper, de icke rimligen kunna göra anspråk på att arfvodet bestämmes till högre belopp än att de med iakttagande af ett sparsamt lefnadssätt kunna komma ut därmed. Med instämmande i hvad herr Broström sålunda föreslagit anser jag maximum af dessa arfvoden böra bestämmas till 3,600 kronor. På grund af nu anförda skäl anser jag, att ifrågavarande anslag lämpligen bör bestämmas till 27,000 kronor.»

Med anledning af hvad till statsrådsprotokollet sålunda anförts får utskottet hemställa,

att Riksdagen må å ordinarie stat under tredje hufvudtiteln uppföra ett anslag »diplomat- och konsulsaspiranter» å 27,000 kronor.

Angående
anslag till
militär- och
marinattachéer.

4:o) Uti förberörda proposition den 30 april 1906 (punkt 8 i statsrådsprotokollet) har Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen, att å ordinarie stat måtte uppföras ett anslag *militär- och marinattachéer* å 18,000 kronor.

[8.]

Departementschefen har ifråga härom till statsrådsprotokollet anfört, att på sätt kommittén närmare utvecklat (sid. 104—106 i betänkandet), kräfves ett särskildt anslag för militär- och marinattachéer. Utan att här ingå i någon närmare pröfning i fråga om de platser, där militär- och marinattachéer lämpligen borde anställas, hvilket väl borde få öfverlämnas åt Kungl. Maj:t att efter omständigheterna bestämma, ansåge departementschefen

de uttalanden och beräkningar, kommittén gjort i afseende å dessa attachéers löneförmåner, i väsentliga delar vara riktiga. Kommittén hade för ändamålet förordat ett förslagsanslag af 18,300 kronor. För sin del hade departementschefen emot kommitténs hemställan härutinnan ingen annan erinran att göra än att anslaget icke syntes honom lämpligen böra uppföras såsom förslagsanslag och afrundas till 18,000 kronor.

Utskottet hemställer,

att Riksdagen må å ordinarie stat under tredje hufvudtiteln uppföra ett anslag »militär- och marinattachéer» å 18,000 kronor.

5:o) Kungl. Maj:t har i propositionen den 30 april 1906 (punkt 9 i statsrådsprotokollet) föreslagit Riksdagen, att å ordinarie stat måtte uppföras ett reservationsanslag *handelsattachéer* å 36,000 kronor.

Angående
anslag till
handelsatta-
chéer.

[9.]

Ifråga om denna framställning har departementschefen gjort följande uttalande till statsrådsprotokollet:

»Jag har redan i det föregående omnämnt, att i stället för kommitténs förslag om anställande af fasta handelsattachéer å vissa platser det synes mig lämpligare, att ett anslag ställes till Kungl. Maj:ts disposition för aflönande af handelsattachéer med rätt för Kungl. Maj:t att bestämma platsen för deras verksamhet. Samma tanke har äfven kommerskollegium i sitt utlåtande uttalat; och föreslår kollegium, att för ändamålet ett belopp af 60,000 kronor måtte ställas till Kungl. Maj:ts förfogande. Då emellertid en institution, som den ifrågasatta ännu är obepröfvad, och erfarenheten icke visat, i hvad mån förväntningarna i fråga om resultatet af handelsattachéernas verksamhet kunna komma att förverkligas, anser jag klokheten bjuda att i detta fall gå till väga med största varsamhet och åtminstone till en början icke anslå ett så stort belopp, som kommerskollegium förordat. Det må tillåtas mig att i detta hänseende erinra, att då år 1886 af dåvarande utrikesministern ett anslag till handelsattachéers aflönande begärdes, denne ansåg sig böra inskränka sin hemställan till ett belopp å 20,000 kronor. Äfven torde, synnerligast i början, det mången gång visa sig ganska svårt att erhålla fullt lämpliga personer till utförande af ifrågavarande uppdrag; och tydligt är, att här mer än eljest resultatet af handelsattachéernas verksamhet beror på deras egen duglighet och personlighet. Allt synes mig sålunda tala för att för närvarande icke för ändamålet begära ett för stort anslag, utan torde detsamma lämpligen kunna begränsas därhän, att det är tillräckligt för aflönandet af

tre handelsattachéer; och skulle sålunda, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med den beräkning af arfvodenas storlek, som kommittén uppgjort, anslaget kunna sättas till 36,000 kronor. Detta anslag torde, på sätt kommerskollegium föreslagit, böra uppföras såsom reservationsanslag.

Under förutsättning af att denna min tanke vinner bifall, bör tydligen framdeles för Kungl. Maj:t framläggas förslag till närmare instruktioner rörande handelsattachéernas verksamhet. I likhet med kommittén finner jag det lämpligt, att tiden för deras anställande i allmänhet begränsas till tre eller fem år.»

Utskottet hemställer,

att Riksdagen må å ordinarie stat under tredje hufvudtiteln uppföra ett reservationsanslag »handelsattachéer» å 36,000 kronor.

Angående
anslag till
ekiperings-
penningar.

6:o) Uti propositionen den 30 april 1906 (punkt 10 i statsrådsprotokollet) har Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen, att å ordinarie stat finge uppföras ett förslagsanslag *ekiperingspenningar* å 15,000 kronor.

[10.]

Departementschefen har beträffande denna framställning till statsrådsprotokollet haft följande yttrande:

»Enligt nu gällande bestämmelser (nådigt beslut den 17 november 1900) äger envoyé vid sin första utnämning i ekiperingspenningar uppbära 12,000 kronor och ministerresident 8,000 kronor. Vid förflyttning inom samma grad till annan beskickningsort skall envoyé erhålla 8,000 kronor och ministerresident 5,500 kronor. Vid befordran till envoyé å annan beskickningsort äger ministerresident uppbära 8,000 kronor och vid enahanda befordran å samma beskickningsort 4,000 kronor.

Kommittén har föreslagit, att ekiperingspenningar böra utbetalas endast vid första utnämningen till minister samt då utgå med 15,000 kronor, men med blott 9,000 kronor, i fall utnämning sker till ort, där beskickningshus finnes och de i detsamma befintliga representationsrummen äro fullständigt möblerade. Om minister, som först utnämnts till ort, där ett sådant beskickningshus finnes, förflyttas till annan ort, där sådant icke finnes, bör han erhålla ytterligare ekiperingspenningar till ett belopp af 9,000 kronor. Detta förslag innebär en höjning af nu vid första utnämningen utgående ekiperingspenningar, hvilken jag dock finner vara motiverad af de allt mer och mer ökade omkostnader för anskaffande af det bohag m. m., som för ministern är af nöden med anledning af den representationsskyldighet honom åligger. Jag

har sålunda ingen annan anmärkning att göra mot detta kommitténs förslag än den, att jag anser, att en minister vid förflyttning från ort, där möble-radt beskickningshus finnes, till annan ort, där sådant beskickningshus icke finnes, bör kunna åtnöjas med ett belopp af 6,000 kronor.

Utom till envoyé anser jag, att ekiperingspenningar böra utgå till den ministerresident, hvilken, enligt hvad jag föreslagit, skulle vara beskickningschef i Buenos Aires. Med tillämpning af den nu gällande proportionen emellan de till envoyéer och ministerresidenter utgående ekiperingspenningar synas dessa senare vid första utnämningen böra erhålla 10,000 kronor. Vid befordran till envoyé skulle ministerresident uppbära ytterligare ekiperingspenningar, dock att sammanlagda beloppet af dessa i intet fall må öfverskrida 15,000 kronor. Närmare bestämmelser härom torde af Kungl. Maj:t böra meddelas.

Det är tydligt, att den summa, som årligen erfordras för ekiperingspenningar, måste växla högst afsevärdt, beroende på antalet af de utnämningar eller förflyttningar, som under året ägt rum. De belopp, som för detta ändamål under 10-årsperioden 1895—1904 årligen utgått, hafva utgjort i jämna hundratal 1895: 10,000 kr., 1896: 14,000 kr., 1897: 4,000 kr., 1898: 8,000 kr., 1899: 22,900 kr., 1900: 2,200 kr., 1901: 6,000 kr., 1902: 28,000 kr., 1903: 24,000 kr. och 1904: intet. Medeltalet för dessa år utgör 13,800 kr. och finner jag mig sålunda, äfven med särskild hänsyn tagen till den ofvannämnda höjningen af ekiperingspenningarnas belopp, kunna beräkna den årliga utgiften för ifrågavarande ändamål till 15,000 kronor att bestridas af ett anslag, som torde böra erhålla förslagsanslags natur.»

Utskottet hemställer,

att Riksdagen må å ordinarie stat under tredje hufvudtiteln uppföra ett förslagsanslag »ekiperingspenningar» å 15,000 kronor.

7:o) Kungl. Maj:t har uti propositionen den 30 april 1906 (punkt 11 i statsrådsprotokollet) föreslagit Riksdagen, att å ordinarie stat måtte uppföras ett förslagsanslag *rese- och flyttningersättning, inspektioner, tillfälliga uppdrag* å 40,000 kronor.

Angående
anslag till
rese- och
flyttning-
ersättningar
och tillfälliga
uppdrag.

Till statsrådsprotokollet har departementschefen i detta ärende yttrat följande:

»Kommittén har till rese- och flyttningersättningar, inspektioner och tillfälliga uppdrag föreslagit ett förslagsanslag å 60,000 kronor men har icke lämnat någon utredning, af hvad grund kommittén kommit till denna siffra.

Bih. till Riksd. Prot. 1906. 4 Saml. 1 Afd. 4 Häft.

Utgifterna för ändamålet i fråga förete, såsom ligger i sakens natur, ganska stora växlingar. En sammanställning af de belopp, som under 10-årsperioden 1895—1904 i jämna siffror utbetalats för diplomaters och konsulers rese- och flyttningkostnader, visar, att 1895 utbetalades 6,500 kronor, 1896: 6,700 kronor, 1897: 11,700 kronor, 1898: 13,700 kronor, 1899: 9,500 kronor, 1900: 14,900 kronor, 1901: 24,500 kronor, 1902: 17,600 kronor, 1903: 21,900 kronor och 1904: 32,300 kronor, tillsammans 159,300 kronor, eller i medeltal per år 15,930 kronor.

För utomordentliga beskickningar och tillfälliga uppdrag har under samma 10-årsperiod utbetalats likaledes i jämna siffror 1895: 200 kronor, 1896: 18,000 kronor, 1897: 1,200 kronor, 1898: 7,300 kronor, 1899: intet, 1900: intet, 1901: 4,100 kronor, 1902: intet, 1903: intet, 1904: 10,200 kronor, tillsammans 41,000, eller i medeltal 4,100 kronor.

Sammanlagda beloppet af utgifterna för rese- och flyttningersättningar, utomordentliga beskickningar och tillfälliga uppdrag har sålunda i medeltal årligen uppgått till omkring 20,000 kronor. Att icke utgifterna å anslaget i fråga stanna å detta belopp är emellertid klart. Först och främst märkes, att hitintills nyutnämnda ministrar icke åtnjutit särskild ersättning för resan till beskickningsorten (jfr kommittébetänkandet sid. 41). Lönen har nämligen utgått från och med den dag, då de anträdt resan till beskickningsorten; och hafva de på detta sätt erhållit godtgörelse för de med resan förbundna utgifterna. De förändrade bestämmelserna i fråga om lörens utgående medföra nu, att särskild godtgörelse bör för ifrågavarande ändamål tilldelas ministrarna. Vidare bör upprättandet af beskickningarna i Japan och Argentina uti ifrågavarande hänseende medföra icke obetydligt ökade kostnader. Slutligen tillkomma äfven handelsattachéerna.

Å andra sidan torde det icke vara nödvändigt att föreslå ett så högt belopp som kommittén gjort. Dels har jag föreslagit anställande af ett vida mindre antal handelsattachéer än kommittén; dels torde äfven en betydande del af de kostbara inspektionsresor, som af kommittén ifrågasatts, böra bortfalla. Särskildt gäller det om inspektionen af beskickningarna, för utförande af hvilket uppdrag väl stora svårigheter möta, icke minst däri att lämplig person för uppdraget i regel icke torde stå till buds.

Med öfvervägande af nu berörda omständigheter har jag ansett anslaget i fråga lämpligen kunna beräknas till 40,000 kronor.»

Utskottet hemställer,

att Riksdagen må å ordinarie stat under tredje hufvudtiteln uppföra ett förslagsanslag »rese- och flyttningersättning, inspektioner, tillfälliga uppdrag» å 40,000 kronor.

8:o) Uti propositionen den 30 april 1906 (punkt 12 i statsrådsprotokollet) har Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att å ordinarie stat finge uppföras ett anslag *vikariatsersättning, renskrifning, tillfälliga biträden m. m.*, å 14,000 kronor.

Departementschefen har beträffande detta förslag till statsrådsprotokollet anfört följande:

»I sitt förslag till riksstatens tredje hufvudtitel uppför kommittén ett förslagsanslag till extra utgifter å 31,000 kronor. Detta anslag är afsedt (sid. 112 och 113 i betänkandet) till bestridande af renskrifningskostnader samt aflöning åt tolkar och betjäning vid beskickningarna och konsulaten, arfvoden åt utrikesdepartementets juridiska ombud och biträden för räkenskapsföring och sifferrevision inom departementet samt till ersättning åt den främmande beskickning, åt hvilken vården af Sveriges diplomatiska angelägenheter i Kina anförtros.

Härvid anmärker statskontoret, att en stor del af dessa ändamål således äro desamma, som pläga bestridas med det å de centrala ämbetsverkens stater i allmänhet uppförda bestämda anslaget till vikariat, renskrifning, flitpenningar, tillfälliga biträden m. m., men att däremot inga medel af kommittén beräknats för de kostnader för vikariat under semester, hvilka i andra ämbetsverk bestridas från nämnda anslag. Under framhållande af att det emellertid lärer vara nödigt, att medel jämväl för sistberörda ändamål finnas å stat tillgängliga, förordar statskontoret, att under anslaget till utrikesdepartementet sammanföras de utgifter, som i andra ämbetsverks stater uppförts under titel »vikariatsersättning, renskrifning, tillfälliga biträden m. m.» Öfriga utgifter, som af kommittén afsetts under titel extra utgifter, men hvilka icke höra under utrikesdepartementet, finner statskontoret böra anvisas att utgå från ett särskildt anslag till »kanslivaktmästare, renskrifningskostnader och andra utgifter vid beskickningar och konsulat».

Vidkommande de å utrikesdepartementets stat enligt kommitténs förslag uppförda renskrifvarna har statskontoret, såsom jag ofvan anmärkt, framhållit att kostnaderna härför icke böra uppföras på ordinarie stat utan bestridas på sätt i andra ämbetsverk är vanligt från ofvan föreslagna anslag till vikariatsersättning m. m. Statskontoret föreslår sålunda, att detta anslag skulle komma att bestå af följande belopp:

arfvode åt utrikesdepartementets juridiska ombud	kronor	600: —
biträden för räkenskapsföring och sifferrevision inom departementet	»	2,000: —
arfvoden till fyra renskrifvare i utrikesdepartementet . .	»	4,800: —
vikariatsersättning under semester för därtill berättigade tjänstemän inom utrikesdepartementet enligt statskontorets beräkning	»	3,250: —
tillsammans kronor		10,650: —

Angående anslag till vikariatsersättning, renskrifning, tillfälliga biträden m. m. i utrikesdepartementet.

[12.]

hvilket belopp med tillägg af föreslagna ålderstillägg till renskrifvare samt af godtgörelse för skönskrift skulle uppåt afrundas till 12,000 kronor.

Jag anser statskontorets framställning i detta hänseende fullt befogad och ansluter mig till densamma, men vill dock påpeka, att jag finner de af kommittén föreslagna och af statskontoret i dess beräkning upptagna arfvodesbeloppen för departementets renskrifverskor för lågt beräknade. Det är nämligen att märka, att den tjänstgöring, som af de i utrikesdepartementet anställda renskrifverskorna fordras, är synnerligen ansträngande och arbetstiden mycket längre än hvad fallet är i andra ämbetsverk, hvartill kommer att de måste vara särskildt utbildade för sin syssla och i synnerhet äga goda kunskaper i främmande språk.

De årliga inkomstbelopp, arfvoden och ersättning för öfvertidsarbete sammanräknade, som de nu i utrikesdepartementet anställda renskrifverskorna under de senaste fem åren uppburit, utgör i medeltal 8,000 kronor. Hvad beträffar de nu anställda renskrifverskorna, hvilka under en lång följd af år varit i departementets tjänst anställda, finner jag mig icke kunna föreslå någon minskning i deras arfvoden, men är däremot väl benägen att vid nyantagningar i hufvudsak tillämpa kommitténs förslag. Med hänsyn till hvad jag nu anfört, anser jag ifrågavarande anslags slutsumma böra höjas till 14,000 kronor.

I fråga om ofvan omförmälda juridiska biträde anhåller jag att få anmärka följande:

Såsom jag ofvan nämnt, skall enligt kommitténs af mig härutinnan biträdda förslag vissa ärenden rörande ersättning för sjöfolks hemsändande m. m. öfverflyttas från kommerskollegium till utrikesdepartementet. Liksom kommerskollegium hitintills, torde departementet framdeles blifva i behof af juridiskt biträde för att föra statsverkets talan uti ifrågavarande mål samt tillhandaga vid granskningen af ersättningsärenden. Godtgörelse till ett sådant biträde utgår redan nu på kommerskollegii stat, och innebär således denna post ingen ny utgift för statsverket.»

Utskottet hemställer,

att Riksdagen må å ordinarie stat under tredje hufviteln uppföra ett anslag »vikariatsersättning, renskrifning, tillfälliga biträden m. m.» å 14,000 kronor.

Angående
anslag till
kanslivaktmä-
stare, ren-
skrifnings-
kostnader och
andra utgifter
vid beskick-
ningar och
konsulat.

9:o) Uti propositionen den 30 april 1906 (punkt 13 i statsrådsprotokollet) har Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen, att å ordinarie stat finge uppföras ett anslag *kanslivaktmästare, renskrifningskostnader och andra utgifter vid beskickningar och konsulat*, å 23,500 kronor.

Departementschefen har i fråga härom till statsrådsprotokollet yttrat följande:

»På sätt ofvan anförts har statskontoret ansett, att den del af de utgifter, som af kommittén afsetts under titel extra utgifter, men hvilka icke upptagits af mig under punkt 12 här ofvan, borde anvisas att utgå från ett särskildt anslag till kanslivaktmästare, renskrifningskostnader och andra utgifter vid beskickningar och konsulat.

Detta anslag beräknar statskontoret efter kommitténs uppgifter till 26,600 kronor, hvarmed sålunda skulle bestridas:

Renskrifningskostnader vid beskickningar och konsulat, tillsammans	kronor	10,500: —
Tolkarfvode för beskickningen i Tokio	»	1,200: —
Dragomansarfvode i Konstantinopel	»	900: —
Arfvode till den kinesiske skrifvaren vid generalkonsulatet i Shanghai	»	1,200: —
Till den främmande beskickning, åt hvilken vården af Sveriges diplomatiska angelägenheter i Kina anförtros	»	2,000: —
Kanslivaktmästare i London, högst	»	1,800: —
» » Paris »	»	1,800: —
» » Petersburg »	»	1,500: —
» » Berlin »	»	1,300: —
» » Köpenhamn »	»	1,000: —
» » Kristiania »	»	1,000: —
För kavass och portvakt i Konstantinopel	»	2,400: —
		eller tillsammans kronor 26,600: ---

Då dragomansbefattningen i Konstantinopel enligt min åsikt bör bibehållas, utgår den för denna utgift här beräknade post 900 kronor.

Kommittén har ansett, att anslag till renskrift vore erforderligt för vissa beskickningar och konsulat, där ej särskild skrifhjälps finnes. Någon dylik ersättning för renskrift har hittills i fråga om beskickningar ej annat än undantagsvis utgått, men finner jag i likhet med kommittén skäl tala för att en mindre summa för ändamålet afses. Jag anser dock, att det belopp kommittén beräknat, eller 10,500 kronor, är något för högt, och torde detsamma kunna nedsättas med 2,500 kronor till 8,000 kronor.

I afseende å arfvodena till kanslivaktmästare har Kungl. Maj:ts minister i Berlin påpekat otillräckligheten af det belopp, som för kanslivaktmästaren vid beskickningen där af kommittén föreslagits. Jag föreslår därför en höjning af dennes arfvode med 300 kronor till 1,600 kronor.

Beträffande öfriga af statskontoret under denna rubrik sammanförda anslag har jag intet att erinra. Slutsumman skulle sålunda med 3,700 kronors minskning och 300 kronors ökning blifva 23,500 kronor.»

Utskottet hemställer,

att Riksdagen må å ordinarie stat under tredje hufvudtiteln uppföra ett anslag »kanslivaktmästare, renskrifningskostnader och andra utgifter vid beskickningar och konsulat» å 23,500 kronor.

Angående
anslag till
skrifmaterialier,
expenser,
ved, ljus m. m.

10:o Kungl. Maj:t har uti propositionen den 30 april 1906 (punkt 14 i statsrådsprotokollet) föreslagit Riksdagen, att å ordinarie stat finge uppföras ett förslagsanslag *skrifmaterialier, expenser, ved, ljus m. m.* å 92,500 kronor.

[14.]

Till statsrådsprotokollet har departementschefen i detta ärende anfört följande:

»Till skrifmaterialier, expenser, ved, ljus m. m. uppför kommittén ett förslagsanslag å 112,000 kronor. De olika utgiftsposter, som af detta anslag skulle bestridas, framgår af följande förteckning:

	Kronor.
Skrifmaterialier	10,000
Ved, ljus, vatten m. m.	9,500
Underhåll af inventarier m. m.	10,000
Prenumerationskostnader, inköp af böcker, kartor och trycksaker	20,000
Tryckningskostnader och inbindning	6,000
Postporto	20,000
Telegrafporto	20,000
Telefoner	4,000
Fraktkostnader	1,000
Hyra, uppvärmning och belysning af kanslilokal för konsulatet i London	6,000
Diverse utgifter	5,500
Summa	112,000

Härvid har statskontoret anmärkt, att det belopp, som af kommittén beräknats för hyra, uppvärmning och belysning af kanslilokal för konsulatet i London eller 6,000 kronor, äfvensom det belopp, som må anses erforderligt till beskickningshusens reparation, borde öfverföras till ett särskildt anslag, för »beskickningshus och hyresbidrag». Statskontoret finner det nämligen vara önskvärdt,

att statens samtliga utgifter för hyresbidrag och beskickningshus komme att utgå från ett och samma anslag, till hvilket, därest det finge reservationsanslags natur, också kunde såsom tillgång föras de inkomster, som kunde uppstå af försäljningen af de af kommittén föreslagna fastigheterna i utlandet, uthyrning af lägenheter och dylikt. En sådan anordning skulle enligt statskontorets mening icke blott innebära en vinst i statistiskt hänseende, i det att alla utgifter af berörda slag blefve synliga på ett och samma ställe, och icke, såsom af kommittén föreslagits, *dels* å aflöningsanslaget för beskickningar och konsulat, *dels* å underhållsanslaget för statens fastigheter i allmänhet, *dels* å expensanslaget för tredje hufvudtiteln, *dels* slutligen å kontot för Perafonden. Genom uppförande å tredje hufvudtiteln af ett särskildt reservationsanslag till beskickningshus och hyresbidrag, dit försäljningsmedel och dylikt finge föras såsom inkomst, kunde så småningom samlas en fond för inköp af beskickningshus.

Detta statskontorets förslag torde hafva åtskilligt, som talar för sig. Frågan synes mig dock böra närmare undersökas, hvadan det ej torde vara lämpligt att redan nu upptaga den till afgörande. Såsom på ett annat ställe påpekats, är det min afsikt att snarast möjligt söka framlägga en plan till bebyggande af tomten i Konstantinopel. Det torde vara lämpligast att i sammanhang med denna fråga upptaga den af statskontoret gjorda hemställan.

Vid de utgiftsposter, som under nu ifrågavarande anslag till skrifmaterialier, expenser, ved, ljus m. m. af kommittén beräknats, anhåller jag att få göra följande erinringar.

I posten ved, ljus, vatten m. m. ingår uppvärmning och belysning af utrikesministerhotellet i Stockholm samt af beskickningshusen i Paris och Konstantinopel. Härtill skulle nu ytterligare komma beskickningshusen i Madrid och Kristiania. För utrikesministerhotellet torde ett belopp af omkring 2,500 kronor böra beräknas. Till beskickningshusen skulle på sätt jag ofvan anfört få användas tillhopa högst 4,200 kronor. Slutligen skola från nu omhandlade post äfven utgå kostnaderna för ved och ljus för utrikesdepartementets lokaler. I ett för allt torde utgifterna å ifrågavarande post kunna beräknas till 8,500 kronor.

Af öfriga utgiftsposter under ifrågavarande anslag finner jag, på sätt redan nämnts (sid. 25), beloppet för telefoner, 4,000 kronor, böra utgå. I afseende å öfriga anslag har jag intet att erinra mot de beräknade utgifterna för postporto och telegrafporto, fraktkostnader samt hyra, uppvärmning och belysning af kanslilokal för konsulatet i London. Däremot finner jag på grund af i departementet verkställda utredningar anslaget för inventarier och inventariers underhåll kunna sänkas med 3,000 kronor från 10,000 till 7,000 kronor, anslaget till prenumerationskostnader, inköp af böcker och kartor samt trycksaker från 20,000 till 12,000 kronor, anslaget till tryckningskostnader

och inbindning från 6,000 kronor till 5,000 kronor samt diverse utgifter från 5,500 till 3,000 kronor. Sålunda skulle totalsumman kunna nedbringas från 112,000 kronor till 92,500 kronor.»

Utskottet hemställer,

att Riksdagen må å ordinarie stat under tredje hufvudtiteln uppföra ett förslagsanslag »skrifmaterialier, expenser, ved, ljus m. m.» å 92,500 kronor.

Angående
anslag till
godtgörelse af
kostnader för
sjöfolk och
nödställda
svenska
undersåtar
m. m.

11:o) Kungl. Maj:t har uti propositionen den 30 april 1906 (punkt 15 i statsrådsprotokollet) föreslagit Riksdagen, att å ordinarie stat finge uppföras ett förslagsanslag *godtgörelse af kostnader för sjöfolk och nödställda svenska undersåtar m. m.* å 35,000 kronor.

[15.]

Departementschefen har i fråga om detta förslag till statsrådsprotokollet anfört följande:

»Vid öfverflyttning från kommerskollegium till utrikesdepartementet af ersättningsärenden rörande sjöfolks hemsändande m. m. måste medel beredas departementet för bestridande af de utgifter, som föranledas genom ersättningsars utbetalande. För närvarande är kommerskollegium enligt nådiga brefvet den 17 juni 1893 bemyndigadt att hos statskontoret rekvirera erforderliga medel för godtgörande af dels sådana af konsul icke förskjutna kostnader för befälhafvares hemresa och underhåll samt för sjömäns sjukvård och hemförscaffande, som enligt 66, 90 och 98 §§ sjölagen skola gäldas af allmänna medel, dels sådana utgifter, som konsul på grund af 93, 94 och 95 §§ af förordningen angående konsulatväsendet bestridt, tillika med konsulns räntegodtgörelse för dylika utgifter, dels ock utgifter för sjöfolks hemförscaffande enligt nådiga förordningen den 6 augusti 1864. Hvad af statskontoret sålunda årligen förskjutes skall enligt samma nådiga bref intill ett belopp af 2,700 kronor godtgöras från anslaget till befrämjande i allmänhet af handel och sjöfart, och skall statskontoret omedelbart efter hvarje års utgång hos Kungl. Maj:t till godtgörelse anmäla återstoden af det förskjutna beloppet. Från anslaget för sjöfolk hafva för sådant ändamål under de senaste åren utanordnats följande sammanlagda belopp: år 1901 kr. 17,209,³⁶, 1902 kr. 34,570,⁹⁶, 1903 kr. 32,874,⁸⁶, 1904 kr. 26,607,⁹¹ och 1905 kr. 17,474,⁴⁹ eller i medeltal kr. 25,747,⁵¹ för år.

Vidare är genom nådiga brefvet den 22 januari 1897 stadgadt, att ersättning för konsuls utgifter för sjöförklaringar och annan undersökning rörande sjöolycka skola af statskontoret till kommerskollegium på rekvisition förskjutas samt likaledes omedelbart efter hvarje års utgång anmälas till

godtgörelse hos Kungl. Maj:t. Beloppen af de för dessa ändamål utgifna medel hafva under de senaste åren varit följande: 1903 kr. 919,09, 1904 kr. 322,44 och 1905 kr. 388,41.

Slutligen har genom ofvannämnda nådiga bref af den 17 juni 1893 till kommerskollegii förfogande från handels- och sjöfartsfonden anvisats ett årligt belopp af 3,000 kronor, hvaraf kollegium har att utbetala, jämväl förskottsvis, dels godtgörelse för af konsul på grund af 97 § af konsulatförordningen bestridda utgifter för understöd åt svenska undersåtar, som icke äro sjömän, och utomlands råkat i nöd samt konsuls räntegodtgörelse för sådana utgifter, dels ock ersättning för konsuls utgifter för hemsändande af affiden svensk sjömans kvarlåtenskap. Dessutom har i särskilda fall med Kungl. Maj:ts bemyndigande anslaget tagits i anspråk för beredande af ersättning ej mindre för sjömans begrafningskostnad, som det icke ålegat redet att vidkännas, än äfven för konsuls utgifter för begrafning af andra svenska undersåtar än sjömän, då ersättning från sterbhusdelegarne icke kunnat utbekommas. Hvad af anslaget för ett år icke åtgår skall af kommerskollegium reserveras till framtida behof. Från anslaget hafva under de senaste åren utanordnats följande sammanlagda belopp: 1901 kr. 1,972,80, 1902 kr. 3,751,09, 1903 kr. 2,435,07, 1904 kr. 1,290,77 samt 1905 kr. 1,446,48.

Kommittén har nu hemställt (sid. 51), att till bestridande af utgifterna i fråga måtte, i stället för de nu för ändamålet anvisade belopp under tredje hufvudtiteln uppföras till anslag med titel »godtgörelse af kostnader för sjöfolk och nödställda svenska undersåtar m. m.» samt att, då till de utgifter, som bestridits med dessa medel, skulle komma de kostnader för hemsändande af nödställda svenskar, hvilka hittills gäldats med den å beskickningarna inflytande lösen af pass m. m., anslagsbeloppet måtte bestämmas till 35,000 kronor.

Statskontoret har beträffande detta anslag anfört, att ifrågavarande åtgärd, hvarigenom de nu gällande i olika nådiga bref gifna, delvis ofullständiga bestämmelserna i förevarande afseende skulle kunna utbytas mot en allmän föreskrift för anslagets användande och det alltid med omfång och besvär förenade förskottsväsendet kunna inskränkas, synnerligen lämplig och välbetänkt. Dock har statskontoret ansett sig böra framhålla, att anslaget icke, såsom af kommittén föreslagits, bör erhålla natur af bestämdt utan af förslagsanslag. Såsom skäl härför har statskontoret anfört, att då erfarenheten gifvit vid handen, att ifrågavarande utgifter äro oberäknliga och varierande, fara för att brist i anslaget skulle uppstå läge nära till hands, ett förhållande som ju, när det gällde ett bestämdt anslag, ej borde få förefinnas. Å andra sidan vore det icke heller önskvärdt att, därest behållning å anslaget något år uppkomme, denna blefve, såsom fallet vore med besparingar å bestämda anslag, öfverförda till hufvudtitelns allmänna besparingsfond.

Hvad statskontoret sålunda anfört är utan tvifvel riktigt.»

Utskottet hemställer,

att Riksdagen må å ordinarie stat under tredje hufvudtiteln uppföra ett förslagsanslag »godtgörelse af kostnader för sjöfolk och nödställda svenska undersåtar m. m.» å 35,000 kronor.

Angående
anslag till
hemliga ut-
gifter.
[16.]

12:o) Kungl. Maj:t har uti propositionen den 30 april 1906 (punkt 16 i statsrådsprotokollet) föreslagit Riksdagen medgifva, att såsom ordinarie anslag finge uppföras ett anslag *hemliga utgifter* å 40,000 kronor.

Departementschefen har i fråga härom till statsrådsprotokollet yttrat följande:

»Å tredje hufvudtiteln finnes för närvarande under hufvudrubriken: skrifmaterialier, expenser och extra utgifter uppfördt ett särskildt anslag till hemliga utgifter. Detta anslag fastställdes år 1862 att utgå med högst 34,000 kronor, och har sedermera utgått med växlande belopp under olika perioder, till dess det i 1876 års budget fastställdes till 14,000 kronor, hvilket belopp bibehölls ända till år 1896. Med anledning däraf att norska stortinget förklarar sig icke vilja bidraga till anslaget till hemliga utgifter under annat villkor än att användandet af anslaget underkastades kontroll af ansvarig norsk myndighet, hvilket villkor icke ansågs från svensk sida kunna bifallas, uppfördes i utrikesbudgeten från och med år 1897 för ifrågavarande ändamål allenast 9,400 kronor, motsvarande den svenska andelen af hela anslagssumman. Anslaget, som därefter utgick enbart af svenska medel, har från och med år 1902 höjts till 20,000 kronor, med hvilket belopp det fortfarande finnes i staten upptaget.

Användningen af ifrågavarande medel redovisas genom personlig föredragning af utrikesministern inför Hans Maj:t Konungen.

Kommittén har nu (sid. 113) hemställt, att anslaget måtte utgå med 40,000 kronor årligen.

Det faller af sig själf, att jag icke kan närmare ingå i redogörelse för användningen af ifrågavarande anslag. Ingen regering torde emellertid kunna undvara ett sådant. Anslaget har tidigare utgått med större belopp, och jag finner, med vetskap och erfarenhet därom att anslaget är för ändamålet otillräckligt, mig böra tillstyrka hvad kommittén härutinnan föreslagit.

Hitintills har, såsom jag nämnde, redogörelsen för beloppets användning skett genom personlig föredragning af utrikesministern allena. Då ett

så afsevärdt större belopp skulle enligt min hemställan utgå till hemliga utgifter, synes mig för förstärkande af garantin för ett ändamålsenligt användande häraf för framtiden böra iakttagas, att äfven statsministern och en annan af statsrådets ledamöter deltaga i medlens redovisande.»

Utskottet hemställer,

att Riksdagen må såsom ordinarie anslag under tredje hufvudtiteln uppföra ett anslag »hemliga utgifter» å 40,000 kronor.

13:o) Kungl. Maj:t har uti propositionen den 30 april 1906 (punkt 17 i statsrådsprotokollet) föreslagit Riksdagen att å ordinarie stat bevilja ett anslag till *svenska kyrkan i Paris* å 2,950 kronor.

Angående
anslag till
svenska kyrkan
i Paris.

[17.]

Departementschefen har i fråga härom till statsrådsprotokollet anfört, att i riksstaten hade såsom ordinarie anslag under tredje hufvudtiteln sedan längre tid tillbaka funnits uppfördt ett anslag af 2,950 kronor åt svenska kyrkan i Paris. (Jfr kommitténs betänkande sid. 113). Departementschefen ansåge väl det med skäl kunna ifrågasättas, om icke detta anslag rimligen borde öfverflyttas till åttonde hufvudtiteln, men ansåge sig icke härom för närvarande böra göra någon framställning.

Då detta belopp hädanefter såsom tillförne för ändamålet erfordrades, hemställde departementschefen, att förevarande framställning måtte hos Riksdagen göras.

Utskottet hemställer,

att Riksdagen må å ordinarie stat under tredje hufvudtiteln uppföra ett anslag »svenska kyrkan i Paris» å 2,950 kronor.

Extra anslag.

14:o) Kungl. Maj:t har uti förenämnda proposition den 30 april 1906 (punkt 18 i statsrådsprotokollet) föreslagit Riksdagen att till fortsatt utgiftande af »Sveriges Traktater» såsom extra anslag för år 1907 bevilja 4,500 kronor.

Angående
anslag till
"Sveriges
Traktater"

[18.]

Med erinran att Kungl. Maj:t i statsverkspropositionen under punkt 3 af tredje hufvudtiteln gjort enahanda framställning, får utskottet hemställa,

att Riksdagen må, i likhet med föregående år, till fortsatt utgifvande af »Sveriges Traktater» på extra stat för år 1907 anvisa ett belopp af 4,500 kronor.

Angående anslag till den internationella skiljedomstolens byrå i Haag.

[19.]

15:o) Uti omförmälda proposition den 30 april 1906 (punkt 19 i statsrådsprotokollet) har Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att till bestridande af Sveriges andel i kostnaderna under år 1906 för *den internationella skiljedomstolens byrå i Haag* såsom extra anslag för år 1907 bevilja 2,500 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att förskottsvis af tillgängliga medel under år 1906 utanordna berörda belopp.

Utskottet får, jämte erinran att Kungl. Maj:t i statsverkspropositionen under punkten 4 af denna hufvudtitel haft samma anslagsäskande, hemställa,

att Riksdagen må till bestridande af Sveriges andel i kostnaderna under år 1906 för *den internationella skiljedomstolens byrå i Haag* på extra stat för år 1907 anvisa ett belopp af 2,500 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att förskottsvis af tillgängliga medel under år 1906 utanordna berörda belopp.

Angående anslag till internationella fredsbyrå i Bern.

[20.]

16:o) Kungl. Maj:t har uti förberörda proposition den 30 april 1906 (punkt 20 i statsrådsprotokollet) föreslagit Riksdagen att såsom bidrag till *den internationella fredsbyrå i Bern* å extra stat för år 1907 bevilja 750 kronor.

Under erinran att af Kungl. Maj:t i statsverkspropositionen punkt 6 af tredje hufvudtiteln jämväl framställts detta förslag, får utskottet hemställa,

att Riksdagen må, i likhet med hvad föregående år ägt rum, såsom bidrag till *den internationella fredsbyrå i Bern* å extra stat för år 1907 bevilja ett belopp af 750 kronor.

17:o) Kungl. Maj:t har i förenämnda proposition den 30 april 1906 (punkt 21 i statsrådsprotokollet) föreslagit Riksdagen att till beredande, i enlighet med de i statsrådsprotokollet öfver finansärenden den 13 januari 1906 angifna grunder, af *dyrtidstillägg* för innevarande år åt tjänstemän och betjante i utrikesdepartementets afdelning af Kungl. Maj:ts kansli å extra stat för år 1907 anvisa såsom förslagsanslag ett belopp af 2,625 kronor.

Ang. dyrtids-
tillägg.
[21.]

Till statsrådsprotokollet öfver utrikesdepartementsärenden den 30 nästlidne april har departementschefen, efter erinran hurusom i den provisoriska budgeten upptagits för beredande af dyrtidstillägg för innevarande år åt tjänstemän och betjante i utrikesdepartementet å extra stat ett förslagsanslag af 3,500 kronor, vidare anført, att därest de nya staterna finge tillämpas redan från och med den 1 instundande oktober, skulle till dyrtidstillägg för innevarande år erfordras allenast hvad som belöpte på årets tre första kvartal, eller 2,625 kronor.

Sedan utskottet i dess utlåtande n:o 12, angående Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under andra, tredje, fjärde, femte, sjätte, sjunde, åttonde och nionde hufvudtitlarna gjorda framställningar om anslag för beredande af dyrtidstillägg för år 1906 åt en del tjänstemän och betjante, hemställt, att Riksdagen måtte, i anledning af hvad Kungl. Maj:t därutinnan föreslagit, för berörda ändamål under tredje hufvudtiteln på extra stat för år 1907 anvisa ett förslagsanslag till belopp af 3,500 kronor, att utbetalas med iakttagande, att för beräkning af dyrtidstillägg skulle gälla vissa i utlåtandet närmare angifna grunder, har Riksdagen visat frågan om beloppet af det ifrågasatta anslaget under tredje hufvudtiteln åter till utskottet.

I denna fråga kommer utskottet att afgifva särskildt yttrande, hvilket utskottet skolat här för Riksdagen

anmäla.

18:o) Ut i förberörda proposition den 30 april 1906 (punkt 22 i statsrådsprotokollet) har Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att på extra stat för år 1907 till *pensioner* bevilja 29,800 kronor att utgå i den mån, sådant kunde vara erforderligt.

Angående an-
anslag till
pensioner.
[22.]

Departementschefen har i fråga härom till propositionen bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver utrikesdepartementsärenden för den 30 april 1906 anført, att för närvarande utginge från kabinetts- och konsulskassorna följande pensioner:

f. d. envoyén herr grefve C. Lewenhaupt	kronor 6,000
» » » » O. Stenbock	» 6,000
» ministern C. Burenstam	» 5,000
» generalkonsuln grefve Cronhielm	» 4,000
» » » Björnstjerna	» 4,000
» konsuln C. A. Titz	» 4,000
Generalkonsul G. Hegardts änka	» 800

tillsammans kronor 29,800

Dessa pensioner, hvilka beviljats genom särskilda nådiga beslut, skulle hädanefter enligt den med Norge träffade öfverenskommelsen angående slutlig ekonomisk uppgörelse i följd af unionens upplösning betalas af Sverige ensamt. Vid sådant förhållande kunde väl tagas under öfvervägande, huruvida icke dessa pensioner i likhet med andra dylika utgifter borde öfverflyttas till tionde hufvudtiteln. Då denna hufvudtitel för år 1907 emellertid redan af Riksdagen vore behandlad, funne departementschefen det lämpligast att för nämnda år begära ett extra anslag för ifrågavarande ändamål.

Med anledning af hvad sålunda i ämnet anförts får utskottet hemställa,

att Riksdagen må på extra stat för år 1907 till pensioner bevilja 29,800 kronor att utgå i den mån, sådant kan vara erforderligt.

Angående
anslag till be-
stridande af
den för
Norge be-
löpande ande-
len i kabi-
netts- och
konsulskas-
sornas utgif-
ter för år
1905.

19:0) Kungl. Maj:t har uti propositionen den 30 april 1906 (punkt 23 i statsrådsprotokollet) föreslagit Riksdagen att till gäldande af det utaf statskontoret till bestridande af en del af den på Norge belöpande andelen af kabinetts- och konsulskassornas utgifter 1905 under förskotttitel utbetalda belopp finge på extra stat för 1907 anvisas 170,750 kronor.

Beträffande denna framställning har departementschefen till åberopade statsrådsprotokollet anfört följande:

[23.]

»Vid underdånig föredragning den 13 januari innevarande år af regeringen af utgifterna under riksstatens tredje hufvudtitel för år 1907 erinrade jag, att, då till följd af de i Norge timade händelserna af de i utrikesbudgeten för 1905 beräknade norska bidragen till kabinetts- och konsulskassornas utgifter influtit allenast hvad som belöpte på det förra halfåret, Kungl. Maj:t genom nådigt beslut den 17 november 1905 anbefallt statskontoret att af under händer varande medel till utrikesdepartementet utbetala ett belopp af 300,000 kronor, i rundt tal motsvarande de norska anslagen till kabinetts-

och konsulskassorna för senare halfåret 1905. Vid samma underdåniga fördragning anförde jag, att med bestämdhet då icke kunde uppgifvas, huru mycket af de uteblifna norska anslagen för 1905, som komme att af Norge till utrikesdepartementet inbetalas, och till följd däraf icke heller huru mycket som definitivt kunde komma att för utgifterna 1905 tagas i anspråk af det utaf statskontoret förskottsvis utbetalda beloppet. Framställning till Riksdagen angående ersättning till statskontoret för hvad af svenska medel förskjutits till följd af uteblifna norska bidrag för 1905 borde därför anstå för att längre fram under riksdagen aflätas i sammanhang med den definitiva propositionen angående kabinetts- och konsulskassornas anslagsbehof för 1907. I den nådiga propositionen angående statsverkets tillstånd och behof upptogs dock till bestridande af en del af den på Norge belöpande andelen af kabinetts- och konsulskassornas utgifter år 1905 bland de extra anslagen för 1907 ett förslagsvis beräknadt belopp af 300,000 kronor.

Jämlikt den af Kungl. Maj:t för Sveriges del den 23 nästlidne mars godkända samt af mig och Norges härvarande chargé d'affaires, såsom behörigen befullmäktigade, undertecknade öfverenskommelse angående ekonomisk uppgörelse mellan Sverige och Norge i anledning af unionens upplösning, skulle Norge bidraga till kabinetts- och konsulskassornas utgifter enligt 1905 års bokslut med kronor 438,786: 35

Härtill komma för ämbetsutgifter vid samtliga konsulat under tiden 1 januari—31 oktober 1905 och för kontorskostnadsersättningar mot redovisningsskyldighet vid de lönade konsulaten under tiden 1 juli—31 oktober 1905, hvilka utgifter af utrikesdepartementet ersättas först år 1906 och redovisas i sistnämnda års räkenskaper . . . » 25,333: 33 kronor 464,119: 68

Under år 1905 har af de beräknade norska bidragen till utrikesdepartementet influtit » 317,239: 94

Från återstoden kronor 146,879: 74

bör afgå *dels* Norges i utrikesdepartementet inestående besparingar å kabinetts- och konsulskassorna vid utgången af år 1904 kronor 77,434: 64

dels Norges andel i värdet af inventarier i utrikesdepartementet och

transport kronor 77,434: 64 » 146,879: 74

transport kronor	77,434: 64 kronor	146,879: 74
vid beskickningarna, hvilken andel Sverige enligt öfverenskommelsen skall tillösa sig »	6,686: 25 kronor	84,120: 89

Återstående beloppet kronor 62,758: 85
 skall af Norge kontant inbetalas till utrikesdepartementet.

Härförutom har Norge jämlikt art. 4 i öfverenskommelsen att till Sverige återgälda af utrikesdepartementet förskottade pensioner till norrmän till sammanlagdt belopp af kronor 8,500: 01. Totalbeloppet, som Norge bör kontant inbetala till utrikesdepartementet, utgör alltså kronor 71,258: 86.

Summan af kabinetts- och konsulskassornas utgifter år 1905 utgör enligt utrikesdepartementets afslutade räkenskaper . . kronor 1,506,849: 41

Till bestridande af dessa utgifter finnas följande tillgångar:

de svenska anslagen till kabinetts- och konsulskassorna enligt 1905 års riksstat kronor 878,800: —

Sveriges bidrag till dyrtids-tillägg för utrikesdepartementet år 1905 » 2,888: 93

Expeditionsavgifter i svenska ärenden år 1905 samt andra svenska afgiftsmedel » 15,624: 17

Norges bidrag till kabinetts- och konsulskassornas utgifter enligt öfverenskommelsen 23 mars 1906 » 438,786: 35 » 1,336,099: 45

Sålunda uppstår en brist af kronor 170,749: 96

hvilken bör fyllas af det från statskontoret förskottade belopp af kronor 300,000.»

På grund af hvad sålunda till statsrådsprotokollet i detta ärende meddelats får utskottet hemställa,

att Riksdagen må till gäldande af det utaf statskontoret till bestridande af en del af den på Norge belöpande andelen af kabinetts- och konsulskassornas utgifter 1905 under förskottstitel utbetalda belopp på extra stat för 1907 anvisa 170,750 kronor.

20:o) Kungl. Maj:t har i förenämnda proposition den 30 april 1906 (punkt 24 i statsrådsprotokollet) föreslagit Riksdagen att, med medgifvande att den för år 1907 föreslagna organisations- och lönestat finge från den 1 oktober 1906 tillämpas, till bestridande af den på Norge belöpande andelen i kabinetts- och konsulskassornas utgifter innevarande år på extra stat för år 1907 bevilja 556,225 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att låta förskottsvis under år 1906 utanordna beloppet.

Angående anslag till bestridande af den för Norge belöpande andelen i kabinetts- och konsulskassornas utgifter för år 1906.

Departementschefen har till statsrådsprotokollet i detta ärende anfört följande:

»Under punkt 7 i den för innevarande Riksdag framlagda provisoriska budgeten har jag framställt, det Kungl. Maj:t ville föreslå Riksdagen att till bestridande af den på Norge belöpande andelen i kabinetts- och konsulskassornas utgifter för år 1906 enligt den gemensamma utrikesbudgeten på extra stat för år 1907 bevilja ett belopp af 595,500 kronor. Till detta belopp uppgick nämligen den norska andelen i den gemensamma utrikesbudgeten för år 1906.

Emellertid anser jag detta belopp icke i dess helhet behöfva tagas i anspråk. Detta dock under förutsättning af att tillämpningen af de nya staterna för utrikesdepartementet, diplomaten och konsulatväsendet kan redan under årets lopp taga sin början. Och af flera skäl synes mig detta synnerligen önskvärdt.

Först och främst kan det provisorium, som med anledning af unionens upplösning för närvarande är rådande inom hela utrikesförvaltningen, icke utan verklig skada alltför länge fortfara. Det är medvetandet härom, som drifvit mig att redan nu framlägga ifrågavarande organisationsförslag, då jag icke ansett mig kunna taga på mitt ansvar att vara orsaken till förlängande af det närvarande tillståndet. Jag skulle ansett det synnerligen önskvärdt, att den nya organisationen kunnat träda i kraft redan från den 1 instundande juli. Detta kan dock icke ske till följd af de omfattande arbeten, som därförinnan måste vara avslutade, men icke till dess kunna medhinnas. Härvidlag tillåter jag mig särskildt framhålla utarbetandet af en ny instruktion för diplomaternas och konsulernas ämbetsutöfning. Till den 1 oktober innevarande år torde emellertid dessa förberedande arbeten kunna vara avslutade, så att hinder icke möter för de nya staternas tillämpande från sistnämnda dag. En ytterligare anledning till att icke uppskjuta härmed är, att utgifterna för utrikesförvaltningen enligt den nya utrikesbudgeten blifva lägre än enligt den för innevarande år beräknade för Sverige och Norge gemensamma budgeten.

Jag anser mig således böra hemställa, att den nu föreslagna organisationen redan från och med den 1 instundande oktober vinner tillämpning. Detta föranleder till en förändrad beräkning af det extra anslagsbelopp, som bör utgå i ersättning för Norges andel i utrikesbudgeten för år 1906.

För år 1906 torde nämligen under denna förutsättning utgifterna böra således ställa sig:

$\frac{3}{4}$ af utgifterna enligt den gemensamma budgeten		
för år 1906	kronor	1,119,637: 50
$\frac{1}{4}$ af utgifterna enligt den för år 1907 föreslagna		
budgeten	»	338,912: 50
hvertill kommer, då i de nya ordinarie anslagen		
icke ingå pensioner till f. d. diplomater och konsulter,		
pensioner under sista kvartalet af år 1906	»	7,450: —
		<hr/>
	tillhopa kronor	1,466,000: —

Häriifrån bör dock afdragas de 1906 för norrmän		
beräknade pensioner och expektanslön, hvilka jämlikt		
den ekonomiska uppgörelsen skola öfvertagas af Norge	»	15,600: —

För bestridande af detta belopp	kronor	1,450,400: —
finnes till förfogande Sveriges direkta anslag till 1906		
års gemensamma budget	kronor	884,850: —
samt inflytande expeditionsafgifter		
under årets tre första kvartal, hvilka		
torde i jämnt tal kunna beräknas till	»	9,400: —
		<hr/>
	»	894,250: —

Således brister	kronor	556,150: —
---------------------------	--------	------------

hvilket belopp skulle ersättas af svenska medel.

Till afrundande af hufvudtitelns slutsumma torde ifrågavarande anslag böra bestämmas till 556,225 kronor.»

*Utskottets
yttrande.*

Med anledning af hvad sålunda anförts anser utskottet sig böra tillstyrka, att de nya organisations- och lönestaterna å denna hufvudtitel må tillämpas redan från den 1 nästkommande oktober. Då emellertid vid bifall till hvad utskottet under punkt 1:o) härofvan hemställt med afseende å anslaget till departementschefen samt anslaget till utrikesdepartementet skulle för år 1907 vinnas en kostnadsminskning i förhållande till Kungl. Maj:ts förslag beträffande dessa anslag af tillsammans 28,050 kronor, finner utskottet det under denna punkt äskade anslaget böra nedsättas med en fjärdedel af sistnämnda belopp, eller till i rundt tal 550,000 kronor.

Utskottet får sålunda hemställa,

att Riksdagen må, jämte medgifvande att de för år 1907 föreslagna organisations- och lönestater må från

den 1 oktober 1906 tillämpas, till bestridande af den på Norge belöpande andelen i kabinetts- och konsulskasornas utgifter innevarande år på extra stat för år 1907 bevilja 550,000 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att låta förskottsvis under år 1906 utanordna beloppet.

21:o) Uti propositionen den 30 april 1906 (punkt 25 i statsrådsprotokollet) har Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, att af hyresinkomsterna från kronans fastighet i Konstantinopel finge år 1907 användas 1,169 kronor att utgå såsom *lönetillökning för pastorn vid svenska församlingen i Paris.*

*Angående
lönetillökning
åt pastorn
vid svenska
kyrkan i Paris.*

[25.]

I fråga om denna framställning har departementschefen åberopat följande af honom i statsverkspropositionen under punkt 9 i detta ärende hafda yttrande:

»Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning medgaf 1905 års riksdag, att af hyresinkomsterna från kronans fastighet i Konstantinopel finge år 1906 för svenska kyrkan i Paris användas 1,169 kronor, att utgå såsom lönetillökning för pastorn.

Alltsedan år 1893 har af berörda hyresinkomster hvarje år användts ett visst belopp till lönetillökning åt pastor vid svenska församlingen i Paris. Denna lönetillökning har från och med år 1900 utgått med det ofvannämnda för 1906 medgifna beloppet af 1,169 kronor, motsvarande 1,625 francs.

Församlingen har nu genom dess kyrkoråd i underdånig skrifvelse den 18 oktober 1905 anhållit, att Eders Kungl. Maj:t måtte jämväl i den nådiga propositionen till 1906 års riksdag upptaga det ifrågavarande anslaget. I den underdåniga ansöknings har kyrkorådet anfört, att kyrkans ekonomiska ställning i hufvudsak är densamma som förut, samt att det endast är under förutsättning att kyrkan fortfarande finge åtnjuta förmånen af det ifrågavarande extra anslaget, som dess inkomster och utgifter skulle kunna balansera hvarandra utan allt för stor brist. En sådan komme i alla händelser att uppstå till belopp af 400 à 500 francs om året, och om lönefyllnadsanslaget bortföлле, skulle denna brist ökas till omkring 2,000 francs. Kyrkorådet har vidare framhållit nödvändigheten af att pastorslönen bibehållas vid det belopp af 10,000 francs, med hvilket den under de senare åren utgått, därvid särskildt tilläggande att lefnadskostnaderna i Paris på sista tiden snarare ökats än minskats.

Eders Kungl. Maj:ts minister i Paris har på skäl, som tillförene blifvit anförda för behovet af det ifrågavarande lönetillägget för pastorn, förordat nådigt bifall till den underdåniga ansöknings.»

Utskottet, som emot denna framställning icke haft något att erinra, hemställer,

att Riksdagen må medgifva, att af hyresinkomsterna från kronans fastighet i Konstantinopel må år 1907 få användas 1,169 kronor att utgå såsom lönetillökning för pastorn vid svenska församlingen i Paris.

Stockholm den 17 maj 1906.

På statsutskottets vägnar:

HUGO TAMM.

Herr *L. Eriksson* har begärt få antecknadt, att han icke deltagit i förestående hufvudtitels behandling inom utskottet.

Bil. Litt. A.

Tabell öfver ordinarie anslagen under riksstatens *Tredje* hufvudtitel.

	Förslag till blifvande riksstat.	
	Anvisning i kontant.	
	Kronor.	öre.
<i>Utrikesdepartementet.</i>		
Departementschefen, ministern för utrikes ärendena	24,000	—
Utrikesdepartementet	73,050	—
Beskickningar och konsulat	831,600	—
Ålderstillägg, <i>förslagsanslag</i>	5,000	—
Bidrag till vissa vicekonsulers aflönande, <i>förslagsanslag</i>	5,000	—
Ersättningar till olönade konsulter och vicekonsulter, <i>förslagsanslag</i>	45,000	—
Diplomat- och konsulsaspiranter	27,000	—
Militär- och marinattachéer	18,000	—
Handelsattachéer, <i>reservationsanslag</i>	36,000	—
Ekiperingspenningar, <i>förslagsanslag</i>	15,000	—
Rese- och flyttningersättning, inspektioner, tillfälliga uppdrag, <i>förslagsanslag</i>	40,000	—
Vikariatsersättning, renskrifning, tillfälliga biträden m. m.	14,000	—
Kanslivaktmästare, renskrifningskostnader och andra utgifter vid beskickningar och konsulat	23,500	—
Skrifmaterialier, expenser, ved, ljus m. m., <i>förslagsanslag</i>	92,500	—
Godtgörelse af kostnader för sjöfolk och nödställda svenska undersåtar m. m., <i>förslagsanslag</i>	35,000	—
Hemliga utgifter	40,000	—
Svenska kyrkan i Paris	2,950	—
Summa	1,327,600	—
Bil. Litt. B.		
Tabell öfver extra ordinarie anslagen under riksstatens <i>Tredje</i> hufvudtitel.		
<i>Utrikesdepartementet.</i>		
Till fortsatt utgifvande af Sveriges traktater	4,500	—
» bestridande af Sveriges andel i kostnaderna under år 1906 för den internationella skiljedomstolens byrå i Haag	2,500	—
Bidrag till den internationella fredsbyrån i Bern	750	—
Till pensioner	29,800	—
» gäldande af det utaf statskontoret till bestridande af en del af den på Norge belöpande andelen af kabinetts- och konsulskassornas utgifter 1905 förskottsvis utbetalda belopp	170,750	—
» bestridande af den på Norge belöpande andelen i kabinetts- och konsulskassornas utgifter 1906	550,000	—
Summa	758,300	—

Anm. Öfver anslag till inköp af beskickningshus i Kristiania har utskottet förut afgifvit utlåtande och öfver anslag till dyrtidstillägg kommer utlåtande framdeles att utgifvas.